

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona
Egy hónap 2 korona

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona
Egy hónap 2 k. 40 f

HIRDETÉS:
Egy sorban hetente egyszer 20 fill.
Egy sorban hetente kétszer 16 fill.
Egy sorban hetente háromszor 12 fill.
Egy sorban hetente négyszer 8 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 837

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 15.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, december 22.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérlekk: A drágaság.
- Az autobuszok, meg a piaci drágaság.
- Allspan és jegyző.
- Achim L. András pörel.
- Zsaroló aradi háztulajdonos.
- Szomaházy, mint kártyaszakértő.
- Béke temesmegyében.
- Üdvözlét Barabásnak.
- A delegáció ülésel.
- Tűzoltók sztrájkja.
- Tisztek és rendőrök harca.
- A köpeniki kapitányé.
- A Jézuska placáról.
- Tárca: Anarchisták Budapesten. Irta: Tábori Kornél.

A drágaság.

Arad, december 21.

A magyar királyi kereskedelmi miniszter tudvalevőleg felhívta az ország összes kereskedelmi és iparkamaráit, valamint a törvényhatóságokat, hogy az uralkodó drágaság és az azzal járó nehéz megélhetési és üzleti viszonyok tekintetében esetleges törvényhozási intézkedés céljából adjanak véleményes jelentést. Az aradi kereskedelmi és iparkamara titkára a felhívás folytán most készítette el és terjesztette föl a miniszterhez a memorandumot, melynek egyes részei méltán felkeltik az általános érdeklődést.

A memorandum azt a kissé merész állítást kockáztatja, hogy a fix jövedelemre utalt középosztály után a kereskedők és iparosok azok, akik a megélhetési viszonyok nehézségeinek súlyát leginkább érzik. E tétel igazolásának nehézségét maga a memorandum is érzi, midőn beismeri, hogy „a kereskedők és iparosok ugyan a

fogyasztókra igyekeznek a termelési költségtöbbletet áthárítani s első pillanatra úgy látszik, hogy okuk nem volna a panasza”. Hát tényleg át is háritják ők a magasabb anyagárak és munkabérek terheit a fogyasztókra és mivel a fogyasztás inkább emelkedőben, semmint apadóban van s a fogyasztók fizetési képessége sem hanyatlott az előbbi állapotokhoz képest, nyilvánvaló, hogy iparosaink és kereskedőinknek a drágasággal párhuzamos baja csak véletlenül kapcsolatos azzal s nehéz sorsuknak egészen más, a kereskedelem és ipar terén lábrakapott beteges üzleti elfajulások és szociális mozgalmak az okai.

A memorandum őszinte nyíltsággal bevallja, hogy „az iparosok, akiket a konkurrenca *tökéjükkel meghaladó üzem folytatására kényszerít, a drága anyagot hitelbe venni kénytelenek s ezenfelül termelt iparcikkeiket nem képesek készpénzfizetés ellenében elhelyezni.*” Igen, itt van a nehéz helyzet egyik bevallott igazi oka: az erőn felüli üzem, a konkurrenca, a túltermelés, a könnyű hitelnyújtás. Ehhez a drágaság, mint a baj fokozója, csak nagyon is távolról járul hozzá és ennél fogva az orvoslat is másutt keresendő, mint a drágaság elleni rendszabályoknak törvényhozással leendő megállapításában.

A sztrájk van felhozva továbbá azon okok egyikéül, melyek a kereskedelem és ipart tönkretévő drágaságot előidézik. Való, hogy a sztrájk fokozza a munkabérek emelkedését, de, amint említők — a *fogyasztók terhére.* Fent az volt felhozva, hogy veszélyezteteti az ipart az aránytalanul nagy üzem; nos, ennek a sztrájk leg-

természetesebb orvossága. De nem is emelheti a drágaságot a sztrájk tulságig, mert önmaga alatt vágná a munkás a fát, ha munkaadóját tenné tönkre. Egymásra vannak utalva s előbb utóbb rá is találnak egymásközt az egyetértésre „*a fix fizetéssel bíró középosztály*” rovására.

A kereskedelem és ipar válságának okai között szerepel a memorandumban a *kartell* is. Itt már egészen a fején találta a szöveget az emlékirat. A kartellek valóban a legfertelmesebb kinövéssei az ipari és kereskedelmi modern forgalomnak. Ezek végeredményükben csakugyan mód nélkül felverik — a fogyasztók kárára — mindenek az árát, de a kisebb kereskedőket és iparosokat eleinte azzal teszik tönkre, hogy *nagyon is olcsók*, olyan olcsók, hogy a kisebb vállalatok nem tudnak velök konkurrálni s tönkre mennek, mielőtt az árak a haszonnal való termelés magasságáig érnének. A kartell okozta drágaság tehát ismét csak a fogyasztót sújtja, az ipar és kereskedelem bizonyos ágait inkább a rosszhiszemű konkurrenca.

A memorandumnak igaza van, midőn a sztrájk és a kartellek ellen törvényhozási intézkedéseket követel; nem is maradhat ez sokáig el, mert utóvégre is a kormány nem nézheti összetett kezekkel a rombolást, a melyet ez a két visszaélés a forgalom és gazdasági élet terén előidézik. Amde a sztrájk is, a kartellek is magából az ipar és kereskedelemből támadtak, ezek tövéből kisarjadzó élősdiék, melyek magát az anyafát fenyegetik megfojtással. Az ezek ellen hozandó törvényhozási intézkedések tehát az ipar és ke-

Anarchisták Budapesten.

Irta: Tábori Kornél.

Sikeres anarchista-merénylet nem történt eddig Magyarországon, de kétségtelen, hogy a „tett propagandá”jának hívei közt magyar ember is akadt s anarchisták élnek ma is Budapesten. Annak a merényletnek, amelyet pár hete Ferenc Ferdinánd ellen akartak elkövetni, szintén Budapestre vezettek a szálai. Ot esztendője gyűjtöm a rájuk vonatkozó adatokat és be kell vallanom, hogy sehol annyi akadály nem állotta el az utamat, mint ebben a munkámban.

Azt jól tudjuk, hogy már régebben voltak nálunk anarchista csoportok és szervezetek. Negyven éve lesz, hogy összeköttetésbe léptek a külföldi központokkal, a legnagyobbal is, amely az északamerikai Newjersey államban, Patterson gyárvárosban fészkel. Most Jánosnak, aki a tett propagandáját megalapította, Freiheit című lapja valamikor sok olvasót talált Magyarországon.

Külföldi Viktor, a magyar munkások egykori vezére, 1870-ben ilyen tartalmu levelet kapott a párisi anarchista-szervezettől:

— Vannak tettekre kész embereik? Azt hiszem, hogy a budai vár és citadella megtámadásával Pest munkásai szép tréfát csinálhatnak a kormánynak és az egész reakciónak.

Egyébként csak figyelmeztetni akartuk, hogy hamar készülődjék.

Külföldi nem méltatta figyelemre a tanácsot, amely később határozott alakban megismétlődött: a budai várpalota ellen akartak merényletet elkövetni.

A legtöbb munkásvezér itt ellensége volt az anarchizmusnak s 1891-ben tizenegy anarchistát ki is zártak a budapesti szociáldemokrata pártból, ahová azért férköztek be, hogy a munkásokat megnyerjék gonosz tanaiknak. A népgyűléseken olyan botrányokat provokáltak, hogy a munkások ellenük fordultak s nem egyszer véresre verték őket. Ilyen incidensek többször lejátszódtak a régi Beleznai-kertben, a Petőfi-utcai Schaffhausen-vendéglőben s egy nagymező-utcai kerthelyiségben, ahol most a Fővárosi Orfeum van.

Amikor Frankl Leó, a későbbi komünardminiszter, akeiőt indított ellenük, külön anarkista-pártot alakítottak. Most János hat sa alatt, akivel állandóan érintkeztek, több lapot is alapítottak; így a Communist-et, a Radical-t, a Volkwille-t stb. Vezérük egy gyűjtőszavú, dacoslelkű huszéves ifju lett, aki később Európaszerte apostoloskodott. Práger Armin volt a neve s ez a név talán kissé ismerősen cseng, mert az ujságok emlegették, nyolc hónappal ezelőtt, amikor rettenetes nyomorban elhunyt.

Az ifju Práger nyugtalan vére egész Európán végighajtott. A svájci anarchisták titkos megbízással Bajorországba küldték, ahonnan azonban kitoloncolták. Aztán Bécsbe került, a híres Kautsky és Schen környezetébe. De tulságosan radikális elvei miatt szakítottak vele. Práger igazgató röpiratai és beszédei miatt husz társával együtt a vádlottak padjára került. Nyolc esztendői börtönre ítélték s a büntetésének kitöltése után örökre kitiltották Auszriából. Akkor Budapestre került. A szocialisták itt gyorsan megkedvelték a képzett embert, de lassanként ők is faképnél hagyták, mert ismét áttért az anarchizmus terére.

Az öreg Tancsics Mihály, aki akkortájt már gyöngé, vak aggastyán volt, de mégis teleteli tüzzel, lelkesedéssel, szintén megsokalta a Práger burzsoá-ellenes fenekedését és indítványozta a kiközösítését. Szini Károly — a nemrég feltűnt, nagytehetségű Szini Gyula novellista és esztétikus édesapja — továbbá Külföldi Viktor s a ma is élő Csorba Géza ügyvéd tovább haladtak a maguk békésebb útján, a mig Práger lapja, a Radical, szinte izzott a társadalmi rend ellen való gyűlölettől.

Egyszerre rémes eset vágta ketté a Práger agitáló utját. 1881. január 8-ikán történt, hogy Bécsben megölték és kifosztották Eiserdt Rudolf bankárt. A holttestet kegyetlenül darabokra vagdalták. Meggyilkolták az egyik fiát

reskedelmet illetőleg inkább azok szabados elfajulása ellen volnának megvalósítandók, míg a fogyasztó közönség javára tényleg az áremelkedések ellen nyujtanának védelmet.

De a nagyközönség könnyebb megélhetését biztosító, az általános drágaság ellen irányuló intézkedéseknek a sztrájk és kartellek elleni rendszabályok csak igen kis részét képeznék. Mélyebben és szélesebben elágazó gyökerei vannak a megélhetés minden viszonyaiban mutatkozó s még most is folyton emelkedő drágaságnak. A helybeli kereskedelmi és iparkamara igyekezett az elébe szabott feladatnak megfelelni, midőn a maga szempontjából rámutatott egyes olyan momentumokra, melyek a kereskedelmi és iparválságnak okai mellett tényleg a drágaság előidézéséhez is hozzájárulnak; azonban nézetünk szerint kissé korlátolt szempontból tárgyalta az ügyet és elvárjuk a kormánytól, hogy az előtte megnyilvánuló tágabb látkör és gazdagabb segéd-eszközök mellett a kérdést, mellyel foglalkozik, mihamarabb sikerrel fogja megoldani.

Alispán és jegyző.

A megbüntetett „Nemesis”.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

Ugyanakkor, amikor a temesmegyei háborús utolsó aktái lezárulnak, tárgyalta a temesvári törvényszék Hofbauer Árpád volt községi jegyző ügyét, amely a vizsálykodásnak érdekesebb részletei közé tartozik.

Temesmegye szabadságot alispánja, Joannovich Sándor, ez év elején feljelentést adott be a temesvári kir. ügyészséghez, amelyben azt panaszolta, hogy a fegyelmi uton jogerősen hivatalvesztéssel büntetett Hofbauer Árpád, volt temességi jegyző öt több ízben megfenygette, hogy amennyiben új jegyzői álláshoz nem juttatja, úgy ellene egy sértő röpiratot fog készíteni. Ez év május havában Budapesten, a Világosság könyvnyomda részvénytársaság nyomdájában Nemesis álnév alatt Fatolvaj alis-

pán címmel tényleg megjelent egy röpirat, amely Joannovich személyével és viselt dolgaival foglalkozik, természetesen nem a legépületesebb módon.

A kir. ügyészség ezek nyomán megindította Hofbauer Árpád ellen a bünvádi eljárást és a törvényszék vád alá is helyezte a büntető-törvénykönyv 351. §-ába ütköző zsarolás vétsége miatt. A fő tárgyalást egy ízben már elnapolta a bíróság az alispán halaszthatatlan elfoglaltsága miatt.

A mai második fő tárgyaláson végre elfutózt nyert az érdekes ügy.

Hofbauer Árpád, 45 éves, római katolikus, nő, buziasfürdői születésű, vagyontalan, temesvári lakos a következőket adta elő: A vádat megértem. Kijelentem, hogy Joannovich Sándort zsarolni nem akartam; ily szándékom sohasem volt és ezennel kész vagyok tőle ünnepelesen bocsánatot kérni. Beismerem, hogy az általam írott dolgok a valóságnak nem felelnek meg.

Joannovich Sándor panaszos: Vádolt elhangzott kijelentéseit teljes mértékben elfogadom elégtétel gyanánt és így panaszomat visszavonva és a bocsánatkérést elfogadva, vádolt megbüntetésétől elállok.

Boross Dezső királyi ügyész: A jelen esetben hivatalból üldözendő bűncselekmény forog fenn, ennek következtében a vádat fenntartom és kérem a tárgyalás megírását.

A bíróság a tárgyalás megtartását határozta el, mire kezdetét vette a bizonyítási eljárás. Vádolt ismételtén kijelentette, hogy zsarolni nem akart.

A bizonyítási eljárás során kihallgatták Joannovich Sándor szabadságon levő alispánt, Lendvai Miklós tb. megyei főjegyzőt, Ferenczy Sándor főjegyzőt és másokat.

A bizonyító eljárás és a perbeszéd befejeztével a bíróság rövid tanácskozás után büntősen k mondotta vádoltat a tőrbére rótt zsarolás vétségében és ezért hatvan korona pénz-büntetésre, esetleg három napi fogházra ítélte. A hivatalvesztést a bíróság mellőzte. A közvádó megnyugodott az ítéletben.

Hofbauer Árpád vádolt: Minthogy lelkiismeretem tiszta, megnyugszom én is az ítéletben.

Egyedül a védő jelentett be felebbezést a bűnösség kimondása miatt.

is, a másikat pedig a nevelőjével együtt súlyosan megsebesítették. A tettest hosszú nyomozás után Londonban fogták el Stellmacher Armin katonaszökevény személyében. Az ő vallomása alapján börtönbe került Kammer Antal könyvkötősegéd és Budapesten — Práger Armin is.

Különösen a Práger elfogása keltett nagy feltűnést. Őt már akkor egész Európában ismerték, mint a magyar és osztrák szocialisták, illetőleg anarchisták vezérét. A lakáán nyolcezer korona értékű ékszert és értékpapírt találtak, amelyről konstataáltak, hogy a meggyilkolt bankáré volt. A vizsgálatnak az lett a vége, hogy Stellmachert felakasztották, Krammert életfogytiglan való fegyházra ítélték, Práger pedig — mint orgazda — hatévi fegyházat kapott.

Világszerte folyt akkor a nyomozás, amelynek eredményeképpen azt jelentették, hogy nagyszabású anarchista bünszövetkezetéről van szó, amely azért vetemedett rablógyilkosságra, hogy az így szerzett pénzen utazhassék, eljusson két uralkodó közelébe s ellenük merényletet kövessen el.

A tárgyalás után, amelyen Prágert elítélték, még fokozódott az izgalom. A szocialisták hangoztatták, hogy Prágernek semmi köze se volt a bankár megöléséhez s gyanútlanul fogadta el a zárt csomagot, amelyben a zsákmány volt. De nem sikerült a rehabilitáló-mozgalom, noha az egyik vizsgálóbíró is Práger mellett volt. Őt esztendeig ült a börtönben s

akkor, minthogy példásan viselte magát, szabadságot bocsátották.

A börtönben tüdővést kapott s a megtört ember a tán teljesen visszavonult minden munkásmozgalomtól. Később, időnkint fölújult az érdekében megindított mozgalom, de jelentős eredmény nélkül. Ő maga mindhalálig hangoztatta:

— Ártatlan vagyok! Justizmord áldozata.

A felesége tartotta el ritka önfeláldozással, amíg meg nem váltotta a halál iszonyu testi és lelki szenvedésétől.

A magyar anarchisták közt a Schmitt Jenő dr. nevét ismerik leginkább. Szárnyára vette a botránykrónika, mert egy időben veszedelmes bűntörténetet látta benne. Holott csak abban vétett, hogy anarchiáról prédikált, mert azt hitte, hogy ez a szó eszméit népszerűsítheti s inkább terjeszthetőkké teszi.

A különös embert nálunk bolondnak deklarálták, míg a külföldön jeles tudósok közt szerepel. Már évtizedekkel ezelőtt kintintette a berlini tudóstársaság ezért a munkájáért, amelyet Hegelről írt. Trefort miniszterkorában ösztöndíjat adott neki 1890-ben könyvtárőr lett az igazságügyi miniszteriumban. A csöndes hivatalban óriási irodalmi munkásságot fejtett ki. Egy év alatt öt könyvet alkotott. Közülük két-tő sok vitára adott alkalmat: „A szellem valása” és „Krisz us istensége a modern ember szellemében”. Már ekkor nagyban munkálko-

Az autobuszok, meg a piaci drágaság.

A tanács határozatai.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

Aradváros tanácsa ma Varjassy Lajos polgármester elnöklété alatt ülést tartott, amelynek fontosabb tárgyait alább ismertetjük:

A polgármester bejelentette, hogy a havrei Westinghouse gyár 1908. február hó 11-én szállítja az autobuszok alvázait. Valószínű, hogy az autobusz járat már április végén megindulhat. Gondoskodnia kell most már a városnak egy férőhelyről is, ahol az autobusokat elhelyezze. Lőcs Rezső tanácsnok iniciatívájára, a főmérnök erre a célra az Aulich-utcai katonai lovardát hozta javaslatba, amelyet a kincstár valószínűleg díjtalanul fog átengedni, esetleg csekély bér fizetése mellett.

Foglalkozott a tanács a piaci drágaság kérdésével is. Miután a drágaságnak nagyrészt az az oka, hogy a piaci kofák a kora reggeli órákban összevásárolják a termelőktől az élelmiszer-cikkeket, a város ezért a múlt évben szabályrendeletet készített, amely a kofákat az elővásárlástól eltiltja. A szabályrendelet jelenleg jóváhagyás végett a belügyminisztériumban van. Miután ennek a kérdésnek szabályozása fontos a város lakosságára, a tanács felir a belügyminiszterhez, hogy a vásári szabályrendeletnek az elővásárlásra vonatkozó részét a szabályrendeletől függ tlenül hagyja jóvá.

Maislis Mór dr. budapesti iparhatósági biztos és ügyvéd, azzal az indítvánnyal járult Aradvárosához, hogy mint kezdeményező kétszetsen törvényjavaslatot az egységes ipari védjegy használata iránt és a javaslatot terjessze fel a képviselőházhoz és a kormányhoz. A tanács az indítvány mellőzését fogja javaslatba hozni, miután a törvényhatóság nem lehet hivatva arra, hogy törvényjavaslatot kétszetsen.

Mihály Gyula cukrász, a Baross-parkí kiosk bérletje azzal a kérelemmel járult a városhoz, hogy egynémely átalakításokkal és javításokkal tegye moderné a kioskot, amely így jövedelmezőbb lesz. Az indítványt véleményadás végett kiadták a mérnöki hivatalnak.

dott azon, hogy vallásbölcészeti iskolát alapíthasson. De nem értették meg és üldözni kezdték. A tudomány nagy német metropolisáiban gyorsan tekintélyre tett szert, miután a hivataláról lemondott s hazáját elhagyta. Lipcsében folyóiratot is szerkesztett. Később visszatérve, megalapíthatta végre iskoláját, amelynek kimondott célja a szellemi vallás szövetsége és a idealisztikus anarchia terjesztése. Két lapot is indított, amelyek 1899. végén szüntek meg.

Az ideális anarchia apostola — így nevezték gunyosan — sokszor bajba került sajtóbeli működése miatt. Ahányszor a vádoltak padjára vitték, mindig meglepte a hallgatóit a borotva-éles dialektikájával és széleskörű tudásával. Az esküdtek valamennyi pörében fölmertő verdiktet hoztak.

Egy évvel ezelőtt Berlinbe utazott. Csaladját itt hagyta a Krisztinaváros egyik csöndes zugában, ahol a jövő eszméinek sok harcosa találkozni szokott. A megélhetés gondjai szőlították el; itt egyetlen művére sem akadt kiadó, Berlinben egyetemi katedrával is megkínálták.

Az anarchista, helyesebben tolsztojánus tudós családi életében is igazi tolsztojánus. Mikor az orosz bölcseleánya, Tajána, Budapesten járt és Schmitteket fölkereste a borz-utcai tuszkulánumban, mosolyogva mondta:

— Hisz ön Tolsztojnál is tolsztojabbban él!

Hogy a jaszna-polyánai gróf miképpen él, arról eleget olvashatott már a közönség...

Még a múlt évben történt, hogy a rendőrség több aradi nagykereskedőt megbírságot, mert irodai személyzeiket vasárnap délelőtt is dolgoztatták. A megbírságot kereskedők felebezték a tanácshoz, kifejtve, hogy az irodai munkálatok elvégzése nélkül vasárnap nem teljesíthetnek szállításokat, holott erre, délelőtt tíz óráig, a törvény értelmében joguk van. A tanács a kereskedelemügyi miniszterhez fordult utasítás végett, de a miniszter az iratokat megjegyzés nélkül küldte vissza. A tanács tehát ma foglalkozott az ügygel és miután a vasárnapi munkaszünet végrehajtásáról szóló miniszteri rendelet az irodai munkák engedélyezéséről nem emlékezik meg, jóváhagyta a kihágási bíróság ítéletét.

Achim L. András pörei.

A csabai választás emlékei.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

A nagyváradai törvényszék vádtanácsa tegnap foglalkozott mindazokkal a bűnpörökkel, melyeket Achim L. András, a békéscsabai parasztlevelezés ellen egyrészt az ügyészség, másrészt Mezőfi Vilmos országgyűlési képviselő és Bakos Mátyás földbirtokos indítottak. A vádtanács hosszas tárgyalás után Achim L. András öt rendbeli sajtó utján elkövetett osztályelleni izgatás, két rágalmozás és egy becsületsértés vétsége miatt vád alá helyezte.

Ezeket a súlyos tartalmú cikkeket, melyek miatt a parasztkirály most a vádlottak padjára kerül, a tavalyi képviselő választás alkalmával írta. A választáson a „birtokos osztály” Bakos Mátyást jelölte képviselőnek. Rendkívül heves volt a választást bevezető kortesháború. Achim András a Paraszt Újságban napról-napra éles támadásban részesítette az ellenpártot és annak főembereit. A cikkekben már a Kuria is izgatást látott és ennek alapján Achim mandátumát meg is semmisítette.

Az inkriminált közlemények közül a *Lesz-e aratósztrájk* című cikkért Achim András már vád alá is helyezték. A főtárgyalást ez év május 30-án kellett volna Nagyváradon megtartani. Achim meg is jelent az esküdtsek előtt. Védője: dr. Várady Zsigmond azonban beteg

volt s így helyébe dr. Pató Sándor orsz. képviselő jelent meg dr. Kotzó Jenővel együtt a tárgyaláson. Kérték a tárgyalás elhalasztását először azért, mert a vádlott az idézést kellő időben meg nem kapta, másodszer azért, mert Achim András ellen több sajtópör volt már akkor folyamatban s a védelem az összes pörök együttes tárgyalását kívánta. Mivel az egyesítés ellen dr. Várág Béla kir. ügyésznek sem volt kifogása, a bíróság ezt el is rendelte.

Az egyesítést a nagyváradai ügyészség azóta elvégezte és vádat emelt Achim ellen izgatás címén a következő cikkek miatt: *Lesz-e aratósztrájk*, *Beköszöntő*, *Vissza népcsalók! Csaba népéhez és Seperien el a népitélet!*

Azonkívül vádat emelt ellene Mezőfi Vilmos és Bakos Mátyás is rágalmozás és becsületsértés címén. Mezőfit Achim gazembernek, esküszegőnek, csalónak mondja. Ugyanezekkel a jelzőkkel illeti Bakos Mátyást is. Elmondja Mezőfiről, hogy csalja, lopja a népet. Azonkívül Achim András leleplezéseket közöl. Kijelenti, hogy Mezőfi előfizetési pénzeket sikkasztott, pénztári könyveket hamisított, fajtalanokdott, fiatal leányokat törbe csalt és hamisan esküdt. A *Hajrá kutyák!* c. cikkben ismét Bakos Mátyást halmozza el meggyalázó kifejezésekkel.

Ezekkel foglalkozott tegnap közel két órán keresztül a nagyváradai vádtanács.

Thenleitner Gyula bíró mint előadó ismertette az összes közleményeket és a betérjesztett vádiratokat. Dr. Kotzó Jenő adta elő kifogásait. Tagadta, mintha a cikkben izgatás volna, azok a választás hevében íródtak s nem társadalmi osztályok, hanem csak egyes személyek ellen fordulnak. *Baróthy Pál* és *Pándy István* dr. ezzel szemben fenntartották a vádat.

A vádtanács ezután meghozta a határozatot, melyben Achim L. András öt rendbeli izgatás, két rágalmozás és egy becsületsértés miatt vád alá helyezi. A nyolc sajtópört a nagyváradai törvényszék esküdtbírósága előtt tartják meg.

A nagyszabású tárgyalásra a januári ciklusban kerül a sor. Achim András *Várady Zsigmond* dr. fogja védeni. A tárgyalás körülbelül 8-10 napot fog igénybe venni, mert a bizonyításnak nagy anyaga van. A vádtanács ugyan a rágalmozási pörökben a valódiság bi-

zonyítását nem engedte meg, a védelem azonban valószínűsítő irathalmazsal akarja igazolni, hogy Mezőfi Vilmos és Bakos Mátyás is rágalmozással illették a csabai parasztkirályt.

Zsaroló aradi háztulajdonos.

Házbérekövetelés — fejszével.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

Az aradi királyi törvényszéken ma felette érdekes tárgyalás volt. Elítéltek egy háztulajdonost, mert az őt illető házbért követelte, mit jogtalanul más szedett fel. Követelését azonban egy-két fejszecsapással tette nyomatókossá s ezért gyült meg a baja az igazságszolgáltatással. A tárgyalásról alábbi részletes tudósítást kaptuk:

Az ügyész özvegy Barton Antalnét sikkasztással, Balla Simon aradi szabászt pedig zsarolással és könnyű testi sértéssel vádolja. A körülmények, melyek a két vád alapjául szolgáltak, a következők:

Balla egyik rokonától két házat örökölt. Az egyik ház a Wesselényi utca 43. szám alatt, a másik a Szőlő-utca 4. szám alatt van. A végrendelet azonban kikötötte, hogy mindkét ház után a jövedelem haláláig Barton Józsefet illeti. Balla tudomásul vette a végrendelet intézkedését és türelemmel várta, amíg Barton halálával átveheti majd az örökséget. Addig özvegy Barton Antalnét, aki közös háztartásban élt Barton Józseffel, pontosan, minden elsején beszédte a lakóktól a házbért és erről Balla Simon is tudomással bírt és soha egy szóval sem ellenkezett eljárását.

Tavaly május hónap 4-én azonban meghalt Barton József. Balla várt július 31-éig, mikor a házbérekövetelés kezdődött, azután elment a most már teljesen az ő tulajdonát képező két házba, hogy a lakóktól az egyes lakóktól beszédje. Azoktól azonban, legnagyobb csodálkozására azt a választ kapta, hogy a pénzeket özvegy Barton Antalnét már beszédte.

Erre Balla felkereste Barton Antalnét a lakásán és követelte tőle az illetéktelenül felvett pénzeket. Az asszony azonban azt felelte, hogy vele semmi elszámolni valója nincsen.

Balla nem tárgyalott:

Schmittnél többre vitte Malasicz Mátyás, aki pompás külső tulajdonságokkal, különösen impozáns organummal rendelkezett. Valaha Budapesten is nagyon emlegették a Malasicz nevet, — egyfelől gyűlölettel másfelől fanatikus rajongással. Tanítványa, majd szerkesztőtársa lett Schmittnek, de 1898-ban el kellett hagynia Magyarországot, mert egy gyűlésen arról beszélt, hogy szabadság csak állam és törvény nélkül lehetséges. Örökre kitiltották. Bejárta a félvilágot. Svájcban, ahol szabadabban mozoghatott, óriási agitáló-képességével az összes genfi szakszervezeteket sikerült az eszméinek meghódítani, úgy, hogy az 1903-iki általános sztrájkot már a genfi anarchisták kezdték és vitték győzelemre.

Malasicz az egész anarchista-mozgalmat új alapokra fektette. A tett véres propagandája helyébe a Schmitt-féle filozófiai rendszert állította föl, mint tudományos álláspontját az anarchizmusnak. Most János és társai helyett Tolsztoj lett az apostol. Ezen az alapon szervezte a svájci munkásságot, amely hálából szobrot emelt emlékének, miután — néhány hónappal ezelőtt — szülőhelyén, a sopronmegyei Ruszton, tüdővészben elhunyt.

Az egykori műszerész-segéd budapesti tartózkodása idején sorozatos előadásokat tartott a Continental-szálló külön termében, a Schmitt-féle anarchisták gyülekező helyén. Több kiváló író és egyetemi tanár megjelent ott s Malasicz képzettségét, mélyreható gondolkozását mindnyájan elismerték.

Az elméleti anarchizmusnak egyik legérdekesebb képviselője nálunk gróf Batthyány Ervin, akinek nevét legutóbb a bögréi iskola botránya révén emlegették mindenütt. A fiatal mágus már néhány évvel ezelőtt tul akart tenni magán Tolsztojon is. Rettenetes igazságtalanságnak mondotta, hogy egyesek lefoglalják a földet maguknak és elvonják azoktól, akik azt véres verejtékkel művelik. A saját, több ezer holdas birtokát föl akarta osztani a parasztjai között s közéjük akart állni. Ebből nagy családi affér keletkezett s nem a grófnak mulott, hogy a terv eddig megvalósíthatlan maradt. Ennek az ügynek kényes részleteit elhallgatjuk.

A rendkívül képzett fiatal gróf most Budapesten lakik. Több angol, francia és német revünek munkatársa s újabban a Társadalomtudományi Társaságban fejt ki figyelemreméltó munkásságot. Nálunk még mindig sokan excentrikus figurának tartják, sőt veszedelmes anarchizmusnak is; mint a hogyan a tudományos anarchizmust is még mindig a királygyilkossággal, bombamerényletekkel azonosítják. Ez ellen maga a gróf tiltakozott legerélyesebben, mihelyt alkalmat talált rá: azon a nagyszabású, hónapokig tartó vitán, amelyet az említett társaság rendezett „a társadalmi fejlődés irányáról”.

— Anarchizmus (uralomnélküliség) alatt — mondta gróf Batthyány — azt a társadalmi rendet kell értenünk, amely minden külső hatalom

nélkül tisztán az emberek szabad, testvéri együttélésén alapul.

Azt mondják Batthyányék, hogy a tulajdon legerősebb korlátja az emberek szabadságának, egyenlőségének s testvériségének és fentartása a legnagyobb erőszak és kényszer alkalmazását teszi szükségessé. Az ő, jövendő társadalmukban meg fog szünni ez a kényszer. Mindenki saját erejéhez mérten és a saját hajlamait követve fog dolgozni. Mindenki saját szükségletei szerint fog a közös munka eredményében és a társadalmi vagyonban részesedni.

A mi anarchizmusunk voltaképpen tolsztojanizmus, a mi anarchistáink tolsztojánusok. S a számuk egyre szaporodik. A lelkeknek ez a pártja nem nyilvános, tagjai alig ismerik egymást. De olykor csudálatos dolgokat hallunk felőlük, nyilvánosságra kerül lelkesedésüknek egy-egy hatalmas dokumentuma, egy-egy rejtelmes eset. Rejtelmes, minthogy belső lelki valóságok eredményeképpen mutatkozik. Ilyen volt azé az ifjú arisztokrataé, aki — főképpen a „Feltámadás” című Tolsztoj-regény hatása alatt — meg akarta csinálni birtokán az önzetlen földfelosztást. Ilyen volt azé az előkelő uriemberé, aki szerelmével szerencsétlenül tette a nép egy leányát s a Tolsztoj hatása alatt hitvesévé emelte ifjúkori szerelme tárgyát. Mind a két férfi arra törekedett, amit az orosz bölcs Nehlyndor hercege nem tudott elérni. Így lett az államvasutak egyik tisztviselőjéből cipészlegény, egy császári és királyi kamarásból

— Ott a pénz, abban a ládában, — kiáltotta. — Adja ide, mert feltöröm a ládát! Mivel pedig az asszony most sem tágitott, a szabász fejszét hozott a konyhából és nekiállt a ládának, hogy azt feltörje. Bartonné látva, hogy ellenszegülése mitsem használ. rákiáltott Ballára:

— Hagyja azt a ládát! Majd inkább magam nyitom ki.

Azután előkereste a kulcsokat és felnyitotta a ládát, melyből Balla kivett 323 korona korona készpénzt és egy 709 korona 35 fillér-ről szóló takarékkönyvecské. De az asszony nem akarta annyiban hagyni a dolgot; a pénz és a takarékkönyvecske után kapott, hogy elvegye azt jogos tulajdonosától, mire az előzményektől felzagott ember a kezében lévő fejszével egyszer-kétszer az asszony felé sujtott, miál al azon könnyű sérülést okozott. Azután arcul ütötte és megragadva karjánál, egy kasszába lökte. Önmaga pedig erőszakos tettének elkövetése után, a birtokában lévő pénzzel elszökött.

Bartonné másnap feljelentette Ballát zsarolás és könnyű testisértés miatt, de Balla is feljelentette Bartonnéét sikasztás miatt. Így került az ügy az aradi királyi törvényszék elé, mely ma mondott ítéletet Balla Simon szabász felett. Bartonné ellen az ügyésznek be kellett szüntetnie a vádat, mert az asszony időközben elhalálozott.

Balla védelmére előadta, hogy a két ház hasznélvezetére illetékes Barton József 1906. május 4-én meghalt, így tehát a június és július havi lakbér már őt illette meg. Bartonné ezek dacára felvett a lakóktól 319 korona 32 fillért, mely összeget ilyképen őtől sikasztotta el.

A bíróság Balla követelését igazoltnak látta a beidézett lakók tapuvalomása alapján, de zsarolásért és a Bartonné által okozott könnyű testisértésért a vádlottat 100 korona pénzbüntetésre ítélte. A vádlott az ítéletben megnyugodott. Az ügyész felebbezett.

Wekerle a királynál. Bécsből jelenti tudósítónk telefonon: Wekerle Sándor miniszterelnököt a király ma délelőtt egy óra hosszáig tartó kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök a magyar politikai és

parlamentari helyzetről és folyó ügyek elintézéséről tett jelentést: az uralkodónak. Wekerle ez alkalommal közölte az uralkodóval, hogy a kvóta elintézése ügyéig biztosítva van.

A drágaság ellen.

A kereskedelmi és iparkamara memoranduma

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, december 21

A kereskedelemügyi miniszter tudvalevőleg körrendeletben hívta fel az összes kereskedelmi és iparkamarákat, valamint a közigazgatási hatóságokat, hogy közöljék vele a drágaság csökkentését célzó eszméiket. E felhívás folytán az aradi kereskedelmi és iparkamara ma terjesztette fel a miniszterhez a drágaság ügyében készített memorandumát, melyet az alábbiakban ismertetünk:

Általános elvek.

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Nagyméltóságodnak f. é. 81.793 számú leiratával méltóztatott kamaránkat felhívni arra, hogy a megélhetési viszonyok könnyítése és a közlekedés javítására nézve véleményünket Nagyméltóságodhoz terjesszük föl. Ezen megfigyelésnek elget teendő, van szerencsénk javaslatainkkal kibővített véleményét Nagyméltóságoddal a következőkben közölni:

Legelső sorban tisztában kell lennünk avval, hogy a forgalomba hozott árucikkek, mezőgazdasági, ipari termék stb. árának legfőbb szabályozói: a termelési viszonyok és a kereslet és kínálat egymáshoz való viszonya. Ezeket hatósági: törvényhozási vagy helyhatósági intézkedésekkel a maguk természetéből folyó iránytól szinte mesterséggel eltéríteni: csupán ideig-óráig tartó eredményekkel bíztató kísérlet lehet. Adók csökkentése, vámok leszállítása s külföldi prémiumok biztosítása úján köztelenül elérhető lesz némi árcsökkenés, ezek a kedvezmények azonban a gyakorlati életben előbb utóbb inkább a közvetítők hasznára, mint az árak mérséklésére szolgálnak s éppen ezért, ha a megindított akció gyökeresen és tartósan

akarja a megélhetési viszonyokat javítani, úgy a folyton növekedő kereslettel szemben a folyton fokozódó termelést s az egyre növekedő u. n. „drágaság”-gal szemben a munkaalkalmak szaporítását s általában a kereseti viszonyok javítását kell mindenekelőtt elősegíteni. Ezen generális kérdések bekapcsolódnak Magyarországon egész gazdasági helyzetébe s alaposan csak gazdasági viszonyaink helyes irányban való kifejlődésének hatása alatt lesznek megoldhatók. Másrészt tudvalevő, hogy a megélhetési viszonyoknak az általános drágaságban megnyilvánuló nehézségét a pénz vásárló erejének nagyfokú csökkenése idézte elő, tehát szintén olyan jelenség, amelynek gyökere az általános gazdasági viszonyok evolúciójában fekszik s hatósági intézkedésekkel arra hatékonyan s eredményesen befolytani nem lehet. Késztelenül vannak azonban életszükségletek kielégítésére szolgáló cikkek árának az utóbbi évek során tapasztalt folyton növekedő emelkedésében olyan jelenségek is, amelyek nem természetes és nem okos következményei az általános gazdasági viszonyok alakulásának, vannak továbbá a termelés és közvetítés terén bizonyos hiányok és bizonyos intézkedések szükségességével, amelyek teljesítése után legalább is enyhíteni lehet a nyomasztó helyzetet. Ezen utóbb említett szempontból vizsgálván a Nagyméltóságod által tanulmány tárgyává tett viszonyokat, kiindulási pontul meg kell állapítanunk legelső sorban is a következő helyzetet:

Kereskedők és iparosok.

A középosztálynak fix jövedelemre utalt tagjai után a kereskedők és iparosok azok, akik a megélhetési viszonyok nehézségének súlyát leginkább érzik. Az iparosok és kereskedők a magasabb anyagárak és munkabérekkel megterhelik ugyan a fogyasztókat s igyekeznek a termelési költségtöbbletet azokra áthárítani s ennél fogva első pillanatra úgy látszik, mintha okuk nem volna panaszra, tényleg azonban nehéz küzdelmet kell folytatniok megélhetésük biztosításáért. Azon iparosok, akiket a konkurrencia tökélyüket meghaladó üzem folytatására kényszerít, a drága anyagot hitelbe venni kénytelenek s ezen felül termelt iparcikkeit a legtöbb esetben nem képesek készpénz fizetés ellenében elhelyezni, a nagy drágaság és az

szatós, egy regényíróból kórházi ápoló. És így tovább.

A nagy tömeg mosolyog ezen s nem veszi észre, hogy a lelkükben miféle új társadalmi állapot ideálja él.

A véreskezű anarchizmusnak mindig ellene volt a szervezett munkásnép és ezt az álláspontját nem egyszer érvényesítenie kellett Budapesten is. A többi közt 1898-ban, amikor Erzsébet királynénkat a gaz Lucheni Luigi Genfben megölte, több ezer munkás gyűlt össze a Kerepesi-ut 68. száma alatt, ahol a szociáldemokrata párt az eilen a téves hit ellen foglalt állást, hogy a szocializmus segíti az anarchizmust. Bokányi Dezső szónokolt és kijelentette, hogy a munkásság tiltakozni, tüntetni akar a genfi gyilkos merénylet ellen. Rámutatott arra, hogy már Marx Károly, a tudomány szocializmus megalapítója is erős küzdelmet folytatott az anarchistákkal, akik Bakunin elveit vallották. Ahol a munkásság öntudatos lesz és fölismeri, hogyan kell a helyzetén javítani, ott megszűnik az anarchizmus és helyét a szociáldemokrácia foglalja el úgy mint az Németországban, Ausztriában és Magyarországon történt. Ne gátolják meg — így végezte beszédét — hogy a szocializmus politikailag nevelje a munkásokat, mert akkor ilyen gyilkosság nem esik meg.

Ezen ezen a gyűlésen fordult a rendőrség figyelme a budapesti anarchistákra. Felszóltat ugyanis ott a már említett Malas'cz s azt mondta, hogy a szociáldemokrácia sohasem

fogja kivívni a szabadságot, mert szabadság csak állam és törvény nélkül lehetséges, a szocialisták pedig ezt a két gátat nem akarják ledönteni. Malas'czot, aki akkor hevesvérű ifjú volt, a rendőrség örökre kitiltotta innen két társával, Hrubik Gézával és Oprendek Ferencel együtt. Rajtuk kívül mintegy 30 anarchista tartózkodott abban az időben Budapesten.

Maga Lucheni is volt itt. Mikor a genfi rendőrségtől megérkezett a személyleírása, megtalálták annak mását a főkapitányság nyilvántartó osztályában.

Évekkel előbb öttagú bandát tartóztattak le egy pestmegyei faluban, amely egy magyar emberből s négy olaszból alakult. Gyilkosságra szövetkeztek s egy vagyonos mérnököt szeltek ki áldozatul. Az elfogottak egyike Succiattei Aloisio-nak mondta magát, de a személyleírása tökéletesen egyezett a Lucheniével. A bandát tíz-négy napig tartották a pestvidéki törvényszék fogházában, aztán bizonyítékok híján szabadlábra helyezték. Néhány héttel utóbb olyan gyanúkok merültek fel ellenük, hogy az ügyesség ismét elrendelte letartóztatásukat. De már késő volt. Mind az öten elhagyták az országot. Lucheni vezette őket.

Hogy a királyné gyilkosa itt járt és agítált, azt maga az olasz kormány is igazolta. 1894. július 14-én történt, hogy egy kihívó arcú fiatal olasz munkás jelent meg az olasz főkonzulátus helyiségében, a felső-erdősor 11. számú házában. Kora reggel volt, a hivatal még nem nyitották ki, mire az olasz szitkozódva döngögni kezdte az ajtót. A nagy zajra kijött a

konzulátus egyik tisztviselője, aki véletlenül a házban lakott és megkérdezte a munkástól, hogy mit akar.

— Pénz kell! — kiáltott ez durván. — Fiumébe akarok utazni!

— Hogy hívnak?

— Luigi Lucheni.

A hivatalnok délutánra rendelte oda. Lucheni megjelent, berontott Beccaria-Jusica Emanuele márkához, az akkori főkonzulhoz s előtte is oly botrányosan viselkedett, — még inzultálni is akarta — hogy rendőrt hívtak. Az anarchistát bekisérték a toloncházba s kényszerutlevéllel küldték Fiumébe. Négy év múlva követte el gaztettét.

1898. szeptemberében elfogtak egy veszedelmes anarchistát Schnerrer Agost személyében. Revolverrel és törrel védekezett. 190 töltényt, egy olasz nyelvtant, továbbá kabátjába varrva egy arcképet találtak nála, amely megdiócsült királynénkat ábrázolta. Schnerrer sokáig a Lucheni társaságában élt.

Oriási feltűnést keltett annak a három magyar embernek az esete, akik királyunkat akarták megölni. Ezek: Muzsik Lajos, Hartmann Lajos és Kovács Gyula. Bűnpörüket 1898-ban tárgyalta a budapesti törvényszék. A három ügygű és elzülhött ember megbeszélte, hogy föl fogják robbantani ő felségét, amikor majd keresztül hajtja a Margit-hidon. Egyiküket megbízták, hogy Várkonyi Istvántól, a vagyonos szocialista agitátorától, szerezzen ötszáz forintot dinamitra. Szerencsére azonban leleplezték őket a Muzsik kedvese, Pál Józsefné.

annak következményeként jelentkező pénzhiány folytán incassójuk még jobban megnehezült, — ezek az iparosok kedvezőbb gazdasági helyzet mellett is küzdelmesen keresték kenyerüket, mostani helyzetük pedig, amikor az általános drágaságon kívül egyik oldalról a kartellek az anyagárral, másrésztől a sztrájkok a folytonos béremelésekkel nyomják őket, immár alig elviselhető. Megragadjuk ugyanitt az alkalmat arra, hogy felhívjuk Nagyméltóságod figyelmét a kartellek szabályozásának és a könnyelmű munkásharcok megszorításának kérdésére.

A forgótöke emelése.

Ezek a kamara véleménye szerint csak hathatós törvényhozási intézkedéssel volnának a közérdek javára megszoríthatók és korlátozhatók s ez által az ipari cikkek drágasága enyhíthető. A kereskedők közül nehéz helyzetbe jutottak azok, akik a városokban lakó középosztály szükségét fedezik, ezeknek is, — mint a kereskedőknek általában — az összes cikkek áremelkedése folytán ugyanolyan forgalom mellett mintegy 25%-kal nagyobb forgótökére van szükségük, mint ezelőtt; emellett a drágaság folytán, melynek rohamos emelkedésével a városi középosztály jövedelme lépést nem tart, a hitelbe vásárlók száma ijesztő mérvben megsaporodott s a kereskedő, ha vevőjét megtartani akarja, kénytelen hitelezni. Hogy a követelményeknek megfelelőhessen, üzleti tökéjét felemelni, illetve hitelt igénybe venni kénytelen, ami a jelenlegi pénzviszonyok mellett, ha egyáltalában lehetséges, rendkívül súlyos kötelezettséget jelent. A megélhetési viszonyok ezen alakulása túlságos teherként talán csak azon kereskedőkre nem nehezedik, akik csupán készfizetés mellett adnak el, továbbá kiknek vevőközönsége a vidéki földmivelőktől kerül ki, s végül a nagykereskedőkre, kiknek vevőközönségét a vidéki kereskedők képezik. Ugy a földbirtokosok, mint a falusi kereskedők túlnyomó részben konzerváltak fizetőképességüket, mert azon okok, amelyek a városokban lakó osztályok megélhetését megnehezítik s rájuk anyagilag kedvezőtlen hatással vannak, túlnyomólag a vidéki gazdák előnyére szolgálnak s azok jövedelmét gyarapítják. Magyarországon összes népességének több mint ötven szá-

zalékát a mezőgazdasággal foglalkozók képezik, akiknek anyagi helyzete kielégítő; 17 százalékat a népességnek azon munkások teszik, akik közül a nagyszámu szervezett munkásoknak keresete, a drágasághoz képest, de főképp a multhoz képest, megfelelőnek mondható, marad még körülbelül 20 százaléka a lakosságnak, amely azon kereskedők, iparosok és tisztviselők közül áll, kiknek helyzete javulásra szorul. A munkásosztály tekintélyes része számára, — mint fentebb már érintettük — az elért béremelések az élelmiszerek s egyéb szükségleti cikkek felemelt árának is többé-kevésbé megfelelőek s feltehető, hogy ez az osztály, amely gazdasági alapokra épített, erős szerveztségénél fogva — mint városunkban is — könnyebben tömörülhet fogyasztási szövetkezetek alakítására, ha további áremelkedések nem állanak be, egyideig jövedelmével meg lesz, vagy meg lehet elégedve. Már most áttérve azon intézkedésekre, amelyek az immár elviselhetetlen helyzetnek némi javítását idézhetik elő, szólunk első sorban a piac ügyéről, mint az élelmi cikkek mindennapi beszerzésének fórumáról.

A piac rendezése.

Minden kétségen fölül áll, hogy az élelmi cikkek piaci áraira befolyással vannak az egyes vidékeken és városokban érvényben levő helypénzek, kövezetvámok, piaci viszonyok és a közvetítő kereskedés. A helypénzek kivétele és megállapítása az egyes városok és községek autonómikus jogkörébe tartozván, e kérdést itt nem érintjük, de általában a piaci viszonyokra jó hatásúnak tartanánk egy egész országra kiterjedő vásári rendtartás létesítését, hogy a termelőnek és kis kereskedőnek ne kelljen minden páccon más-más szabályokhoz alkalmazkodnia.

A vidéki piacok teljesen zűlt viszonyainak szanálása érdekében feltétlenül szükségesnek tartjuk az elővásárlási tilalom rendszeresítését. Kamaránk székhelyének törvényhatósága ilyen irányban szabályrendeletet is készített már, ez azonban nem nyert kormányhatósági jóváhagyást azon elv okából, hogy a szabad kereskedelem korlátok közé ne szoríttassék. Ha van terület és ha vannak hatósági és társadalmi

tényezők, amelyek áldásosnak és nemzetgazdasági szempontból megbecsülhetetlennek tartják a közvetítő kereskedés szabadságát, ugye kamara azok elseje közé tartozik. Éppen ezen meggyőződésből kifolyólag azonban károsnak és hátrányosnak tartjuk a foglalkozás azon aberrációt, amikor ez, eltérve ideális hivatásától, a helyi piacok kizsákmányolásáig süllyed és mint viszontelárusító korai piaci összevásárlás által a termelő hasznának megrövidítéséből és a vevő megsarcolásából szerzi meg magának azt a keresetet, amely aztán a piaci áraknak a közvetítési forgalom által egyáltalán meg nem kívánt, mesterseges megdrágítására vezet. A kofák és a piaci kufárok vásárlási jogának időbeli korlátozása, mely akként volna a gyakorlatban megvalósítandó, hogy ezek nyáron reggel 9, télen reggel 10 óráig ne vásárolhassanak, e tekintetben egészségesebb viszonyokra vezetnének. A közéletmezést szolgáló cikkek közül a hus megdrágulásának egyik oka az, hogy kelet és dél felől: Romániával és Szerbiával szemben a vágó állatok behozatala elől elzárkózunk, ugyanakkor, a mikor exportunk ugyanezen cikkekben egyre növekszik. Állatállományunk évek óta egyre apad, vágóidőnkön gyátilag hizlalt szarvasmarha egyáltalán nem kerül levágásra, gazdaságilag hizlalt állat is csak jelentéktelen mennyiségben, mert a jó husban levők külföldre szállítanak. A tej árának leszállítására a moslani takarmány drágaság mellett csak tejszövetkezetek létesítése szolgálhat.

A husdrágaság.

Áttérve már most a fogyasztási adók kérdésére, nem kell Nagyméltóságod előtt különösebben hangsúlyoznunk, hogy ezek túlmagasága régi súlyos teherként nehezedik az ország lakosságára. Ezek általános mérséklése kétségtelenül könnyű dolog volna a megélhetésre, a drágaságnak mélyebben fekvő gyökereit azonban — nézetünk szerint — nem iráná ki; az adóteleknek némely élelmi cikkeknel való csökkentése, más cikkeknel való emelése ugyanazonban a fogyasztás irányítható lenne. A bor- és sör fogyasztási adótelek mérsékléséről például eredményesen lehetne várni a pálinka-fogyasztás csökkenését s ehelyett az egészségesebb bornak és a táplálékos sörnek fokozottabb fogyasztását.

Az elavult husfogyasztási szabályok és fogyasztási adótelek revíziójával meg lehetne szüntetni azt az anomáliát, hogy pl. egy 25 kilós élősúlyt meghaladó sertésre ugyanannyi fogyasztási adó esik, mint egy 300 kilósra; ebből következik, hogy a könnyebb súlyu u. n. hus-sertéseknél egy kiló husra a költségek hozzáadásával 14—18 fillér kiadás van, egy 300 kilónál pedig 6—7 fillérnél nem több.

Le kell szegyeznünk itt azt a tényt, hogy hatósági közbeiepéssel életrehívott iztésmények, mint például a hatósági mézszárszerek, sütdék, stb. az élelmezést még sehol olcsóbbá nem tették, legfeljebb csak az ezen szakmabeli iparosokat károsították.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Kölcsey egyesület könyvtára az ünnep hetében csak hétfőn és szombaton lesz nyitva délután 4—5-ig.

(*) Az „Aradi Tanítótestület Segélyalapja” f. hó 23-án d. u. fél 5 órakor a polgári fiúiskola rajztermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagokat ez uton tisztelettel meghívja az elnökség.

Ránk nézve ez a merénylet az első nagy mementó volt, hogy ne bizzuk el magunkat; a felforgató ideák nincsenek elzárva az amerikai, olasz és svájci határok közé. Nem a levegő, de néhány csavargó áthozza a miazmákat s a destruktív „elvek” bacillusait, a talaj meg mindenütt elég alkalmas arra, hogy ezek a baktériumok rettentő hirtelenséggel elszaporodjanak. Miután az eset nyilvánosságra került, az újjászervezett szocialista párt egyik vezetője, Mezőfi Vilmos, az előzőknél erősebb akcióit indított a munkások közt az anarchisták ellen. Azóta az egész magyar munkásság megvetéssel fordul el az anarchistáktól.

Kiirtani még se tudták Budapestről a beste fajzatot. Visszavonultak a szocialistáktól, de azért folytatták a titkos agitálást szűkebb körben. Az olasz származásuk jártak elől. Egy időben a Krisztinaváros egyik alacsony házikójába jártak, amely a déli vasút végállomásánál van. A vendéglő-helyiségnek vörösre füstölt béka a címere, amely fölött ez a négy olasz szó olvasható:

• ALBERGO ALLA RANA ROSSA.

Innen maga az olasz tulajdonos kergette ki őket, mire egy Szondy-utcai vendéglőbe vonultak, a honnan aztán ugyancsak távoznok kellett.

A budapesti anarchistáknak legtovább volt veszedelmes fészke egy Vörösmarty-utcai korcsmában. Altomare-nak hívták a tulajdonost, akit helyiségével együtt állandóan figyelt a rendőrség. A vendéglő mindig tele volt veszedelmes

agitátorokkal, akik a rendőrség előtt mint szocialisták szerepeltek.

Az anarchista merényletek története világosan bizonyítja, hogy az anarchizmusban nagy szerepet játszott az olasz vendetta, a vérboszu s nálunk is csaknem kizárólag olasz izgatók szereztek híveket a tett propagandájának.

Azt bátran mondhatjuk, hogy ma nincsen Budapesten s egész Magyarországon olyan anarchista-párt vagy szövetkezet, amely komolyan veszélyeztetné a közbiztonságot. Várkonyi István anarchista eszméit, amelyeket egy időben nagy buzgósággal igyekezett a földmivelő néphez plántálni, el is feledték már. Schmitt dr. agitációja, mint említettük, még ártalmatlanabb volt.

De azt nem állíthatjuk, hogy egyáltalán nincsenek nálunk igazi anarchisták, akik a bombavetéstől, revolver és tör használatától sem riadnak vissza. Ide-oda utazgatásuk már magában nagyon megnehezíti az ellenőrzést és a merényletek megakadályozását. Megsemmisíteni nem lehet őket s a főkérdés, a melyre az államok, a rendőrségek figyelme irányul, az anarchista-veszedelem lehető csökkentése. Az egyes merényleteket nyomon követik a szigorú intézkedések, de az anarchizmus teljes kiirtása nem sikerül, hacsak az erkölcsök általános javulása, a művelődés, humanizmus haladása lassankint el nem tünteti ezt a rettenetes társadalmi kórságot.

A delegáció ülései.

Elfogadták az indemnitást.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 21

A magyar delegáció ma délelőtt már végzett is a közösügyi indemnitással. A közös miniszterek előterjesztéseit a négyes albizottság tegnap éjjel letárgyalta, jelentését a delegáció plénuma reggel elfogadta s este az egyeztető hetes albizottság elé kerül. A magyar delegátusok délután már visszautazhatnak Budapestre, hogy jelen legyenek a képviselőház holnapi ülésén. Bécsben a delegáció tagjait a király fogadta.

Távirati tudósításunk:

A magyar országos bizottság ma délelőtt kilenc órakor ülést tartván, *Barabás Béla* elnök bejelenté, hogy *Csáky Károly* gróf püspök betegség miatt bizottsági tagságáról lemondott és hogy helyette sorrend szerint *Zichy Antal* gróf hivatik be. Javasolja, hogy az egyesült négyes albizottság jelentését a kinyomatás mellőzésével rögtön vegye a bizottság tárgyalás alá.

Hoitsy Pál elfogadásra ajánlja az albizottság javaslatát.

Medakovic Bogdán horvát, utána pedig *Tomisics György* magyarul a következő nyilatkozatot olvassák fel:

Tisztelt országos bizottság! A'uliro'tak már a közös országgyűlésen az indemnitás ellen szavaztunk, melyben a közös minisztériumok költségének fedezete is befoglaltatik. Mint olyan képviselők, akiket Horvát- és Szlavonországok képviselésére választottak meg, ebben az országos bizottságban csak következetesek maradunk, ha ezen közösügyi indemnitási javaslat ellen adjuk szavazatunkat. Amidőn majd a közös minisztériumok költségvetését bocsátják tárgyalás alá, precizizálni és indokolni is fogjuk álláson ukat az egyes minisztériumokkal szemben.

Ezután a bizottság a javaslatot *általános* *ságban elfogadja.*

A részletes vitánál *Kmety Károly* azt indítványozta, hogy a „magyar korona országai” helyett a szövegbe a „magyar szent korona országai” kifejezés tétessék. A bizottság erre a négyes albizottság javaslatát ezzel a változtatással részleteiben is elfogadta.

Az elnök felhatalmazást kér arra, hogy ma este 9 órára összehívassa az egyeztető hetes albizottságot, amely a magyar és osztrák delegáció határozatait fogja összeegyeztetni.

Bécs, december 21. A delegációk tulajdonképeni ülészaka, mint a magyar delegátusok körében hirté jár, *január hónap 20-án Bécsben kezdődik.* A ma reggeli ülés után a magyar delegáció tagjai értekezletre gyűltek össze, melyen *Barabás Béla* elnök felolvasta az uralkodóhoz intézendő beszédének szövegét. A beszéd, mely nyugodtságával és azzal, hogy kerül minden frázist, tünt fel, azokra a beszédekre emlékeztet, melyeket a korábbi hatvanhetes, a kiegyezés alapján állós delegáció elnökök szoktak a királyhoz intézni.

Bécs, december 21. A magyar delegáció ma délelőtt kilenc órakor teljes ülést tartott, melyen az indemnitást elfogadták. Az indemnitás ellen csak a horvátok szavaztak, akiknek a vezére, *Medakovic* országgyűlési elnök rövid nyilatkozatot olvasott fel, melyben az indemnitás elvetését azzal indokolta, hogy a horvátok az összes indemnitások ellen, melyeket a magyar kormánynak az országgyűlésen megadtak,

szintén állást foglalt. Est a nyilatkozatot *Tomisics* delegátus magyar nyelven is tolmácsolta.

Az ülésre az összes delegátusok már magyar diszruhában jelentek meg, melyet azért öltöttek, hogy abban jelenjenek meg a király előtt, aki őket a déli órákban fogadja.

Este kilenc órakor a magyar delegáció újabb ülést tart, hogy a két delegáció indemnitási határozatainak egybehangzását konstataálja.

A képviselőház delegátusai már ma délutánra elutaznak Bécsből és csak a főrendiház által kiküldött delegátusok maradnak.

Újabb távirat jent: A magyar delegáció ma este ülést tartott, amelyet az egyeztető hetes albizottság ülése előzött meg. Az ülésen *Zichy Tivadargróf*, a delegáció alelnöke elnökölt, miután *Barabás Béla* délután visszautazott Budapestre. Az ülésen az előadó betérjesztette a hetes bizottság javaslatát, amelyet minden vitánélkül felsőbb jóváhagyás végett felterjesztettek. Erről hivatalosan értesítik az osztrák delegáció. Az elnök ezután, boldog ünnepeket kívánva a delegáció tagjainak, berekesztette az ülést.

Bécsből jelentik, hogy az osztrák delegáció ma este újabb ülést tartott, amelyen *Grambinszky* lengyel delegátus szóvá tette a poroszok lengyelellenes politikáját. Ebből heves vita fejlődött ki. Többek hozzászólása után *Aerenthal* báró külügyminiszter beszélt és hangsúlyozta, hogy ez a kérdés nem tartozik a delegációra. Egyáltalán nincs joga sem a delegációnak, sem az osztrák képviselőháznak, más államok belügyelbe avatkozni. Ez csak a béke megzavarását vonná maga után. Ezután *elfogadták a budget provizoriumot.*

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután *Bocaccio*, operett. Este *Az ördög*, színmű. (B. bérlet.)

Hétfő: Az államtitkár ur, vígjáték *L. Zikó Ilma* urnő vendégfelléptével. (C. bérlet.)

Kedd: Délután *Hófehérke és a hét törpe*, tündérrége. Este szünet.

Szerda: Délután *Náni*, népszínmű. Este *Varázskeringő*, operett. (Bérletszünet.)

Csütörtök: Délután *Rab Mátyás*, operett. Este *Vig özvegy*, operett. (A bérlet.)

Péntek: *Casanova*, operett. *Komlóssy Emma* vendégfelléptével. (B. bérlet.)

Szombat: *Üdvöske*, operett. *Komlóssy Emma* vendégfelléptével. (C. bérlet.)

Vasárnap: Délután *Josette kisasszony*, a feleségem, vígjáték. Este *Piros bugyelláris*, népszínmű. *Komlóssy Emma* vendégfelléptével. (A bérlet.)

Hétfő: *Vándorlegény*, operett. *Komlóssy Emma* vendégfelléptével. (B. bérlet.)

* **Szilveszter a színházban.** Az aradi Nemzeti Színház is vigan akar bucsuzni a régi esztendőtlől és a legvidámabb nyári darabot adja elő. A nyár folyamán nagy sikert aratott operett paródiát, *A vig szalmazövegyeket.* *Horovitz* Gusztáv és *Kassab Géza* ezer bohósággal fűszerezett darabját tüzték ki Szilveszter estére. A darab harmadik felvonásában előforduló kabarében a szintársulat valamennyi elsőrendű tagja fellép és ötletesnél ötletesebb aktualitásokkal szórakoztatják a közönséget. A kabaré keretében vendégszereplés is lesz, amennyiben *Vajda Dezső*, a kecskeméti színház remek bangu baritonistája fog énekelni. A legnagyobb érdeklődésre tarthat számot, hogy a darab szerzői, mint konferansziék fogják a színpadról szórakoztatni a közönséget. A darabnak, mely számos színpadon nagy sikert aratott a nyáron, ez lesz a téli premierje és bizonyára épp oly vidám órákat szerez a közönségnek, mint nyári diadalutjában.

* **Komlóssy Emma** vendéjátéka *Érdekes* vendége lesz a jövő hét végén az aradi szin-

háznak. *Komlóssy Emma*, a legtalentumosabb magyar szubrettek egyike, aki hosszú ideig volt a budapesti Népszínház primadonnája, négy estére terjedő vendéjátéokra szerződött Szendreyhez. Első fellépte pénteken, a *Casanova*-ban lesz, amelynek négyes női főszerepét fogja kreálni. Szombaton az *Üdvöske*, vasárnap este a *Piros bugyelláris*, hétfőn pedig a *Vándorlegény* női főszerepében fog fellépni. Mind a négy este bérletben, rendes helyárak mellett megy.

* **Előadás az örültekről.** Mint már említettük, *Hegedüs József* dr., a budapesti angyalföldi tébolyda volt orvosa, aki úgy a fővárosban, valamint az ország nagyobb városában óriási sikerrel adta elő elmekörtani tanulmányait, e hé 25 én délután 5 órakor Aradon, a Központi-szálló nagytermében is föllép. Ez alkalomra előadásához gyönyörű verses prólógot írt, melynek itt adjuk egy hatásos versszakát:

... Meggyult a tenger, tűz lesz a világ,
Ég köröskörül minden itt;
S ő mégis fázik, didereg, reszket,
Láz gyöttri beteg tagjait.
Hangokat hall. Most fent, majd lentől
Szólítja őt meg valaki;
S ő felel vissza rémmeséket, —
Oh, borzalom azt hallani! . . .

Az előadásra, amely iránt óriási az érdeklődés, a jegyek 4, 3, 2 és 1 koronáért a Weisz és Klein cégnél kaphatók, hol az előjegyzett jegyek már átvehetőek.

* **Karácsony a színházban.** Mozgalmas lesz karácsony két napja az aradi színházban. Az első ünnepet megelőző délután a *Hófehérke és a hét törpe* című tündéres, látványos színdarabot adják elő a gyermekek számára. Este szokás szerint nem lesz előadás. Szerdán, karácsony első ünnepén délután *Follinus Auróinak* egy jól ismert népszínműve, a *Náni* kerül színpadra, amelynek cselekménye a szomszédos *Glogovác*on játszik; este *Strauss* operettje a *Varázskeringő* megy, ezuttal bérletszünetben, miután mindhárom rendbeli bérletközönségnek már több ízben volt alkalmuk látni a darabot. Karácsony második ünnepén este a második diadalmas operett, *Lehár Vig özvegye* kerül színpadra, délután pedig egy magyar történelmi tárgyú daljátékot, a *Rab Mátyást* adják.

* **L. Zikó Ilma** harmadik föllépte. A C. bérletkivánságára *Az államtitkár ur* *Susanne* szerepében harmadszor is az aradi közönség elé fog lépni *L. Zikó Ilma* asszony, aki két első fellépésével határozott és őszinte sikert aratott. Harmadik szereplése elé, amely hétfőn lesz, szintén nagy érdeklődéssel tekint a közönség.

* **Uj mozgóképek.** Bámulatosan szép képeket mutat be *vasárnap* délután a közönségnek az *Uránia* színház. Aligha van Magyarországon még egy hasonló színház, mely ennyi figyelemmel volna közönsége iránt. Majdnem napról napra teljesen új műsorral kedveskedik a közönségnek, és nem csuál kivételt hétköznap és vasárnap között, hanem a vasárnapi közönségnek — mely másnemű elfoglaltsága miatt nem látogathatja hétköznap a színházat, — ugyanolyan teljes, és gondosan összeállított műsorral kedveskedik, mint máskor. A közönség mindig a legnagyobb meglepedéssel távozik az *Uránia*tól és ez adja magyarázatát az *Uránia* gyorsan elért nagy népszerűségének. Vasárnap, mint egyébkor, minden előadásban a cs. és kir. 88. gyalogezred zenekara játszik.

* **Vasárnapi előadások.** Érdekes műveket tüztök műsorra az igazgatóság a legközelebbi vasárnapra. Délután *Szuppé* remek zenéjű operettje, a *Bocaccio* kerül színpadra, amelyet a mostani szezonban állandóan telt házak előtt játszottak s amelyet most ezuttal adnak délután. Este *Molnár Ferencnek* briliáns színművét, az *Ördög* öt adják, *Szendrey*vel a címszerepben. Az

Ördög újabb színrehozatala is bizonyítja a művezetőségnek azt a törekvését, hogy a vasárnap esti közönség számára is hozzáférhetővé akarja tenni a komolyabb irányú színpadi műveket.

Tisztek és rendőrök harca.

Katona botrány Zágrábban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 21.

Zágrábban több katonatiszt megfélekedezett a „Standesehre“-ről, a tiszteletről, amelylyel az oldalán csüngő karddal és portepével szemben tartozik és arról, hogy ő felsége kabátját viseli. A tisztek ittas állapotban olyan botrányt csaptak, hogy Zágrábban ma egyébről sem beszélnek. A katonai köröktől is szigorúan elítélt botrányos jelenetekről az alábbiakat táviratozza fővárosi tudósítónk:

Több katonatiszt tegnap éjjel tájban hangos dalolással járta be Zágráb külső utcáit. Részeg fővel minden ablakot beverték. Azután az az ötletük támadt, hogy egymás hátra állva eloltották a gázlámpákat, végül pedig azokat is összetörték és leütötték kardjukkal.

A rendőrség tétlenül nézte a részeg katonatisztek garázdálkodását, mert azok ismételt felszólításra sem voltak hajlandók alábbhagyni a zajongással és ablakbeveréssel, a rendőrök pedig azért a csekély fizetésért, amit kapnak, nem voltak hajlandók szembeszálni a kivont tiszti kardokkal.

Végre a tulságosan jókedvű társaság felmászott egy arra haladó szemeteskocsira, melynek kocsisát arra kényszerítették, hogy őket egy zágrábi nyilvános házba elvigye. A kocsis nem mert ellenkezni az ittas tisztekkel és teljesítette kívánságukat, amiért aztán néhány szívtartást kapott tőlük.

A nyilvános ház elé érve a társaság le szállt a szemetes kocsihoz. Mindegyik tiszt kivonta a kardját és úgy hatoltak be a házba, hol minden tükröt bezúztak s ami törékeny csak a kezük ügyébe került, azt a földhöz vágdozták. A festettarcu lányok az ijedségtől halálpápadtan menekültek a teremből, melyben csak Weiss Hermann zongorista maradt.

Erre a tisztek a szerencsétlen öreg embert, kit sorsa kényszerít arra, hogy ilyen éjjeli mulatóhelyen keresse meg keserves kenyerét, a terem közepére vonzolták. A „Peleskei nótárius“-ból ismert vasasnémet jelenet ismétlődött most. Az öreg zongoristának táncolnia kellett, míg a részeg tisztek folyton feléje bökdöstek kardjukkal, ha egy percre megállt, hogy lélekzetet vegyen. Végre ezt a tréfát is megunták s közülök az egyiknek az az ötlete támadt, hogy egyetlen vágással átvágja a zongora valamennyi hurját. Az ötletet valamennyien kitűnően találták. Letépték a zongora fedelét és az oldalakat is letördelték, hogy a hurokhoz hozzáférhessenek. Azután egyenként vágta végig a hurokhoz, melyek éles csengéssel pattantak el. Ki tudja még mennyi kárt okoztak volna a garázda tisztek, ha ekkor a rendőrök nagy számmal meg nem jelentek volna a helyszínén. A nyilvános ház tulajdonosnője ugyanis telefonon segítséget kért a rendőrkapitánytól, ki számos rendőrt küldött ki a tisztek megfékezésére. A kiküldött rendőrök száma azonban kevésnek bizonyult az ittas katonatisztekkel szemben, kik kivont karddal rohanták meg a terembe lépőket.

Véres harc keletkezett erre, mely nem sokára a rendőrök leverésével végződött. A tisztek a rendőröket, mint foglyukat kísérték be egy közeli lakotya őrszobájába, hol ráparancsoltak az őrségre, hogy a letartóztatott rendőröket további intézkedésig tartsák fogva.

Mikor azonban a rendőrkapitány értesült közegeinek eredménytelen eljárásáról s az elbánásról, melyben a tisztektől részük volt, rögtön megkereste a hadtestparancsnokságot, hogy a fogvatartott rendőrök szabadonbocsátása iránt rögtön intézkedjék. A zágrábi hadtestparancsnokság azután rögtön szabadon bocsátotta az elfogott rendőröket s a tisztek ellen megindították az eljárást a tényállás megállapítása végett.

Köpenik Bécsben.

Kirabolt hadipénztár.

Vakmerő szélhámosság.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 21.

A köpeniki tolvajmerénylethez hasonló, sőt azt jóval felülmúló, szédületes vakmerőséggel elkövetett lopásról értesülünk Bécsből. Amíg a világhírű köpeniki suszter csak néhány közkatonát, egy őrmestert és egy, az uniformis előtt földig görnyedő polgármestert tudott félrevezetni, addig a bécsi merénylő egy katonatisztet tudott megtéveszteni biztos és vakmerő fellépésével, mely csakhamar a tettes nyomára fog vezetni. Ugyanis lehetetlenségnek tartják, hogy a maihoz hasonló dolgot más követhetett volna el, mint katona.

A felette érdekes esetről a következő távirati értesülést vetjük:

Az osztrák-magyar hadi erőek bécsi arzenáljában, hol a hadiszereket gyártják és azokat használatbavételig gondozzák, ma délután fél 10 órakor megjelent a 42-ik hadosztály-tüzérezred egy tisztje és kérte az ügyeletes tiszttől a 42-ik ezred depójának kulcsát, hogy a fegyverraktárt és a hadipénztárt átvizsgálja.

Az ilyen vizsgálatok az arzenáltan elég gyakoriak, de mindig tisztbi bizottság végzi azokat. Az ilyenkor tanúsított eljárás a következő: A felülvizsgálathoz kirendelt tisztek a parancsnokságtól kapott utasítás felmutatása mellett jelentkeznek az arzenál ügyeleti tiszténél, ki kellő igazolás után átadja a bizottságban rendszerint legidősebb tisztnek az illető ezred depójának kulcsát. A pénztár kulcsa az ezrednél van és azt a vizsgálatot végző tisztek, ha a vizsgálat az ezredpénztár betekintésére is kiterjed, magukkal viszik.

Ma a rendes bizottság helyett csak egy tiszt jelent meg, aki azonban felmutatta az ezredparancsnokságnak a depó felülvizsgálására vonatkozó írásbeli parancsát. A tapasztalatlan arzenál-ügyeleti tiszt, ki még nem ismerte a szokásos eljárást és nem tudta, hogy a depó kulcsát csak az arra meghatalmazott tisztbi bizottságnak adhatja oda, miután az ezredparancsnok írásába betekintett, a depó kulcsát gyanútlanul odaadta a megjelent tisztnek.

Az illető azután felment a depóba, honnan egy óráig tartó ottlét után a kulcs szabályos átadása után távozott.

Hogy azután mégis, még a délután folyamán rájöttek a szélhámosságra és lopásra, tisztán a véletlennek köszönhető. Az arzenál ügyeleti tiszt ugyanis a délután folyamán a kávéházban találkozott több 42-ik tüzérezredbeli tiszttel, kiknek megemlítette, hogy délután az ezredük megvizsgáltatta a depóját. Véletlenül a társaságban ott volt az ezredsegéd tiszt is, ki megdöbbenéssel hallotta a történeteket. Rögtön azután jelentést tett az ezredesnek, ki több tiszttel megjelent az arzenálban, hogy meggyőződjék arról, nem történt-e valami szélhámosság.

Mikor a depó ajtaját kinyitották, mindent a legnagyobb rendben találtak, csak a harmadik szobában látták meg, hogy az ál tiszt feltörte a katonai pénztár Wertheim kasszáját.

A kárt, mit az ezred a betöréses lopás által szenvedett, hamar megtudták állapítani, mert a pénztári naplóban feltüntetett 27.780 korona hiányzott a kasszából. Ezen az összegben kívül a sikkasztó még elvitt két, összesen 2163 koronáról szóló postatakarékpénztári betétkönyvecskét.

A betörőnek a pénzeszekrény feltörésével nem kellett sietnie, mert a depó ajtaját maga megett bezárta és így zavartalanul hajthatta végre ravasz módon kiesztelt tervét.

Miután a pénz magához vette, avval a tudattal távozhatott a tett színhelyéről, hogy a betörésre csak hetek múlva fognak rájönni. Nyugodtsága oly nagy volt, hogy az elrabolt pénzzel a zsebében az arzenál ügyeleti tiszttel, a depókulcs szabályos átadása után még jó ideig elbeszélgetett, amíg egy közkatona kocsihozott a számára, melyen aztán elhajtott.

A bécsi katonai körökben kinos feltűnést keltett az eset. Eleinte a dolgot el akarták hallgatni, de végre mégis jelentést tettek arról a bécsi rendőrségen, mely rögtön széleskörű nyomozást indított a vakmerő ál-tiszt közrekerítésére. Legkínosabb helyzetbe a fiatal és tapasztalatlan arzenál-ügyeleti tiszt jutott, aki elmulasztotta kötelességteljesítését, mikor a depó-kulcsát egy tisztnek kiadta.

Legujabban vett értesülésünk szerint a rendőrség már ismeri a tolvaj-merénylet elkövetőjét. Nyomós okok szólnak amellett, hogy az csak Goldschmied L'pót, volt katonai számtiszt-helyettes lehet, ki néhány hét előtt egy ellene indított vizsgálat elől megszökött és akit azóta nem lehetett közrekeríteni. A volt számtiszt-helyettes, amíg a katonaságnál teljesített szolgálatot igen gyakran fordult meg az arzenálban. Innen van, hogy a depó felülvizsgálás eljárást oly jól ismerte és bizonyára csak arra az alkalomra várt, amikor egy fiatal, tapasztalatlan tiszt teljesít arzenál-ügyeletes tiszt szolgálatot, hogy tevét végrehajtsa.

Mindezt valószínűség amellett szól, hogy a vakmerő tolvaj, ki messze felülmúlja köpeniki elődjét a ravasz szélhámosság terén, még idejekorán egér utat nyert és elhagyta Bécsét. A rendőrség ennek feltevése mellett valamennyi bel- és külföldi rendőrhatalóságot értesítette az esetről és közölte azokkal Goldschmied személyleírását. Ily körülmények között a még oly ügyes és ravasz tolvaj is aligha fog elmene-külni az igazságszolgáltatás keze elől.

MULATSÁGOK.

(=) Alarcos bál. Az aradi nyomda részvénytársaság személyzete január 6-án a Fehér Kereszt szálloda nagytermében alarcos bált rendez. A bálrendező a multság tiszta jóvedelmét részint azok között fogják szétosztani, akiket a nyomda házipénz árának sikkasztója megkárosított, részint a nyomdászok szakszervezetének, a multság rendezési jogának átengedéseért.

(=) Vasutasok Szilveszter estélye. Az aradi vasutas szövetség kitűnőnek ígérkező Szilveszter estélye iránt nap-nap után fokozódik az érdeklődés. A humoros műsor kiemelkedő pontjai lesznek, egy kacagtató jelmezű állat kvartett ének, Benkó Gizikének, az aradi Nemzeti Színház színpadjáról ismert bájos kis leánykának Fedák Sári parodiája és ballet tánca. Szathmáry Árpád színművésznek óesztendei bucsuztatója stb. Hogy az estély minden tekintetben egyike legyen a legsikerültebb és legvigább Szilveszter estélyeknek, a rendezőség nap-nap után élénk akciót fejt ki. A vasutasok ál-

tal bevezetett vendégeket szívesen látja a szövetség Belépti-díj személyenként egy korona. A Szilveszter estély az állomás I—II. oszt. éttermében és váró termében lesz s este 9 $\frac{1}{2}$ órakor kezdődik.

A jézuska piacról.

Az ajándékozók.

Arad, december 21.

I. Pali bácsi.

Pali bácsi agglégény s így természetesen neki kell a legtöbb karácsonyi ajándékot venni. Mire való egy nőtlen valaki, ha arra nem, hogy ajándékokat vegyen? Miután neki nincs se felesége, se gyereke, egyenesen smucigság volna tőle, ha a sirba akarná vinni azt a pénzt, amit az ajándékokra kell költenie. Pali bácsi érzi a kötelességnek súlyát és ahhoz alkalmazkodik. A legsúlyosabb kérdés, hogy kinek kell ajándékot vennie. Ha egy kimarad a listából, aki számított rá, vége a Pali bácsi földöntúli üdvösségének, ez ép' annyi, mintha senkinek se vett volna semmit. Pali bácsi tehát két héttel az ünnep előtt megcsinálja a nagy listát.

Ajándékot kell venni: I. Háznép: a) a szakácsnőnek, b) a szobalánynak, c) a házmesternek, d) a házmesternének, e) a házmesterné kis fiának, f) a házmesterné nevelt lányának, g) a mosónő fiának II. Rokonság: a) sógoréknál az asszonynak, b) c) d) és e) négyrendbeli fiának, f) és g) két rendbeli leánynak, h) a fiuk házi tanítójának, i) a leányok mamzelljának, j) a házi tanító fivérének, k) a mamzell unokanővérenek, l) a sógor kiskorú fivérének, m) n) o) p) a sógorék cselédségének. III. Társadalmi érintkezés: a) a trafikos leányának, aki a legvilágosabb trabukókat adja, b) a leveleket vivő hordár három gyermekének, c) a perési végzéseket hozó bírósági kézbesítő gyámfiának, d) a kávéházi törzspincér öcsikéjének, e) az ujságos bolt kasszakisasszonyának . . .

Es még vagy ötven helyre. A végén mégis lesznek huszan, akik az ünnep után a mellőzöttek haragos pillantásával néznek rá és konstatálják, hogy Pali bácsi a fősvények legutálatosabbja.

II. A szerelmes fiú.

Kétség és kín között vergődik Tudja, hogy vesz valamit és nem bír elhatározásra jutni, hogy mi legyen az ajándéka. A mi ne legyen sablonos, ne legyen illemsértő, szerelmet leheljen és megmaradjon az udvariasság határán belül, ötletes és mégse nevetséget kelts. Eredeti és mégse olyan, hogy azt furssának találhassák . . . Ezt könnyű így elgondolni, de a valóságá öntés igen nehéz. Vagy öt boltot járt végig, mindegyikben három óra hosszat mutogattatott magának ezt, azt, amatt és nem tudott megállapodásra jutni. A boltossegédek már gyanusan néznek rá. Az egyik boltban azt hiszik, hogy szocialista, aki így akarja „agyontámogatni” az üzletet, másutt meg egyenesen tolvajlási szándékkal gyanúsítják.

Végül megunja a dolgot, s vesz valamit; persze azt, ami neki is legkevesebbé tetszik. Az ajándék izléstenségét a hozzá írt ajánlás enyhíti:

„ . . . Hiszen tudja, Lili, hogy ha magához méltó krisztkindt akarnék venni, az Ur-isten boltjába kellene betérem és mind a csillogokat összevásárolnom . . . ”

III. A szenzáció hajhász.

Vannak, akik az ajándékozást nem tekintik pusztán kötelességteljesítésnek, hanem nemes szenvedélyt találnak benne. Ezek azután úgy is gyakorolják ezt a mesterséget, hogy az eredetit, a különösét, a szenzációsat hajhásszák. Amint a párisi divathölgy megköveteli a szabójától, hogy neki olyan ruhája legyen, aminő senki másnak sincsen a boulevardokon, az ő ajándékuknak is olyannak kell lenni, amely mindenkit lefűz és lemarasztal. Ez persze nagy munkával és tördélssel jár. A bá-

dogból való kormányozható léghajó már nagyon ócska. Az automobil, amelyiket föl lehet huzni, hogy az asztalon járjon, — s intén nem új. Az ólom tábornaszernagy, amely egy titkos gomb nyomására vezényelni, sőt káromkodni is tud . . . már jobb, de mégse az igazi. A kóccal tömött horvát képviselő, amely egy gummilabda nyomására fél óráig obstruál, megjárna, de nézzünk jobbat. Tetszik neki a fából való közös konyha, s a hatósági mézszárszék című társasjáték, amelyben a tanácshoz címzett babér úti a mézszárhoz címzett szerkezetet . . . Tovább, tovább! S az ambíciója végre sikert arat: megvesz valamit, amiről senki se tudja; hogy micsoda, s a gyerekek az egész ünnepre való fejtörőt szereznek vele. S miután nem tudják, hogy mire való, legalább nem is rontják el.

IV. Az olcsó örömek.

. . . Persze mind szép, szép, de pénzbe kerül. A szegény családapá is érzi, hogy tartozik valamivel a Jézuskának — hiszen, ha nem hoz ajándékot, azt a gyermekek előtt a Jézuska renoméja sanyli meg — de hát ha nincsen miből. Még a drágasági pótlékból se futja, — már ott, ahol kaptak drágasági pótlékot. (Különben a drágasági pótlék mindig azok közé a jövedelmek közé tartozik, amelyeket már előre elköltöttek) Ilyenkor a gyermekeknek olyan karácsonyi örömet kell szerezni, amely nem kerül pénzbe. A legközösébbek ezek közül, hogy a gyermekeknek szabad rosszködni. Sőt szabad az új divánon uszodát és trambulint játszani, ami máskor főbenjáró vétek volt. Szabad a nagymama parókáját az ágy alá csempészni, ugyiszintén föl van függesztve a hegedű-lecke szent kötelessége. A határidőre szóló ajándékok: két héten elmarad a heli fejmosás és büntetlenséget biztosítanak a vakáció után bekövetkező első szekundára. És több efélék. Ezek a legolcsóbb ajándékok és hányszor szereznek nagyobb örömet, mint a sok pénzbe kerülő játék, sip, dob, baba, huszár, meg a jó Isten tudja, amit a gazdag gyerekek már szinte blazit egykedvűséggel szednek össze a fenyőgalyak alól!

—OS.

Tűzoltók sztrájkja.

Budapest tűzoltóság nélkül.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 21.

A székesfőváros tanácsa ma kellemetlen meglepetésben részesült. Olyan beadványt intéztek a tanácshoz, amely párját ritkítja az adminisztrációban.

A beadvány a fővárosi tűzoltók részéről került a tanács asztalára. A fővárosi tűzoltók helyzete, mint ismeretes, nem a legjobb. Fizetésük minimális, amelyből csak nagy küzdelmek árán tudnak megélni. Már több ízben kértek fizetésjavítást, de eredménytelenül. Noha a tanács elismerte, hogy helyzetük egy cseppet sem rózsás, pénzügyi szempontokból elutasító javaslatot tett a törvényhatósági bizottságnak. A tűzoltókat az az éntasítás nagyon elkésértette. Egyideig vártak, de miután a fővárosban semmi hajlandóság nem volt helyzetük javítására, erélyes akcióra szánták el magukat. Röviden, száraz hangon bejelentették a tanácsnak, hogy január 1 től számítva harminc napra valamennyien felmondanak és megválnak szolgálattuktól, hacsak időközben fizetésüket nem javítják.

Ez a bejelentés természetesen nem csekély konsternációt keltett a főváros tanácsában, amely egyébként éppen mai ülésén foglalkozott azzal, hogy a karácsonyi ünnepekre milyen pótlékot adjon a város alkalmazottainak. A tanácsnak a tűzoltók ultimátuma feletti meglepetéséhez eközben egy újabb incidens járult, amely szintén kellemetlenül érintette Bárczy István polgármestert és a tanács tagjait.

A helyzetükkel elégedetlen tisztviselők ugyancs szintén demonstrációt rendeztek ma, amely elégtelenségüknek zajos kifejezést adott. Miközben a tanácsülés folyt, körülbelül háromszáz tisztviselő gyülekezett a tanácsterem előtt és elkéseredetten tárgyalták vigasztalan helyzetüket. Nyomban beszélni akartak a polgármesterrel, aki azonban csak a tanácsülés után fogadta őket.

A tisztviselők szónoka kérte Bárczy István polgármestert, hogy találjon módot arra, miszerint a tisztviselőknek megelégedett karácsonyuk legyen. Bárczy István válaszában kijelentette, hogy a tanács a pótlék ügyét még karácsony előtt szerette volna elintézni, de ez lehetetlen volt. Egyébként tudára adta a deputációnak, hogy háromszáz hivatalnok 50 és 100-korona közötti segélyben fog részesülni.

A küldöttséget ez a válasz nem elégitette ki. A tanács a tisztviselők drágasági pótlékának ügyében hétfőn vagy kedden újabb ülést tart.

Tizenkétfélmillió pör.

A püspök hagyatéka.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 21.

Rendkívül érdekes örökségi ügyben hozott ma döntést a budapesti polgári bíróság:

Székesfehérváron 1906. december havában meghalt pázmándi Kempelen Imre dúsgazdag földbirtokos, a dusanjövendelő mohai Ágnesforrás tulajdonosa. Hátrahagyott végrendeletében mintegy tizenkét millióra rúgó vagyonának általános örökösévé Poppenheim Siegfried bécsi lakost tette meg, aki felesége révén távoli rokona volt neki. A többi és pedig a legközelebbi rokonai is csak kisebb összegeket kaptak az örökségből. A mikor a hagyatéki eljárás folyamatba tétetett, három ember és pedig Bajzath Ferenc, Bajzath János és Bajzath Ignác köbölküti lakosok igényt jelentettek be az örökségre. Keresellevelükben előadták, hogy Kempelen Imre nem végrendelettel jogosan a vagyonról, mert annak maga is jogtalan módon jutott a birtokába. Előadták, hogy a hagyatéki vagyon néha Bajzath Ferenc báró püspöktől származik. A püspök maga is oly feltétellel örökölte a vagyont, hogy azt halála után csak a család férfi tagjai örökölhetik s ha netán ilyenek nem lennének, — mint ahogy a püspököknek nem is lehetnek, — az egész hagyaték visszazáll a Bajzath-ágra. Minthogy Bajzath püspök jogutód nélkül halt el, — szerintük Kempelen Imre jogtalanul örökölte a millióss hagyatékot.

Ezzel egyidőben a Kempelen-család egy másik ága, a Mosch család is pört indított az örökség ellen. Jogi képviselőjük, Tarján Mihály dr. kimutatta, hogy Kempelen Imre végrendelete alaki hiányokban szenved s ezért kérte a bíróságot, hogy a törvényes öröklés alapján ossza fel a hagyatékot, amelyből feleire 250.000 korona rész esne.

A bíróság most döntött mind a két kérdésben. A Bajzath-család keresetét azzal az indokolással, hogy a vérségi köteléket kimutatni nem tudták, elutasította.

A Mosch-ügyben a bíróság felfüggesztette a birtoknak Pappenheim Siegfried grófnak való átadását ellenben kötelezte Tarján Mihály dr. felperesi ügyvédet, hogy negyvenöt nap leforgása alatt indítsa meg a tizenkét millió örökség ellen az örökösödési pört. Tarján dr. ezt a pört már a mai nap folyamán meg is indította. Kimutatta, hogy a végrendelet alaki hibákban szenved. Mást bizonyít a végrende-

let, mint amit az azt tanukép aláíró előttemezők a bíróság előtt élőszóval előadnak s így a végrendelet érvénytelenítését kéri. A döntés iránt jogászai körökben nagy érdeklődés mutatkozik.

Szomaházy, mint kártyaszakértő

A bíróság a „tacs“-ról.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

Szomaházy István, a jeles író, a nagyváradi bíróság elé került. Hamarosan kijelentjük: nem vádlottak. De ha történetesen a vádlottak padjára sodorta volna balsorsa, az se kelthetett volna nagyobb feltűnést, mint az a minősége, a melyben ezuttal kellett volna szerepelnie. A nagyváradi törvényszék egy pörében azt kérték, hogy Szomaházy Istvánt, mint legjobb és legilletékesebb kártyaszakértőt, idézzék meg. A elnök mosolygott, a bírák és ügyész szintén, de zord kegyetlenséggel elutasították az indítványt. A bíróság elismeri Szomaházy kiváló kvalitásait, de a rendőrség véleményével szemben kártya ügyben szakértői bírálatra nem tartja illetékesnek.

— Hát ez nagy bírói tévedés, valósággal „justizmord“. Szomaházyt, mint legfelsőbb kártyaszakértőt, nem ismerték el. Ez olyan sérelem, amely miatt az írókból megalakítandó kártyabíróság az elutasító végzést feltétlenül meg fogja semmisíteni. Szomaházy tehát elégtételt fog nyerni, az bizonyos és mivel a bűnügy vádlottait a bíróság amugy is felmentette, a jogfolytonosságon ejtett sérelem helyre lesz állítva.

Magának a bűnügynek története a következő:

Szeptember havában történt, hogy a nagyváradi Korona kávéházban egy öt tagú társaság verődött össze. Valamennyien viharedzett jó kártyások. Csak természetes, hogy pár perc múlva vígan folyt a kártyázás: a „tacs“.

A zeneszó már rég elhallgatott, a lumpok is nyugvóra tértek, a játék még mindig folyt. A végén nagy differenciák merültek fel. — Schütz Zsigmond, az egyik játékos, aki 700 koronát vesztett, másnap nyílt levelezőlapot írt Hegedüs Zsigmondnak a szerencsés nyerőnek, amelyben azt írta neki: ha elvesztett pénzét vissza nem adja, feljelenti hamis kártyázásért és az egész kompániát tiltott szerencsejáték üzésért.

Hegedüs persze nem volt hajlandó a kérelmet teljesíteni, mire az elkeseredett játékos tényleg feljelentette az egész társaságot a rendőrségnél, mely az ügyet áttette az ügyészséghez.

A kir. ügyészség az egész kompánia ellen tiltott szerencsejáték, Schütz ellen pedig zsarolás vétsége miatt is vádat emelt. Tegnap volt a tárgyalás.

Rendkívül mulattató volt a vádlottak kihallgatása, akik közül csak Hegedüs Zsigmond és Klein Jánost lehetett előállítani, mert a többiek most külföldön tartózkodnak. Azzal védekeztek, hogy a „tacs“ nem hazard játék, ahhoz kombináció, számítás kell. Hosszasan magyarázták a bíróság előtt a kártyázás lényegét és menetét.

Demetrovics Elek dr. ügyvéd helyettese zajos derűtség közben szintén ilyen irányban igyekezett meggyőzni a bíróságot.

— En, tekintetes kir. törvényszék — mondta a védő — mindenféle kártya-játékot ismerek és játszom, de jó lélekkel merem állítani, hogy a „tacs“ nem szerencsejáték. Amennyiben pedig a bíróság az én véleményemet

nem fogadná el, hivatkozom Magyarország első kártyatekintélyére, Szomaházy István budapesti lakos íróra, (lakik New-York kávéház) akit ez ügyben mint szakértőt kérek meghallgatni.

A bíróságot a védő argumentálása teljesen meggyőzte, vádlottakat a vád alól felmentette és kimondta, hogy a „tacs“ nem tartozik a tiltott szerencsejátékok közé. Tehát, kérem alászan, szabad a „tacs“ . . .

A köpeniki kapitányné.

Nyolc éves szélhámos.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

A köpenicki fuzster, aki kapitánynak öltözve, szélhámoskodásával megcsufolta a német armádiát, valósággal iskolát teremtett. Rövid időn belül sok néltő és méltatlan követője akadt. Aradot eddig megkímélték Voigt mester tanítványai, de ma itt is történt egy apróbb köpeniki eset, amelyet főleg az tesz érdekessé, hogy elkövetője, aki ezuttal nem tartozik a férfinemhez, valószínűleg sohasem hallott a köpeniki kapitányról sőt még követőiről sem bizonyos tehát, hogy a szélhámosmosságot önnerejéből fundálta ki. Egy alig nyolc éves leánygyermek az eset hőse, aki vakmerő tette szánta magát, hogy egy csekély értékű tárgy birtokába jusson. A részben komikus eset a következő:

Ma délelőtt a Templom utcai leányiskola I. b. osztályában éppen javában folyt a hittanóra, amikor kopogtatás nélkül belépett egy körülbelül nyolc éves néma leányka. A hitoktató ügyet sem velett rá, abban a hiszemben, hogy egy másik osztályból jött át valamelyik növendékhez. A kis leányka ezzel a kérdéssel fordult a növendékekhez:

— Kinek van esernyője.

— Nekem van, válaszolt egy postafőtiszt hat éves leánya.

A nyolc éves leány erre odalépett hozzá: — Jöjjen, hozza ki az esernyőt, künn vár a mamája.

A kis leány örömmel ugrott ki a padból magához vette esernyőjét és a másik leánynyal együtt eltávozott az osztályból. A hitoktatónak még ekkor sem tűnt fel a dolog. Amikor a két leány kiért a kapu elé, a kis szélhámos csodálkozva mondta:

— Nini már elment a mamája, Menjünk utána, tudom, hogy hol van.

A postafőtiszt leánya gyanútlanul követte. A szélhámos leány egy darabig sétáltatta, azután hirtelen elvette tőle az esernyőjét és elillant. Az esernyőjétől megfosztott gyermek sirva futott vissza az iskolába, ahol elpanaszolta baját. Persze nagy volt az álmélkodás a tanítói karban, hogy a hitoktató, aki látta a leányt, nem kérdezte meg tőle mit akar. A mulatságos kis eset folytatása egy feljelentés volt, amelyet a leányka szülei tettek meg a rendőrségnél a fiatal szélhámosnő ellen. Keresik, de eddig nem találták meg. Amilyen eredeti módon követte el stíliáját, épp oly sikeresen tűnt el. Kevés a remény, hogy valaha is közrekerítik a köpeniki kapitány legfiatalabb követőjét.

TANÜGY.

(—) Köszönetnyilvánítás. Iskolánkba járó azon tíz szegény sorsu tanuló nevében, akiket a Műna I. cég a téli időny beállítására való tekintettel meleg téli alsó ruhával volt szíves ellátni, ezuton mordok köszönetet. Eckstein Mór igazgató tanító.

A király és Barabás.

A delegációs trónbeszéd.

A cercle.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 21.

A delegáció tagjai ma tisztelegtek a Burgban a király előtt. A magyar delegátusokat Barabás Béla vezette; ő üdvözölte a királyt rövid, de higgadtságában is meglepően szép beszéddel s ő volt az első, akit a cercle alkalmával a király megszólításával kitüntetett. A király hosszabb ideig, rendkívül barátságosan beszélgetett az egyszerű aradi asztalos fiával, akit kiváló tehetsége révén olyan megtisztelő tisztség ért, mint a delegáció elnöki tisztsége. Távirati tudósításunk:

A felgyógyult király.

Bécs, dec. 21. A delegációk fogadtatása alkalmából ő felsége ma kocsizott ki első ízben betegsége óta Schönbrunnból a Hofburgba. Az egész utvonalon lévő épületeket fenyőgalyakkal, zászlókkal és címerekkel ünnepiesen feldíszítették. Az utcákon a hadastyán-egyesületek, a tüzoltóság, a közuti vasut alkalmazottai zenekarral, a Deutschmeister-testület, a városi és állami szolgák egyesületeinek küldöttsége zenekarral, valamint számos magánegyesület és testület tagjai állottak sorfalat.

Ő felségét, aki nyitott kocsiban ült, az egész uton a sok ezer ember főből álló embertömeg lelkesen üdvözölte. A Burg külső kapuja előtt Lueger polgármester és az alpolgármesterek állottak fel a városi és községi tanács, a kerületi előjárók és a polgári egyesülés élén. A midőn ő Felsége a Burg külső kapuja elé ért, kocsija megállott. A polgármester üdvözölte az uralkodót és a bécsiek örömet tolmácsolta azért, hogy ő felsége ismét visszatér ősei palotájába és azt kívánta, hogy ő felsége továbbra is a legjobb egészségnek örvendjen. A felség melegen megköszönte az üdvözlést és azt mondta, hogy abban kifejezését látja ama benső szeretetnek, amely a bécsieket vele összefűzi. Ujabb dörgő hoch-kiáltások közt a kocsis megindult a Hofburg felé.

A trónbeszéd

Bécs, dec. 21. Délelőtt tizenegy órakor jelent meg a magyar delegáció a királynál, akihez Barabás Béla a következő beszédet intézte:

Császári és apostoli királyi Felség! Legkegyelmesebb Urunk! A közösügyi költségek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság tagjai mély tisztelettel járulnak Felséged elé, hogy alattvalói hódolatuknak és hü ragaszkodásuknak adjanak kifejezést. Hálás köszönetünk kíséri Felségednek népei javát munkáló legmagasabb törekvéseit, történelmi példaként tündöklő odaadó működését, a béke áldásainak biztosítására irányuló szakadatlan fáradozásait. Felséged ebbeli törekvéseinek egyik biztosítékát a véderő képezi. Ezért anyagi erőnk korlátai között készséggel fogjuk annak szükségleteit megállapítani s a béke és a külállamokkal való barátságos viszony fennállását saját részünkről is gyámolítani. Amidőn immár eloszlott a felleg, amely Felsé

ged betegsége alkalmával hazánk egére borult, őszinte örömről fejezzük ki, hogy a gondviselés elhárította e veszélyt és arra kérjük a Mindenhatót, áldja meg és a magyar szent korona országai hű népeinek igaz öröme soká, soká éltesse Felsőgedet!

A király az üdvözlő beszédre a következőképpen válaszolt:

Hű ragaszkodásuk biztosítása és felépülésem feletti örömük nyilvánítása őszinte megelégedéssel tölt el. Fogadják érte meleg köszönetemet.

Élénk elégtétellel hangsúlyozhatom, hogy az országos bizottságok utolsó ülésezése óta a monarchia külügyi viszonyai minden irányban örövendetesek maradtak. A nemzetközi helyzetben egyes ellentéteknek már a múltban észlelt enyhülése örömről folyvást tart. Az összes hatalmak fáradozásai arra irányulnak, hogy telhetőleg bizalomteljes kölcsönös érintkezést folytatva, a további megnyugtatóhoz és az általános béke megszilárdulásához hozzájáruljanak.

Politikánk kipróbált alapjaihoz ragaszkodva és az összes hatalmakkal szemben igen barátságos viszonyunkra támaszkodva, továbbra is teljes nyomatékkal oda fogunk hatni, hogy a béke fennállását és ezzel egyszersmind a monarchia népei jólétének zavartalan fejlődését és előmozdítását biztosítsuk.

Hadügyi kormányzatom a hadsereg és a haditengerészet folyó szükségletei emelésénél az elkerülhetetlenül szükséges mértékre szorítkozott. Épp úgy a rendkívüli katonai hitelekre vonatkozó szükséglet is jelentékenyen le van szálítva.

Bosznia és Hercegovina a jövő évben is saját bevételeikből fogják fedezni szükségleteiket.

A közigazgatási költségeknek a folytonos fejlődéssel járó rendes növekedésével fedezetkép az ország állandó gazdasági haladásából folyó nagyobb jövedelme áll szemben.

Meglévő győződve, hogy a benyújtott előterjesztések megbirálásánál a szokott hazafias belátást és áldozatkészséget fogják tanúsítani, munkálkodásukat legjobb kívánataimmal kísérem és szívből üdvözlöm önöket.

A király és Barabás.

Bécs, december 21. A magyar delegáció tagjai teljes számmal összegyűltek a Burg szertartási termében, hogy a trónbeszédet meghallgassák. A királyt a delegátusok, amikor a terembe belépett, élénk éljenzéssel fogadták. Az éljenzés megújult, amikor Barabás elnök beszédében célzást tett rá, hogy mennyire örül egész Magyarország annak, hogy a király egészsége helyreállt. Általánosan feltűnt, hogy a király milyen jó szíven van.

A trónbeszéd felolvasása után a király kezébe vette kalpagját és odalépett Barabáshoz, akinek így szólt:

— A delegáció önt elnökévé választotta?

— Igenis felség! — felelte Barabás.

— Ennek őszintén örövendek — jegyezte meg az uralkodó.

A beszélgetés további folyamán Barabás örömeinek adott kifejezést afelett, hogy a király egészsége helyreállt.

— Az egész politika — mondta — semmit sem ér, ha nincsen egészség hozzá. Hálát adunk istennek azért, hogy felségednek visszaadta.

— Sajátságos dolog, — mondta a király — hogy még sohasem voltam beteg, csak most. Hála istennek, hogy már tul vagyok rajta.

— Adja isten, hogy felséged most már állandóan egészséges maradjon — válaszolt Barabás.

— Ezután őfelsége politikai térére vitte a beszélgetést. A delegáció ülése került szóba.

— Eddig csak a formásokkal foglalkoztunk felséges uram és elkészültünk az indemnitással — szöjt Barabás.

— Tehát önök azonnal visszautaznak Budapestre? — kérdezte a király.

— Igen felség — válaszolt a delegáció elnöke. — Ma valamennyien elutazunk, mert holnap már jelen kell lennünk a képviselőház fontos ülésén.

— Tudom, tudom, hogy a képviselőházban komoly ülés lesz, de remélem nem lesz komoly baj — mondta őfelsége.

Barabás Béla erre a következő választ adta:

— Semmi esetre, felséges uram, a szavazás eredménye az lesz, amit a kormány javasolni fog.

Ezután Zichy Tivadar grófhhoz, a delegáció alelnökéhez fordult őfelsége.

— Nagyon örülök, — mondta — hogy újra látom a delegáció elnökségében.

Néhány szót váltott még a király Zichy Aladár gróffal, azután barátságos készsörítással búcsúzott Barabás Bélától és Zichy Aladár gróftól.

Béke Temesmegyében.

Visszalépett alispánjelölt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

Temesvármegyében a hónapok óta izgalomban álló pártszenvédelek, úgy látszik, végkép el fognak simulni. A december 30-ára kitűzött tisztujítás csendben fog lefolyni. Az alispáni állást pedig, amely a viharokból utolsónak maradt, egyhangú választással töltik be.

A két haragos párt: a *Kabdebó* Gergely és *Joanovich*-párt közül mindegyik megkapta a maga elégtételt. Joanovich Sándor alispán távozott, s a belügyminiszteriumba került a cigányügy kormánybiztosa. Kabdebó Gergely főispán távozása is befejezett, sőt az ellenpárt megkapta azt is, hogy a vármegyei tisztujítást már nem ő fogja vezetni, hanem a most kinevezett helyettes főispán, *Návay* Tamás.

Az ellentétekből most csak az alispáni szék betöltésének kérdése maradt meg. A *Kabdebó*-párt alispánjelöltje Ferenczy Sándor főjegyző volt, a *Joanovich*-párté Kovácsics Gyula árvaszéki elnök. Mindkettőnek erős pártja volt, s az eshetőségek mindezekig meglehetősen bizonytalanok voltak. Most azonban, amint Temesvárról jelentik, Kovácsics Gyula árvaszéki elnök visszalépett az alispáni jelöltségtől.

A Kovácsics párt vezetősége erről a következő nyilatkozatot tette közzé:

A Kovácsics-párt, az eddig lezajlott események által igazolt erkölcsi jogosultságának tudatában, a legmélyebb sajnálattal veszi tudomásul *Kovácsics* Gyula urnak a párt vezetőségéhez intézett ama bejelentését, hogy az alispáni jelöltségtől visszalépett.

A vármegyének általunk mindig szolgált békéje érdekében teljesen méltányolja mind-

azon okokat, amelyek őt ezen elhatározásra birták.

Es miután ezen okok aggasztó jelenségekben nemcsak fennállanak, hanem napról-napra növekednek is, a párt tagjai hazafias kötelességüknek tartják jövőre nézve is a megye közéletében a független ellenőrzés elvét és a vármegye autonóm jogát érvényesíteni.

Egyben kijelentjük, hogy mint eddig is, úgy ezután sem fogunk elzárkózni mindazon békés törekvések támogatásától, amelyek egyúttal a közügyet is szolgálják.

Temesvárott, 1907. évi dec. 20-án.

A pártvezetőség.

Igy tehát a december hó 30-ra kitűzött közgyűlésen előreláthatólag egyhangulag kerül betöltésre az alispáni diszes állás, melyre Ferenczy Sándor megyei főjegyzőt fogják megválasztani.

Üdvözlés Barabásnak.

Beadvány a városhoz.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 21.

Érdekes beadvány érkezett ma Arad városához, kapcsolatban *Barabás* Bélának, a nagykörösi kerület országgyűlési képviselőjének a delegáció elnökévé történt megválasztásával. Az indítvány *Barabás* Béla üdvözlését célozza, abból az alkalomból, hogy Hy fontos tiszttel betöltésével a magyar országgyűlés tagjainak bizalma feléje fordult. Aradi tisztelői és barátai közül *Barabás*t már ma sokan üdvözlöttek, részint levélben, örömről adván kifejezést a nem mindennapi kitüntetés fölött.

Az indítvány, amelynek betérjesztője *Radó* Károly dr., így hangzik:

Tekintetes Tanács!

Barabás Béla dr., Arad sz. kir. város diszpolgárát, állampolitikai érdemeinek elismeréseképpen az a kitüntető nagy tisztelet érte, hogy a most összeülő delegáció diszes elnöki méltósága reáruházottat.

Ez a fényes kitüntetés Aradváros fiát és méltó büszkeséggel kell, hogy eltöltse Aradváros polgárságát és annak összességét: Aradváros kö. önségét.

Bánélfogva, mint e város egyik legszerényebb polgára, azzal az indítvánnyal lépek Aradváros tekintetes Tanácsa elé, hogy *Barabás* Béla dr., a delegáció elnökévé történt megválasztása alkalmából, alkalmas formában üdvözlötlenség. Ez iránti indítványomat kérem a f. hó 28-án tartandó rendkívüli közgyűlés tárgysorozatába felvenni és az üdvözlést, mint Aradváros törvényhatósági bizottságának határozatát, városunk kitűnő fiához eljuttatni.

Arad, 1907. december 21-én.

Hazafias üdvözléssel

Radó Károly dr.,
aradi polgár.

A tanács legközelebbi ülésén foglalkozik a beadvánnyal és bizonyára pártóltag fogja azt a rendkívüli közgyűlésnek betérjesztani.

HIREK.

A drágaság és az osztrák parlament.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 21.

Bécsből táviratozzák, hogy a *Reichsrath* ülésén *Klofac* képviselőnek az élelmiszerdrágaság megszüntetése érdekében és a szénhiányra vonatkozólag teendő intézkedések tárgyában tett interpellációjára *Beck* miniszterelnök kifejtette, hogy a kormány meg van győződve hathatós intézkedések megtételének szükségességéről, a Ház azonban bizonyára helyeselni fogja szóló abbeli nézetét, hogy ilyen intézkedésekkel olyan

területre lépne a kormány, amelyen a gazdasági köröknek legfontosabb és részben szétágazó érdekeit összehangzásba kellene hozni. A miniszterelnök bizonyos időt vesz igénybe e kérdés tanulmányozására és kijelenti, hogy ez az idő hasznosan telt el, amennyiben több tekintetben már konkrét intézkedések történtek, másrészt pedig a megindítandó akció alapelvei megállapítottak és ezek részben konkrét formát is öltöttek.

A miniszterelnök erre nézve a cukoradó leszállítására mutat rá. A miniszterelnök szűzán az építendő reformját jelenti be, hogy a lakás-célokra lekötött anyagi eszközöket más szükségletekre, elsősorban az élelmezésre tegyen szabaddá. A husdrágaságra vonatkozólag kijelenti a miniszterelnök, hogy a kormánynak az utóbbi időben beszerzett adatai azt mutatják, hogy nem a vágómarbahiány, hanem sokkal inkább más körülmények okozzák az abnormisan magas husárakat. A kormány, ha az erre vonatkozó adatgyűjtés befejeződött, nem fog késni, hogy megfelelő intézkedéseket tegyen és azon reményét fejezi ki, hogy a törvényhatóságok ebbeli fáradozásában támogatni fogják. A miniszterelnök ezután több cseh helység példáját idézi, ahol a helyi tényezők a politikai hatóságok közvetítésével eredményes kísérletet tettek az árszabályozásra.

A miniszterelnök végül a szénhiány szánlásáról szól és közli, hogy e kérdést egy miniszteri bizottság alaposan megvizsgálta és hogy a kormány a teendő intézkedések egész sorára határozta el magát. A kartell-ügy rendezéséhez is hozzá fog a kormány látni. A kormány fentartja magának, hogy további javaslatokkal álljon elő.

— **A miniszterelnök afférja.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A Wekerle-Polónyi-affér tulajdonképpen csak ma indul a lovagias elintézés útjára. *Wekerle* segédei, *Bolgár Ferenc* és *Gulner Gyula* tegnap el voltak foglalva, úgy hogy a segédek nem is találkozhattak a ma délelőtt ülnek össze. Az afférról különböző kombinációk kerültek közre. Ezek minden vonatkozásukban alaptalanok, mert az ügyben eddig éppen semmi sem történt. *Kaas Ivor* báró tegnap hosszabban tanácskozott Polónyi Gézával, akit ma reggel is fölkeresett.

Később jelentik: A miniszterelnöknek Polónyi elleni ügyében ma nem történt fordulat. A két fél megbízottai ma délelőtt másfél óráig tárgyaltak, anélkül hogy megállapodásra tudtak volna jönni. A tárgyalás lefolyásáról *Bolgár Ferenc* államtitkár, *Wekerle* egyik segéde telefonon értesítette a miniszterelnököt. Beavatót körökből az a hír szivárgott ki, hogy az affér további fejleményei *Wekerle*től függenek. A lovagias ügy holnap valószínűleg elintézését nyer, de hogy milyen formában az nem tudható.

— **József főherceg Kecskeméten.** *Kecskemétről* táviratozzák a Magyar Távirati Irodának; József főherceg délután a 1/5 órai gyorsvonattal Kecskemétre érkezett. A főherceg az állomásról egyenesen a kaszáryába hajtatott és a legénységtől elbucszva, azt királyhűsége és hazaszeretetre buzdította. A főherceg szavaira a könyekig meghatót huszárok nevében *Sebesey Sándor* őrnagy, osztályparancsnok válaszolt. Este bucsulakoma volt a Royal-szállóban. A főherceg ma reggel 4 órakor személyvonaton Félégyházára utazott a honvédelmi bizottság megfigyelésére.

— **A Moltke-Harden-pör.** Berlinből táviratozzák: A Moltke-Harden ügyben ma is titkos volt a tárgyalás. Ma délelőtt egyezkedési kísérleteket folytattak, de sikertelenül. Az ügyet kölcsönös nyilatkozatokkal akarták elintézni, de mert Harden nyilatkozatát a felsőbb körök — állítólag maga a császár — sem találták kielégítőnek. A per tovább folyik.

— **Güntner és a bírák.** Budapesti tudósítónk jelenti: Az országos bírókongresszus emlékiratát ma nyújtotta át *Grecksák Károly* kuriai bíró, a kongresszus elnöke *Günther Antal* igazságügyi miniszternek. A miniszter az emlékirat átvétele alkalmával kijelentette, hogy rokonszenvennel és meleg érdeklődéssel kísérte a bírói és ügyészi karral a kongresszuson kifejezésre jutott óhajait és kívánalmait komoly megfontolás tárgyává téve, a maga részéről biztosítja a bírói és ügyészi kart, hogy annak jogos törekéseit mindig támogatni fogja.

— **Hitbizományok parcellázása.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Érdekes törvényjavaslat kerül legközelebb a Ház asztalára. *Toroczky Viktor* gróf parcellázási javaslatot terjeszt be, amelynek indoklásában kifejti, hogy a hitbizományokhoz is hozzá kell nyulni, ha szükséges kényszer kisajátítás útján is. Kéri továbbá, hogy a parcellázást állami feladatnak mondják ki.

— **Schönborn meghalt.** Bécsből jelentik nekünk: *Schönborn Frigyes* gróf a legfőbb közigazgatási bíróság elnöke, volt igazságügy-miniszter ma meghalt.

• — **Katasztrófa — ötszáz halottal.** *Allahabad*-ból, az indiai császárság északnyugati kormányzósági fővárosából jelentik: Oriási számmal érkeznek most a zarándokok a városba, hogy a Dzsamnas és Gangesz folyók egyesülésénél a szent víz árjában lemosassák bűneiket. Az angol rendőrség szigorú óvintézkedései dacára a zarándokok oly nagy számmal tolongtak a Gangesz folyó fahidjára, hogy az a túlterhelés következtében leszakadt. A szerencsétlenségnek 500 emberelet esett áldozatul.

— **A csanádi alispánválság.** *Makói* tudósítónk jelenti: A csanádmegyei alispánválságról szóló hírek mindenben megfelelnek a valóságnak. *Hervay* távozása január 1-én megtörténik. Az utód személyére vonatkozólag többféle kombináció van forgalomban, ezeknek azonban csak akkor van helyük, ha *Dózsa Sámuel* dr. a vármegye főügyésze nem pályázik az alispáni állásra. Ha *Dózsa* refektálna erre a tisztségre: a többi kombinációk maguktól elesnének.

— **A palermói katasztrófa.** *Palermó*-ból táviratozzák: A mentési munkálatok az egész nap folyamán és késő éjjelig tartottak. Este 7 órakor az üzlet tulajdonosát még élve, de eszméletlen állapotban huzzák ki a romok alól. Átvitték a kórházba. Ezenkívül három gyermek holttestét találták meg. A *Carapitta* testvérek közül az egyiket élve hozták napvilágra, közben azonban megőrült. Az érsek meglátogatta a sebesülteket a kórházban.

— **A horvát helyzet.** *Rakodczay Sándor* bán tegnap egy újságíróval hosszabb beszélgetést folytatott, melyben a helyzetről a többi közt ezeket mondta:

— Addig helyemen maradok, míg szolgálatot tehetek. Ha látni fogom, hogy az én személyem a kibontakozás akadálya, szívesen engedem át állásomat annak, aki ott több haszonnal dolgozhatik. A törvényben megengedett eszközökkel élek ezután is, de a sajtó

ellen semmiesetre sem kívánok erőszakosan eljárni. A választások terminusát még nem tűztük ki, de annyi bizonyos, hogy az országgyűlés március 12-én összeül és tíz nappal ezelőtt már le kellett folyniok a választásoknak. A nemzetipárt 28-iki ülésére én is el fogok menni és ott kifejtem álláspontomat.

— **Verekedő amerikai képviselők.** *London*-ból jelentik nekünk: A washingtoni kongresszusban tegnap este az ülés berekesztése után véres verekedés volt *Bearmont* és *Williams* John képviselők között. A botrány azzal kezdődött, hogy *Bearmont* *Williams* szöszegéssel vádolta, s oly hatalmasan arcúütötte, hogy *Williams* orrából megeredt a vér, de *Williams* ennek ellenére derekasan visszaütötte támadóját, s a következő pillanatban mind a ketten földön heverték és egymást agyba-főbe verték. Más képviselők közbevetették magukat és szétválasztották a verekedőket. A dolognak valószínűleg politikai következményei is lesznek.

— **Házasság.** *Benedek* Arpád fővárosi hírlapíró, volt aradi lapszerkesztő házasságot kötött *Weissberger* Tusi urnóval *Budapest*-en, a VII. kerületi anyakönyvvezető előtt.

— **Wekerle ideges.** A képviselőház folyosóján tegnap sok szóbeszéd tárgyát képezte *Wekerle* miniszterelnök feltűnő idegessége. A Polónyival történt összeszólalkozását, valamint az utóbbi időben tett és a parlament harcmodorának nem egészen megfelelő éles nyilatkozatait kizárólag a miniszterelnök idegességének tulajdonítják. Nemrégiben *Farkasházy* képviselőnek ezt vágta a szemébe: Te egy semmi vagy! *Nagy Györgynek* pedig a multkor azt kiáltotta oda: Disznóság így beszélni! A miniszterelnök néhány hónap óta ideges gyomorbántalmakban szenved és feltűnő ingerlékenysége ebben a betegségben találja magyarázatát.

— **Eljegyzések.** *Karuba József* aradi iparos eljegyezte *Kalmár* Piroksa kisasszonyt.

Hospodár Viktor, az aradi gyalogezred főhadnagya eljegyezte *Tedeschi* Gabriella urhőgyet Szemlakeről.

— **Stefánia ékszer.** *Prágából* jelentik: A *Bohém* című lap írja, hogy *Kolowrath* Mansfeld gróf és neje megvettek egy gyönyörű collert, amelynek az az érdekessége, hogy egykor *Stefánia* főhercegnő tulajdonát képezte és a főhercegnő számos arcképén rajta van. A collert aránylag elég olcsó áron csely (?) 35 000 koronáért vette meg a dúsgazdag grófi pár.

— **Holttest a vonatban.** Rómából jelentik: *Roma* és *Ancona* között egy vonaton a kalauz egy első osztályú kocsiban egy ötven év körüli férfi holttestére akadt. A szemében tör volt, ezzel adták a halálos dőfást. A gyilkosság rendkívül rejtélyes, miután a meggyilkolt ékszerrel és pénze a zsebében voltak. Valószínűleg bosszuáldozata lett.

— **Az utolsó Buttler gróf.** *Grác*-ból jelentik: *Buttler* Otó gróf kapitány, aki már régóta gégebajban szenvedett, tegnap agyonlőtte magát. Vele kihalt az ősi Buttler-család grófi ága.

— **Városi zálogház.** Szombathelyről táviratozzák: Szombathely város tegnap közgyűlést tartott. A képviselőtestület elhatározta, hogy községi zálogházat létesít, mely határozatot a belügyminiszter már jóváhagyta s így a zálogházra vonatkozó szabályrendeletet vették tárgyalás alá, melyet a közgyűlés elfogadott. A zálogház felállításához szükséges 150.000 korona kölcsönt a Szombathelyi Takarékpénztártól veszik fel.

— **Jegyző-választás.** *Gurbán*, amint tudósítónk jelenti, ma töltötték be a *Laczay* Gyula elhalálásával megüresedett jegyzői állást. A választást *Borsos Géza* dr. borosjenői főszolgabíró vezette, aki a pályázók közül a következőket jelölte: *Kassay* Károly barakonyi

segédjegyző, *Kotzó* Károly volt pankotajegyző, *Horváth* Iván ószentannai segédjegyző, *Kisner* Béla volt petrisci jegyző és *Balogh* Zoltán barakonyi segédjegyző. A pályázók közül egyhangulag *Kotzó* Károlyt választották meg jegyzővé.

— A képfestő passziója. Budapesti tudósítónk jelenti: *Plátics* János képfestő, a szövegeknek indigóiban való áztatása közben beléscseregetett egyik legényébe, ki műhelyének legszorgalmasabb munkása volt. A csak tizenhétéves fiút mindenféle kecségettel ígéretekkel a lakásába csalta, hol rákényszerítette homoszexuális vágyainak kielégítésére. A flu, kinek nevét a rendőrség titkolja, ahogy mesterének lakásából kiszabadult, az esetről rögtön jelentést tett. *Plátics* azonban kihallgatása folyamán határozottan tagadta, hogy ő valaha csak gondolt is olyan bűncselekményre, melylyel vádolják s azt állította, hogy a fiu feljelentése tisztán boszu műve. Időközben még három feljelentés érkezett *Plátics* ellen, melyek mindegyikében ugyanazon váddal illetik a képfestőt, két 15—16 éves és egy 13 éves fiu. A rendőrség a feljelentések alapján erőlyes nyomozást indított *Plátics* ellen, kinek csökönyös tagadása a számos bizonyítékkal szemben aligba fog használni valamit.

— Öngyilkos joghallgató. *Máramarasszigetről* táviratozzák; *Markus* Pál joghallgató ma mellbe lötte magát. A golyó szíve alatt hatolt testébe és életveszélyes sebesülést okozott. Az öngyilkos joghallgató 19 éves; tettének oka ismeretlen.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Marcély* Kornél tanítóképző intézeti képesített tanárt az aradi állami tanítóképző intézetéhez a X. fizetési osztály 3-ik fokozatába segédtanárrá kinevezte.

— Gázrobbanás egy színházban. Berlinből táviratozzák: Drezda mellett *Grossenhainban* a városi színházban tegnap délután nagy pusztulás történt gázrobbanás következtében. Az ottani huszárezred zenekarából, amely a színházban játszani szokott, *halálosan megsebesült a karmester és néhány muzsikus*, számosan égett sebet kaptak, mások pedig gázmérgezéstől lettek rosszul. A szerencsétlenség a zenekari próbán történt egy lakatosinas vigyázatlanságából. — Egy újabb drezdai távirat jelenti: A robbanás alkalmával *Kruze* karmester súlyosan megsebesült, öt színház és hat zenész könnyebben. *Csidrich* színházigazgató veszedelmes gázmérgezést kapott. Az egész ruhatár elégett.

— Birtokcsere. Az aradi királyi törvény szerű teleknyomjében az elmúlt héten a következő tulajdonjogi változásokat jegyezték fel: *Csáky* János eladja az aradi 2842. sz. tjkönyvben felvett *Kasza* utca 27. sz. házat 5000 koronáért *Szigetvári* Mihálynak. — *Binder* Jakabné sz. *Krisán* Julianna eladja az aradi 3521. sz. tjkönyvben felvett *Demeter* utca 102. sz. házat 2600 koronáért *Szabó* Ferenc és neje *Lengyel* Róznak. — *Csámszki* Jenő és tulajdonos társai eladják az aradi 5276. sz. tjkönyvben felvett *Varjassy* József utca 18. sz. házat 19000 koronáért *Gyenge* Ferenc és özvegy *Lúcs* Jakabné *Nikolits* Marjucának.

— Előléptetés. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Babiák* Nándor aradi állami főreáliskolai tanárt a VIII. fizetési osztály 8-ik fokozatába kinevezte.

— Kifosztott templom. A temesmegyei *Liebling*ről írják, hogy ott tegnap éjjel ismeretlen tettes kifosztotta az *evangelikus egyház közleg templomát*. Az ablakon keresztül hatolt be a templomba, feltörte annak nagyszekrényét s ellopott belőle 12 darab oltárkendőt, közel 500 korona értékben. A betörő azt hitte, hogy az egyházközség pénztárát is ebben a szekrényben őrzik s valószínűleg ezt akarta kifosztani, mert köztudomású *Lieblingen* és környékén, hogy a pénztárba csak a napokban

folyt be 4000 koronányi bérösszeg. Szerencsére a pénztárt más helyen őrzik s így a tolvajnak be kellett érnie az oltárkendőkkel. A csendőrség erőlyesen nyomozza a templom fosztogatóját s nyomában is van már. Többen látták ugyan, amint a tolvaj az ablakon keresztül nagy batyúval a kezében kimászott.

— A talácsi gyilkosság. *Tavira*-i értesítés alapján közöljük, hogy a tegnapi részletesen megírt talácsi gyilkosság elkövetőjének neve helyett tévedésből más név került a tudósításba. A gyilkosságot nem *Zucker* Emil, hanem *Zucker* Ferenc követte el.

— Pirománia. Budapesti tudósítónk jelenti: A kelenföldi pályaudvaron *Papp* István máv. pályáőrnek szalma és szénakazalja ma éjjel kigyuladt. Amikor az égő kazalhoz siettek, akörül egy rongyos alak indiánus táncot járt és fűvöltött. Nyilvánvaló volt, hogy ő gyújtotta föl a kazalt. Részegnek látszott, behúzták a főkapitányságra, ahol dühöngeni kezdte. A rendőrorvos megállapította, hogy közveszélyes öült, piromániája van. Beszállították a tébolydába.

— Köszönetnyilvánítások. A vaggongyár igazgatósága a gyárban dolgozó és szegényebb sorsban élő munkások iskolájába járó gyermekei közül 14-et meleg téli ruhával és labbelivel látott el, mely nemes szívű adományért egy a jutalomba részesült tanuló, mint az uttelepi fiúiskola tantestülete nevében hálás köszönetet mond *Fü* öp *Endre* igazgató.

A *Millem* 5 korszaltársaság 4 kor., 80 fillér, *Stein*zer *Imrené* 5 kor., *N.* *N.* 1 koronát voltak szívesek az aradi 1848-49-es agg és szegény honvédeknek a karácsonyi ünnepekre adományozni. Az aradi 1848-49-es honvédegyelet ezen nemes adományért ezuton is a leghálásabb köszönetet nyilvánítja. *Simay* Istvan egyt. enök, *May* Soma jegyző.

— Aradi takaré- és segélyegylet mint szövetkezet *Petőfi*-utca 1. szám alatt, 1908-ik évben a 27. é. társulatot nyitja meg. Kégy törzsbetétre hetenkint 50 fillert fizet, hat év után 156 koronát takarít meg magának és az üzlet eredményéből a megfelelő házonban részesül. — Az egylet tagjainak a csó hitelt nyújt. Beriratkozni lehet déle 5-től 9-11-ig, délu. án 3-5-ig. Az aradi takaré- és segélyegylet mint szövetkezet. (*Petőfi* utca 1.) 2990.

— Feledhetetlen karácsonyi ünnepe lesz annak, aki szeretet jel jóvoltából, legkedvesebb karácsonyi ajándékját, valamely szép ékszer-tárgyát *Weinberger* Ferenc jóhírű és népszerű ékszerészünk üzletéből Arad, *Andrássy* tér 20. kapja. Az bizonyára boldog karácsonyi ünnepekre ébred. *Leltári* áron árusítja tulhalmozott ékszer, óra és ezüst árukat, ragadja meg mindenki a jó-alkalmat, hogy kevés pénzerel, maradandó szép emléktárggyal lepje meg szeretteit. *Városi* és megyei telefon 439.

— Eleven élet uralkodik mostanában a Fischer féle Nagy Áruházban, a Szabadság-téren. Nemcsak a vásárlónak, hanem az egyszerű szemlélőnek is bő alkalma nyílik ott a megfigyelésre és szórakozásra. Érdekes dolog lehet megfigyelni, mint hullámszik föl és alá a tömeg ebben a káprázttatóan fényes kiállításban és mily sikeresen tud megküzdeni az áruház ügyes személyzete a forgalom okozta nehézségekkel. A fe tünő olcsó áruk hirdetése nyomán, az áruház forgalma várakozás felül megnövekedett, mivel a közönség ismeri a Fischer-céget arról, hogy ígéreiteit lelkiismeretesen beváltja. Való tény, hogy az eladási áruk szinte hihetetlen mértékben szállítottak alá és a leggyönyörűbb tárgyak csekély pénzen adatnak el. Ha biztos tudomásunk nem volna arról, hogy a cég ezentul is játék, kina-ezüst és diszmiarut fog vezetni, szinte azt kellene hinnünk, hogy az áruaktár kiürülése miatt történik ez a föltünő olcsó eladás.

— Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok *Grallert* J. és *Fia* ékszerésznél zsufolt raktár briliáns függők, gyűrűk és mas ékszerekben Olcsó arany collier lorgnon láncok Mindenemű arany, ezüst, tulla és acél zseborák, elsőrendű yártmányok. Nagy ezüst áruaktár, 6-12 személyes ezüst evőkészletek. Külön china-ezüst osztály. Rendkívül olcsó áruk. 2992

— 20% os megtakarítást nyer, s legjobb, leghasznosabb ajándékot vesz, ha *Kerezy* Pál bóráru üzletében *Andrássy* tér 22. szerzi be karácsonyi és újévi ajándék tárgyait. A tulhalmozott raktár folytan

20% engedmény. Több mint 2000 drb. különféle remek bórrikül, 5000 drb. bór pénz, szivar, cigaretta, belsőszob, vizit és névjegy tárcsa. Berendezett táskák, uti necessairek, készitások, bőröndök, utiládák s minden e szakban létező cikk több tőmege vá. lástékban A kontinens legnagyobb raktára e téren. Ipari szakmühely. Megrendelések és javítások eszközése.

— *Egger* pasztillái gyorsan és biztosan hatnak köhögesnél, rekedtségnél és elnyálkásodásnál, felülmulhatatlanok a torok és légzési szervek működési zavarainál, a gyomrot nem rontják és kitünő izüek. Kaphatók minden gyógyszerárban és droguáriában. Doboza 1 korona és 2 korona (Próbadoboz 50 fillér.) Főraktár *Nádor* gyógyszerár, Budapest, VI. Váci körut 17.

— *Görvélykóros* gyermekek szedjék a „*Sirolin-Roche*“-t. Ez a legjobb creosot készitmény, melyet a gyermekek a legszívesebben szednek. Kitünő hatással van az általános jóérzésre. Az orrsecretiók elmúlnak és a daganatok vi szamennek. Jobban használ mint a csukamáj-olaj és vas, melyekkel párhuzamosan is jó ideig használható. Kapható a gyógyszerárakban.

— Rum compositio 1 literhez 20 kr. *Litör* aroma 1 literhez 30 kr. *Vojtek* és *Weisznál*. 201

TORVÉNYKEZÉS.

A ravasz háziur.

— 18 éves háziur, távirati értesülése. —

Arad, december 21.

Igen ügyesen eszelte ki *Goldstein* Károly budapesti háziur, hogy hogyan jusson a pénzéhez, ha a lakó nem tud fizetni. Az *Útca* 42. számú házban *Igó* Vilmának tejcarnoka volt, amely azonban tönkrement és a házbért nem tudta kifizetni. Ennélfogva úgy állapodtak meg a lakóval, hogy a boltot kiadják bérbe és a gyanutlázul bejövő új bérlőt fogja a végrehajtó megexekválni s behajtani *Igó* Vilma tartozását. A sors *Krausz* S. Ármia nagykereskedőt, hozta oda, aki kibérelte raktárhelyi égnék a volt tejcarnokot s kitölti a háziur szépen felvette a 80 korona boltbért hat hétre, de alig, hogy petróeumhordóit beraktározta, a végrehajtató házigazda kicsalta tőle a raktárkulcsokat azzal, hogy valaki ki akarja venni a bolthelyiséget s mikor gyanutlanul egy alkalmazottját küldte a kulcsokkal, a végrehajtót és a becsüst találta ott, akik a mitsem sejtő kereskedőnek raktárhelyiségében a petroleumhordókat lefoglalták. Ezen végrehajtást előbb a bíróság megsemmisítette, miközben *Strausz* S. Ármia a raktárból a petroleumos hordóit elvitette, úgy, hogy mikor árverelni akart az élelmes háziur, a petroleumhordóknak hült helyét találta. Emiatt azután dühében sikkasztás miatt tett feljelentést, azonban elsőfokban a budapesti büntetőjárásbíróság s a tegnapi napon a budapesti törvényszék mint felebbezési bíróság is *Ödönffy* Miksa dr. védő érveit elfogadva, megállapította, hogy nemcsak hogy nem fog fenn büntetendő cselekmény, hanem a háziur a legcsalárdabb módon csalta be *Krausz* S. Ármint lakóak, minek folytán felmentő ítéletet hozott. Most azután *Krausz* S. Ármia tett följelentést hamis vád és rágszalmazás miatt a háziur ellen.

IDEGENEK ARADON.

— December 21. —

Központi-szálloda. *Horváth* Ernő nagybirtokos. *Zalaegerszeg*. — *Lánczy* Vilmos birtokos *Tálya*. — *Benitzky* Géza birtokos és neje *Beodra*. — *Jékey* Alajos huszárezredes *Cegléd*. — *Eisleitner* Alajos főerdész *Kisjenő*. — *Tabet* Mihály gyógyszerész *Szarvas*. — *Martics* István szőlőbirtokos *Magyarád*. — *Andrássy* Béla fakereskedő *Nagy-Beél*. — *Augen* Sándor dr. ügyvéd és neje *Szeged*. — *Gurzon* György birtokos *Csanád*. — *Fridmann* Gyula birtokos *Nagylak*. — *Kozma* Ede felügyelő *Szolnok*. — *Hausbart* Emil banktisztviselő *Grác*. — *Rottman* Zsiga tisztartó és neje *Szerencs*. — *Mérey* Zoltán.

bérő Salgótarján. — Mühlhaus Ernő gazdálkodó Ujbécs. — Menczer Gusztáv intéző Ungvár. — Braun Jakab utazó Bécs. — Kohn Jenő utazó Lugos — Ferger Soma utazó Budapest. — Török Béla utazó Budapest. — Altstädter Antal utazó Budapest. — Böhm Sándor utazó Budapest. — Steiner Ignác utazó Budapest. — Winder Ignác utazó Budapest. — Horváth Sándor utazó Budapest. — Ungár Lipót utazó Budapest. — Ormai Kálmán utazó Budapest. — Jernek Otokár utazó Budapest. — Unger Manó utazó Budapest. — Kihlmen Mór utazó Vác. — Rosenbaum Nándor utazó Bécs — Manheim Emil utazó Kolozsvár. — Krausz Mihály utazó Budapest. — Löw Manó utazó Budapest.

Vass-szabóda. Lövi Lipót butorkereskedő Lugos. — Ulman Lipót kereskedő Debrecen. — Graf Imre fakereskedő Eszék. — Sóváry Ede magánzó Bihar-Hegye. — Domokos László utazó Budapest. — Zerge Lajos kereskedő Szeged. — Dávid Mór utazó Szabadka. — Virág Emánuel utazó Nagyzombor. — Dragulics János birtokos Verbász. — Lőrinczy Géza birtokos Szent-Tamás. — Zogradi Jenő birtokos Kula.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Idegen iparosok az aradmegyei vásárokon.

— A jóváhagyott szabályrendelet. —

Arad, december 21.

A kereskedelmi miniszter jóváhagyta Arad-vármegyének azt a szabályrendeletét, a mely az aradmegyei községekben tartandó hetivásárokon az idegen iparosok árusítási jogait szabályozza.

A szabályrendelet erre nézve a következőket állapítja meg:

Berzova, Glogovác, Kispereg, Paulis, Ottlaka, Petris, Seprős, Soborsin, Tótvárad, Józshely, Ternova és Sikló községek heti vásárait a nem helyben lakó *barmely iparágbeli iparosok* felkereshetik és iparkészítményeiket szabadon árusíthatják.

A vármegye többi vásártartó községeiben csak az alább felsorolandó iparágakkal foglalkozó iparosoknak engedtetik meg, hogy iparkészítményeiket a heti vásárokon árusíthassák:

1. **Borosjenő** községben: timar ruhafestő szürszabó, fazekas, kalapos, szítás, köteles szijgyártó, fésűs, kefekötő, rézműves, paplanos, takács, kádár és esztergályos iparral foglalkozóknak.
2. **Borossebes** községben: szijgyártó, kalapos szítás, szürszabó, kefekötő, rézműves, lakatos és magyarszabó iparral foglalkozóknak.
3. **Buttyin** községben: csizmadia, cipész, szücs, szabó, szijgyártó, kalapos, kádár takács kötelgyártó szítás és fazekas iparral foglalkozóknak.
4. **Szemlak** községben: a fésűs kalapos, kefekötő, szítás, szürszabó, lakatos, szücs, gyolcsos, órás és pintér iparral foglalkozóknak.
5. **Szent Márton** községben: a fésűs, szítás, szijgyártó, fazekas, szürszabó, kalapos és rézműves iparral foglalkozóknak.
6. **Vilagos** községben: a takács kalapos, szítás, ruhafestő, szürszabó és fésűs iparral foglalkozóknak.
7. **Vadász** községben: a csizmadia kivételével az összes iparágbeli iparosoknak.
8. **Nagyhalomgy** községben: a timar és kalapos iparosok kivételével a többi összes iparosoknak.
9. **Kurtics** községben: csak a szürszabó iparosoknak.
10. **Simonyfalva** községben: a cipész, csizmadia, szabó, asztalos mezeskalacsos iparosok kivételével a többi iparágbeli iparosoknak.
11. **Silányfa** községben: a hentes és magyar szabó iparosok kivételével a többi összes iparágbeli iparosoknak.
12. **Simánd** községben: a timar, kelmefestő, szijgyártó, fésűs, kefekötő, rézműves paplanos, takács és esztergályos iparral foglalkozóknak.
13. **Nagyzerind** községben: a főfős és rövidárú kereskedők, továbbá a csizmadia cipész és szabók kivételével a többi összes iparágbeli iparosoknak.
14. **Ágfa** községben: a cipész, csizmadia papucsos és rövidárú kivételével a többi összes iparágbeli iparosoknak.
15. **Elek** községben: a timar, ruhafestő,

fazekas, szítás, fésűs, kefekötő, rézműves és paplanos iparosok kivételével a többi összes iparágbeli iparosoknak. 16. **Györök** községben: az asztalos, cipész, magyarszabó és kádár kivételével az összes iparágbeli iparosoknak. 17. **Ujszentanna** községben a kefekötő, festő, esztergályos, kosárkötő, szappanfőző és rézműves iparral foglalkozóknak. 18. **Csermő** községben: a szürszabó, timár, fazekas, kalapos, szítás, köteles, szijgyártó, fésűs, kefekötő, rézműves, takács, kádár, esztergályos, ruhafestő és magyarszabó iparágai foglalkozóknak. 19. **Dézna** községben: a cipész, szatócs és kovács ipar kivételével az összes iparágbeli iparosoknak. 20. **Kisjenő** községben: az esztergályos, fésűs és szitakötő iparral foglalkozóknak. 21. **Székudvar** községben: a szabó, cipész, csizmadia, kelmefestő és szücs kivételével a többi összes iparágbeli iparosoknak.

A többi fel nem sorolt községekben hetivásárokon iparkészítményeket csak a helyben lakó iparos van jogosítva árulni.

Gabonalizletti hetiszemle.

Arad, december 21.

A lefolyt héten valamennyi évszak képviselve volt.

Hol esett az eső s enyhe volt az idő, hol pedig hűvös szél fújt s hidegre fordult az időjárás. Majd havazott, végül a nap bujt elő s barátságos tavaszi napot kaptunk.

E amint változott az idő, éppen úgy variálóak az árak s a hét a szállásdíj jegyében zárta t.

Budapest áru- és értéktőzsde.

— Az Arad Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 21.

Amerika ¼ el magasabb Kevés forgalom változatlan áron.

Árak 40 kilonként szártalva

	Deli sziat	3 órai sziat
Borza áprillisa	13.23 - 3.24	13.34 - 3.35
Zab áprillisa	8.46 8.47	8.50 - 8.51
Rozs áprillisa	12.14 12.15	12.19 - 12.20
Tengeri majusra	7.34 - 7.35	7.37 - 7.38

Magyar hitelrészvény	758 75
Közuti vasut részvény	152.-

Budapest-kobanyai sertéskereskedelem.

— December 21. —

Magyar piacra került Orosz nehéz párónként 400 kilo sűrűn felüli sulyban — fillérig; közép párónként: 400 kilongrammig terjedő sulyban — fillérig; nehéz párónként 320 kilongrammon felüli sulyban 120-122 fillérig; közép párónként 251-320 kilo grammig terjedő sulyban 123-125 fillérig; könnyű párónként 200 kilongrammig terjedő sulyban 126-128 fillérig. Szerbiát: Nehéz párónként 26 kilongrammon felüli sulyban — fillérig; közép párónként 24-260 kilongrammig terjedő sulyban — fillérig; könnyű párónként 200 kilongrammig terjedő sulyban — fillérig. Sertésüzlet December hó 8 napján volt készlet 25,255 darab; december 19 napján felhagyott 180 darab; december 19 napján szállított 183 darab, december 20 napján készletbe 25,262 darab. A sertésüzlet irányzata Csendes.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1 szám, Szabadságtér mellett.)

Ma vasárnap, 1907 december hó 22-én

Műsor:

1. Boxermán a.
2. Proletár sors.
3. Sárkányvár.
4. Beteljesült jóslat.
5. Nagy katonai lovagló gyakorlatok.
6. A dajkák sztrájkja.
7. A kocsmáros felesége.
8. A páncéli g.

Előadás kezdete délután 3 órakor.

Cukragazda.

Előadás alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik.

Nemzeti Színház.

Vasárnap, 1907. évi december hó 22-én:

Bérletszünet.

Bérletszünet.

Délután 3 ¼ órakor, fél helyárrakkal:

Bocaccio.

Nagy operette 3 felvonásban. Irták: Zeil és Genée. Fordította: Evva L. Zenéjét szerző: S. ppé F.

SZEMÉLYEK:

Bocaccio	Kállay J.	Izabella	Zalay M.
Pietro	Hunyady J.	Lambertuccio	Leó ey Leo
Scalza	Szathmáry	Patrorella	Bonkóné
Beatrice	Kun Irén	Fiametta	Wl ssák V.
Lotheringi	Faludy K.	Könyvárus	Eöry Lajos.

Kezdete délután 3 és fél órakor.

B) bérlet.

B) bérlet.

Este 7 ¼ órakor, rendes helyárrakkal:

Az ördög.

Vigjáték 3 felvonásban. Irtá: Molnár Ferenc.

SZEMÉLYEK:

László	Várnay J.	Elza	H. Harmath
Jolán	H. Novák I.	Selyem. Cinka	H. Körössy
János	Delly Lajos.	Kövé asszony	Benkóné
Az ördög	Szendrey M.	Ica	Ajtai Odón.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTER.

Özv. Pál Gyuláné szül. Rózsa Teréz, gyermekei Gyula, Mariska és Ilonka a maguk, az alulírottak, úgy számos rokon, ismerős és jóbarátok nevében mélyen megtört szívvel tudatják a feledhetlen jó férj, illetve édes atya, gyermek, testvér, sógor, vő, nagybátya, rokon és barát

PÁL GYULA

mozdonyvezető gyakorlóknak

1907. évi december hó 18-án életének 30 és boldog házasságának 7-ik évében Munkácson történt gyászos elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai Aradra szállítván, f. hó 22-én vasárnap délután 3 órakor fognak a felső temető halottas terméből ugyanott a családi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Nyugodjék csendesen a korán elköltözött.

Arad, 1907. december 21.

Id. Pál Lajos és neje Klukovits Mária, szülei. Ifj. Pál Lajos és neje, szül. Bárdos Erzsébet, gyermekeik Lajos, Mariska és Giza. Pál Béla, neje Lőrinczy Karolin, testvérei, sógornői és unokatestvérei. Bogdán Károly és neje szül. Klukovits Éva, Cserven Jánosné, szül. Pál Józsefné, nagybátyja és nagynénjei. 3015

CSUTAK KÁROLY és FIA első temetés-rendező intézete Entrepise des pompes funébres Szent-Margit.

Oly egyéneknek, akik szállodákkal, vendéglőkkel, kávéházakkal és magánosokkal, kiterjedt összeköttetéseket tartanak fenn, egy

Trieszti kávé-, tea- és olaj-behozatali cég

igen kedvező feltételek mellett állandó keresetet biztosít.

Szíves ajánlatokat „Kávé behozatali cég” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

A legcélszerűbb karácsonyi ajándékok nagy

Linoleum

szőnyegek, mosdó-elők, futók, gummiszövetek,

Viaszkos-vászon

asztalterítők, asztalfutók, bőrvászon, butorbőrök, kötények

Megyei és városi telefon 160

2829 Gummi gyermekjátékok, gummifehéreműek, fé. f., női és gyermek galocanik

BLOCH H.

papirkereskedése,
könyvnyomdája és
fényképezési cikkek raktára
ARADON.

Karácsonyra!

Diszlevél papírok
Billet de Corresp.
Disztollszárak
Disztintatartók
Disz írómappák
Emlékkönyvek
Levelező-lap albumok
Képketrek
Írókészletek
Ezüst tollszárak
Aranytollak tintatar-
tánnyal és még sok
más remek kivitelű
ajándéktárgy

rendkívül szép vá-
lasztékban, a legna-
gyobb tekintettel a
házas iparra.

Remek képirók

Heliogravurjai

5-30 koronáig

Fényképező gépek

és fénykép cikkek nagy választéka
eredeti gyári árak mellett.

Saját légszűrőre berendezett

műkönyvnyomdában

készülnek a divatos

Isabey névjegyek

francia Block betűkkel.

Ajánlatos a névjegyeket idejében
megrendelni, mert újév felé, munkatorlódás
következtében legjobb akarat mellett sem
lehet a munkára kellő időt fordítani.

BLOCH H.

papirkereskedése, könyvnyomdája
és fényképezési cikkek raktára.

Kerekes Pál

gép harisnya kötészete

ARAD, Kossuth-utca 66. szám.

Elfogad megrendeléseket új harisnyák
megkötésére, használt harisnyákat meg-
tejele re. Készít mindennemű férfi női és
gyermekharisnyák t minden színben és
erősségben. Továbbá gamasnit, alsós. ok-
nyát, keztyűt, gyermek ruhát, alsó inget
és nadrágot trikót d. rekat, hálósapkát,
térmdeligitőt stb. 2588

Minden utóvás és után-
nyomás büntetéssel jár.
Egyedül valódi csak

THIERRY BALZSAM

A zöld apáca védjeggyel. Főv. védv.
Régi hird. felülmúlhatatlan. emésztési za-
varok, köhika, katarrhus, nyálkás, la-
szuena, különösen kezdődő tüdővész stb.
ellen. 12 kis, vagy 6 dupla veg, vagy
1 nagy spoóllás üveg, azab. 24-ral 5 kor.

THIERRY CENTIFOLIA KENŐCSÉ
általában mint Non plus ultra i merve
minden régi bármily seb gyulladási sejtés,
gyűlés és daganat ellen, meg. Kötőanyag
a vérméregzést operációkat könnyűre te-
lelti gússá teszi. 2 tévely ára bárni. 3 60
házküldi készpénzért vagy utánvettel

THIERRY A. gyógyszer. PÉSZPÁRÁ

Rohitach-Sauerbrunn me.lett

aktár Budapest en Torók J. zsef

egger Leo és Gy. Lugoson Vártesi L. 1-4

Egyedül valódi, törvényesen védett balzsamom vételező
rendeléseim a különösen a járó eladástól. A büntetőör-
vény 25 és 26 §-ai szerint büntetési, aki nem az én gyógyszerem-
ből eredő, tehát más, mint az egyedül valódi zöld apáca
jeggyel törv. védett Thierry-balzsamot rendel, vásárol, ajánlana
kiszit, büntetőbírói kíméletlen büntetésnek és 4000 K.ig, vagy
1 évi börtönre leghevesítetendek van kitéve. Ugyanaz a csomag-
olásos módok kímelt, más nevű pótlékoknak megadására, y
arabban, melyek csak a közhírtág kímálmányolása hárthat
megoldás, egyenlő büntetés vevnek maguk után.

Főraktár Aradon: G. Földes Kelemen és Hajós Arpad urak gyógyszer-
tarabán. 3966

Somatose

(huskivonat)

a legkitünőbb

emésztő- és erősítő-szer

mindenkinek, ki emésztési zavarokban
szenved, gyenge gyermekeknek, gyomor-
betegeknek, vérszegényeknek, sápkorosok-
nak, idegbetegeknek, stb.

Minden gyógytárban és drogueriában
kapható. 1018 I

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-pémetefü cukorkánál

V. s. rlásnál azonban vigyázzunk
és határozottan RÉTHY felét kérjünk, mivel
sok haszontalan utánzata van

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-felét fogadjunk el!

Több mint 25 év óta elismert leg-
olcsóbb bevásárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

divat.-készítő, rövidáru és fehérmű üzlete

a „kék golyóhoz“

Arad, József főherceg ut II. szám
(Karolina-utca sarkán.)

Nagyon olcsó árban árusítatnak:
vásznak, divatszövetek, blous selyem,
barchetek, trikó ingek és nadrágok,
sapkák, keztyűk, harisnyák, cipők,
gyermek-ruhák, női és férfi ingek,
nyakkendők, ágyterítők, paplanok,
esőernyők, stb. 2558

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Uj cipész-üzlet!

Van szerencsém a n. é. közön-
ség szives tudomására hozni, hogy

Bathány-utca 32. szám alatt
egy a mai kor igényeinek megfelelő

cipész-üzletet

nyitottam, hol ugy a rendelések,
mint kész munkák a legjobb mi-
nőségű anyagból, a legdivatosab-
ban készülnek.

Ugyszintén a javítások ponto-
san és azonnal készítettnek.

A n. é. közönség b. pártfogását
kérve, tisztelettel 2/24

Márton György,
cipész.

Saját termésű kitünő
tisztán kezelt magyarádi
ó és pecsenyeborok

úgy nagyobb mennyiségben, va-
lamint palackokban kapható

Winter Adolf

üggyédnél 525

ARADON,

Deák Ferenc-utca 40. sz. alatt.

Motorvevők figyelmébe!

A valódi Kállai-féle „Glória“
benzinmotorok és villanygyújtású
benzinmotorcséplőkészletek
csak KÁLLAI motorgyárban Budapest,
VI., Nagymező-u. 43. sz. alatt sze-
rezhetők be. 1809

Teljes jótállás kitünő cséplésért.

Olcsó árak 3-5 évi részletre.

Motoraink terjesztése érdekében hasz-
nált gőzgépek cserébe vételnek. Hir-
neves „GLÓRIA“ motoraink az
egész országban a legkitünőbb
alkerrel működnek.

Pontos cím:

KÁLLAI motorgyár
Budapest, Nagymező-utca 43.

Tessék árjegyzékot kérni.

Feltűnő ujdonság!

DÉLICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzást egyszer veszi és többé mászt nem szívhat.

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.**SIMON JÁNOS**

hangszerkészítő

Nagyvárad, Fő-utca 802.

Ajánlja saját készítményű

cimbalmait,

valamint

1841

hegedűk, harmonikák,

legfinomabb olasz és másféle cimbalom és hegedű-hurokat.

Minden e szakba vágó munkák pontosan eszközöltetnek.

Árjegyzékek hangszerekről ingyen és bérmentve.

Telefon 565. sz. Alapított 1839. évben.

Várhoz László

uri- és női cipész

Arad, Weitzer János utca 2. sz.

Minorita-palota a leányiskolával szemben.)

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönség figyelmét felhívni 18 év óta fennálló jó hírnevem örövendő cipész-üzletemre. A bekövetkező téli időnyre beszereztem mindennemű bőrkülönlegességeket.

Az önkéntes uraknak figyelmüket felhívom, hogy lábbelit készítek mindennemű fegyvernemhez a legjobb kivitelben előírás szerint. Az egyenruházati egyletnek több év óta szállítója vagyok.

Visszamaradt cipők előnyös árban kaphatók. Rendelések 24 óra alatt eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

2470 **Várhoz László.**

242 TELEFON 242

Villanycsengő

javításokat

villanyvilágítási

bevezetéseket szakszerűen eszközöl 2843

Kalmár József

Arad, Salacz-utca 2.

2. szám.

Hirdetmény.

Alulírott az aradvárosi vízművek bírósági kirendelt zárgondnoka köztudomásra hozom, az összes érdekelteknek, miszerint a 9369/203. 1894. vízvezetési szabályrendelet 15. §-a értelmében is, minden a vízvezetékben beállott fogyatékoságot és romlást azonnal, illetőleg 12 órán belül nálam, hivatali helyiségemben (Viztorony, Kápolna-utca 13/a, telefon: 297.) bejelentsem, mivel ellenkező esetben a következő ményeket az illető viselni fogja.

Köztudomásra hozom továbbá, hogy a zárgondnokság a házi vezetékek javításával üzletszerűleg nem foglalkozik, ezért a bejelentések ily értelemben törtéjének, ellenkező esetben téves bejelentés folytán az illető fél a zárgondnokságnak a felmerült költségeket megtéríteni tartozik.

Arad, 1907. december 21.

3014

Szathmáry Károly.

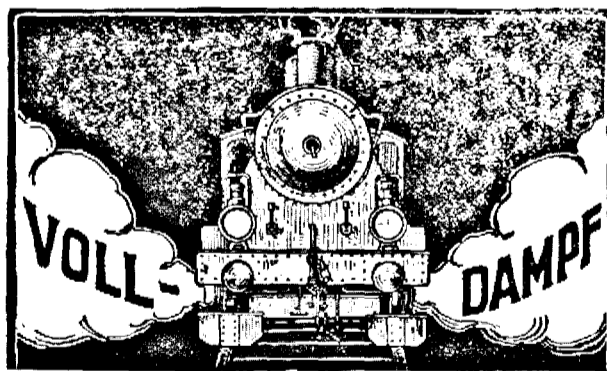
1. szám.

Hirdetmény.

Köztudomásra hozom, hogy mint az aradi kir. Törvényszéktől kinevezett zárgondnok a mai napon az aradi vízművek kezelését átvettem s értesitem Aradváros t. közönségét, hogy ezt tudomásul véve, minden a vízműveket illető ügyben hozzáam forduljon s fizetéseket csak nevemmel ellátott nyugta ellenében teljesítem. Megjegyzem, hogy ez intézkedés csak a f. évi december hó 1-seje után kiállított számlákra stb. vonatkozik, ellenben a f. évi november hó 30 ig bezárólag kiállított vízfogyasztási számlák stb. továbbra is a Vízvezetési Részvénytársaságot illetik.

Arad, 1907. december 16.

3014

Szathmáry Károly.**Telgőz mosógépek.**

Nagy megtakarítás időben, pénzben, munkaerőben. A ruha-gőzmosógépünkön mosva hófehér és tartósabb lesz, mert a felesleges dörzsöléstől meg lesz kimélve.

Üzembem bármikor megtekinthető a vezérképviselőnél

Kovács Soma és Társa

gépüzletében

1164

Arad, Neuman-palota.

Arad legrégebbi
kerékpár és varrógép
raktára
és javító-műhelye.

melyek tartóssága felülmúl minden eddig letező gépeket, zajtalan könnyű járás, izléses kivitel.

Író angyal védje igygyel kétoldalon játszható lemezek és grammophonok. 2977
Egyedüli képviselő:

Hammer Vilmos

műszerész.

Arad, Szabadság-tér 7.
Telefon sz. 98.

716-1907. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kisjenői kir. 1907. évi Sp. 276. számú végzése következtében Veliu Mihály ügyvéd által képviselt Nagy G. Ferenc javára, Zsilko János, Anna, és Mihályné ellen 124 korona s jár. erejéig 1907. évi november hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1110 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, csikók, sertések, malacok, stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbíró 1907-ik évi V. 463/2. számú végzése folytán 124 kor. tőkekövetelés és eddig összesen 117 kor. 24 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Simonifalva községben és a Zsilko János tanyáján leendő megtartására 1907. évi december hó 27-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Kisjenőn, 1907. évi december hó 5. napján.

Balassa,
kir. bír. végrehajtó.

3009

Ajánlja dusan felszerelt

férfi-, fiu- és gyermekruha raktárát,

a legerősebb és legolcsóbb árak mellett.

A nagyérdemű közönség figyelmét bátorodom erre felhívni

Maradok teljes tisztelettel

Moskovitz Izidor.**Moskovitz Izidor**

Andrássy-tér 8., a Minorita-templommal szemben!

3017

Építető gazdák figyelmébe!

Csobán Tivadar

képzett kőművesmester

Arad, Deák Ferenc-utca 30. sz.

(Bonts-féle ház.)

Elfogad az építészet terén előforduló mindennemű

ipodai és kiviteli munkálatot.

Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költség-számításokat kívánatra készítik.

Az építészet terén mindennemű felvilágosításokkal szolgálók.

Vázlat terveket ingyen készítenek.

Tisztelettel 188

Csobán Tivadar,
építészeti vállalkozó.

Ertesítés!

Aradon, Atzél Péter-utca sarok, a színház főbejáratával szemben, Zrinyi-utca.

Van szerencsém értesíteni Arad és vidéke nagyrebecsült közönségét, miszerint a közelgő idény beájtával raktáromat mindennemű bőrökkel felszereltem, melyből a legszebb és legjobb kivitelű 2632

uri és hölgy cipőket

készítenek, miért is becses rendelésüket kérem vagyok kitünő tisztelettel

Wolf J.

uri és hölgy cipész.

Nem kell London. Nem kell Páris. Nem kell Bécs. Nem kell Budapest.

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték után!

CIPŐKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER M. A. UTÓDA

orthopéd és divat cipészében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Szűlők különös figyelmébe ajánlom orthopéd-gyógycipőmet, melyek megátolják a ládáb-fejlődését. Gyermekneké, ugyancsak felnőtteknél nagyszerű eredményeket értem el, amit számos elismerés tanúsít. Készítenek a valódi amerikai formájú cipőket meg nem különböztethető tartos szép cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel!

SEELINGER M. A. UTÓDA

661 az aradi Nemzeti Színház szállítója

STOLCZ J.

aranyműves műhelye

készít mindennemű arany, ezüst, drágakő és műtővös munkákat.

Régi ékszerek átalakítását, valamint

minden javításokat.

Ugy hási eszközök, valamint díszmagyar és antik ékszerek kiegészítését és javítását, tűzi aranyozás és ezüstözést jóállás mellett elvállalok.

Stolcz J.

aranyműves 665

Arad, Weitzer János-utca 2., Minorita-palota.

POROSZ és MAGYAR

KÖSZÉN

blombázott zsákokban.

DIÓ és KOCZKA

KOKSZ

ROSTÁLT BÜKK-FASZÉN

házhozhoz szállítva legolcsóbban kapható

ALTMANN EDE-nél

Wesselényi- és Kiss Ernő-utca sarkán

Telefon 46.

2565

Telefon 46.

Anosmin

legjobb szer a lábizzadás teljes megszüntetésére.

Már egyszeri alkalmazása azonnal megszünteti a láb izzadásával járó nem épen kellemes szagot. Huzamosabb használata után pedig teljesen meg is szűnik. A bőrt nem izgatja, nem keményíti, hanem ellenkezőleg puhán tartja. Egy doboz ára 1 kor.

Hölgyek figyelmébe!!

Alabastrom poudre toilette könyv.

1 darab 70 fillér.

Egy-egy lapot szükség esetén a könyvecskéből kiszakítva, azaz az arcot, ha a hőség következtében az zsíros fényű lesz, letöröljük. Meglepő és gyors hatása.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Mátvás

gyógyszertárban

458

Arad, Szabadság-tér.

Mesés szép lesz

minden hölgy

a Hajós-féle világhírű

ARADI IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párisi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, keresztel és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

Ibolya szappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor. és Ibolya hölgyper 1 korona 20 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól. A bevásárlásnál csak Hajós-féle aradi készítményeket vessék szembe és ellegadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél:

313

HAJOS ÁRPAD gyógyszertárban

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,

továbbá Bódis Kálmán, Kocsák Pál, Ring Lajos, Hauer Lajos, Vojtek Kálmán, Berger Gyula gyógyszerészek áraknál és Vojtek és Wéber drogeriáiban.

Kérném a cégre figyelni!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívni az izraelita-templom sarkán levő új és használt butor-raktáramra. Továbbá

veszek

a legmagasabb árban uraságoktól használt férfi ruhákat, szörme és utasó bundákat, használt háló és ebédítő, valamint konyha-butereket, Wertheim csapot, jégsekreényt, lészerezőmot, nyergeket, bolti állványokat, ócska vasat, rezes, ólmot és mindenféle fémtárgyakat, régiségeket, bármily nagy és kicsiny mennyiségben.

Ugyancsak az itt felsorolt tárgyakat raktáromon tartom s azokat a legolcsóbb napi árak mellett

árusítom.

Kívánatra levélbeli meghívásra házhoz rögtön kimegyek.

Szabóság és kész férfi-ruha üzletem

Asztalos Sándor-utca, Grabner-ház. Butor-raktáram Árpád-tér 5. sz., az izraelita templom sarkán.

Tisztelettel

700

Herzfeld Gyula.

Hölgyek

figyelmébe!

Angol női ruhákat, kosztümöket a legdivatosabb kivitelben készít

Popovits Lila

női divatterme

Arad, Weitzer János-u. 2. (Minorita-palota.)

Felvétetnek szabászati és rajzoló tanításra növendékek, vidékiek teljes ellátással is. 733

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy

épület- és műlakatos-

műhelyünket a Wesselényi-utca 1. szám alá

áthelyeztük,

ahol elvállalunk mindennemű, e szakmába vágó munkákat. Épület-vasalások, takaréktűzhelyek és sűrűkerítések a legjutányosabb árak mellett. — Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel

Láng és Mayer.

2848

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Arad, Weitzer János-u. 13. sz.

Zsinor,

gomb,

bojtok

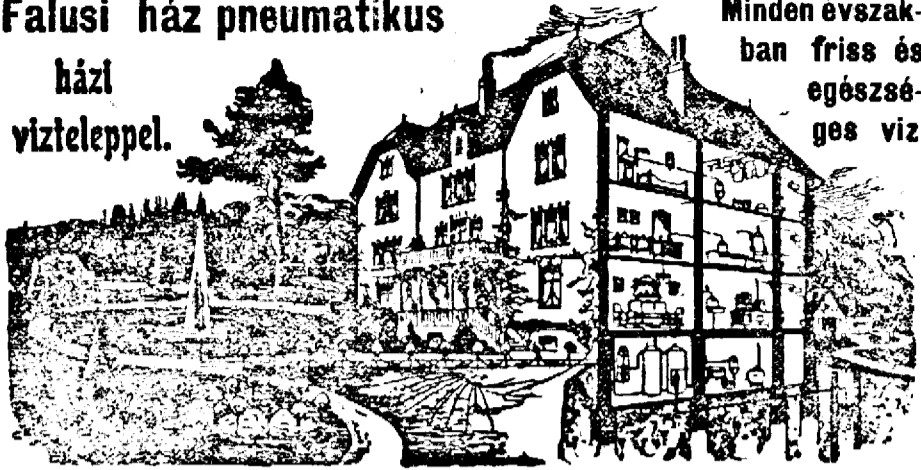
és rojtok

állandóan raktáron tartainak.

Gyermek ágyhálók

bármely színben, pontosan, méret szerint készíttetnek. — Minden e szakba vágó munkát a leggyorsabban készít. 682

Falusi ház pneumatikus

házi
vizteleppel.Minden évszak-
ban friss és
egészsé-
ges víz

Vizellátási telepek nyomó levegővel

(magas víztartó nélkül) villák, falusi házak,
kertek, szanatoriumok, szállodák, stb. részére.

Fürdő- és mosóberendezések, closettelepek.

Tervvel és költségvetéssel kívánatra szívesen szolgálók.
Felvételek a helyszínen. 2346**Hopp Károly**

műszaki irodája vizellátások, villágítási és motortelepek részére

Arad, Széchenyi-utca 5. szám.

Óh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!Köhögés, rekedtség és
elnyálkásodás ellen gyors
és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem ront-
ják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldései raktár:

„NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Eljemen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított!Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Kreisz Géza, U. Kos-
suth Pál, Rong János, Rozsnyay J. örök, Hauer Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerárakban. Vojtek
és Weisz drogeriáknál.Győrökön: Masznik Dániel gyógyszerárakban.
Pécskán: Adler Gy. Lajos gyógyszerárakban.
Ó-Pécskán: Rokezla János gyógyszerárakban.
Simónson: Csiky Lukács gyógyszerárakban.
Székesszentgyörgy: Földes Ede örök. gyógyszerárakban.

8:28

Sok millió előkelő
urhölgy használja
a világhírűFöldes-féle
Margit-Cremet,

mely szívtalan, ártalmatlan s rögtön szépit.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan
ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák,
pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaaj ellen.
A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással
beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely
elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárakban.

Telefon szám 184. **Mosóintézet átvétel!** Telefon szám 184.Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fen-
álló és teljes melegezésre működő, legjobb hírnévnek örvendő**Bettelheim-féle mosóintézetet**Aulich Lajos-utca 2. szám átvetttem és annak szakaszerü kezelését személye-
sen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást
háziilag kezeli, minden vegyszer mellőzésével, kizárólagosan kézim-
ással, melynek következtében a ruha nincs kitéve időelötti romlásnak.Sok éven át szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy kifogástalan munka
szállítással ki fogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

753

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Aulich Lajos-utca 2. szám.

1500 drbszőrme, boá, karmantyuk
és gyermekgarnitúrák
félárban eladatnak.
REINER S. SÁNDOR

üzletében,

2984

Szabadság-tér 15.

Nagy karácsonyi vásár!

A ki

finom arany ékszer,
pontosan szabályozott órát
akar venni, rendkívül olcsó árban, az forduljon
bizalommal**ZINNER VILMOS**

ékszerész és műóráshoz

Arad, Forray-utca, Nádasdy-palota.

Nagy választék finom china ezüst disz-tárgyakból.

Tört aranyat, brillians köveket a legmagasabb árban veszem
vagy becserélem. 351**BURZA TESTVÉREK**

vas-, szerszám-, mezőgazdasági gép- és fűszerkereskedés

az „Arany kapához“

2161

Aradon, Boros Béni-tér 1. szám.

Városi és megyei telefon szám 604.

Ajánljuk dusap felszerelt raktárkészletünket

rudvas, lemezek, öntvények, öntöttvas kály-
hák, takaréktűzhelyek, szekér- és hintóteng-
elyek, láncok, sodrony és sodronyszegek,
asztalos-, lakatos-, kovács-, bogár- és kádár-
szerszámok, épület- és butorvasalások,
tengeri morzsolók, szecskavágók, répavágók,
zománczott öntöttvas- és lemezedények, min-
dennemű konyhaberendezési és háztartási cikkek,
korcsolyák, fegyverek, revolverek, löszerek,
tűskés sodrony és sodronyfonatokban.

Diszes karácsonyfaállványok.

Az Arany Szarvashoz.

Palermo pörkölt kávé

DÜRR GUSZTÁV fűszerkereskedéséből

== Arad, a városházával szemben. ==

A kávé kedvelői körében — s ugyan kik nem tartoznak ezekhez — egyenesen feltűnést kelt egy zamatos ízű kávékeverék, mely Dürr Gusztáv fűszerkereskedéséből kerül forgalomba. Ez a kávé, amely úgy tejes, mint fekete kávénak valami fenomenális finom ízt és aromát kölcsönöz igazán hivatva van arra, hogy minden ház asztalán ott legyen. Speciálitása, hogy az idegekre nem ártalmas. Szapora és igen kiadó, ami maga a háziasszonyok szemében igen nagy előny, de tekintve egyéb jó tulajdonságait, hivatva van minden más kávé háttérbe szorítani.

A tulajdonos cégnek gondja van arra is, hogy ez a kitűnő kávékeverék hetenkint kétszer friss pörkölésben kerüljön a közönség elé s hogy minden háztartás megszerezhesse, $\frac{1}{4}$ és $\frac{1}{2}$ kilós csomagolásban a cég nevével ellátott ólompecséttel bezárva kerül forgalomba.

Az utóbbi időben, mikor a kávéban is, mint az élelmiszerben általában, a hamisítások napirenden vannak s a festett rossz és olcsó kávéból a közönség alig tudja megkülönböztetni a finom kávé, valóságos áldásnak nevezhető a Palermo pörkölt kávé, mert aki egyszer vásárolt és ivott ebből a kávéból, meg lehet győződve, hogy mindig ugyanazt a jó minőséget kapja.

Azok, akiknek még nem volt módjukban e kávéból fogyasztani ajánlatos egy próbavásárlás, ez a legjobb meggyőződés-mód arra, hogy teljesen jó az egészségére nem ártalmas, még mindenki által, akik e kávéból vásároltak kedvelt cikket kap.

Dürr Gusztáv fűszerkereskedése óriási napiforgalma mellett jelentős üzletet tud kimutatni a Palermo pörkölt kávé eladásából s az, hogy a cégnél egész külön osztály foglalkozik e kávé pörkölése, csomagolása

osztályozása és kiszolgálásával, bizonyossága egyrészt a kávé kedveltségének.

Messze vidékre is szívesen és sokan ho-

zatják a Palermo pörkölt kávé, azért Aradon, a megyében és a szomszédos megyék és azok közeli községeiben minden háznál főként ott

kellene találni ezt a kávé, mert városunk eme speciális kávékeveréke megérdemli, hogy mindenki első sorban méltassa pártfogására.

Friss választék mindenféle déli gyümölcsök, csemegék, teasütemények és bonbonokból!

Meglepő szép és olcsó karácsonyi cukorkák fára is agatni!

Különbözőféle csillogó fadiszek remek választéka!

Idei aratásu legjobb teák. — Jamaika, Demarara, Cuba rumok.

Pezsgőborok, likőrök és mindenféle sajtok nagy raktára.

Városi és megyei telefon szám 118.

2791

Figyelemre méltó!

A vásárló közönség szíves tájékoztására hozom, hogy megkezdődött a nagy

karácsonyi szövet vásár,

mely tart f. év december 31-ig. Az általános és kedvezőtlen viszonyok folytán az őszi és téli áru raktár nagy részben vissza maradt.

Miután nagy súlyt helyezek arra, hogy téli áruim még ez évben eladassanak, már mostan kezdem olcsón árusítani és így különösen néhány cikket sorolok fel, melyek nagy alkalmi vételnek a mai rendkívüli drágasággal szemben:

Dupla-széles poszták minden színben, métere most 75 fillér, 120 cm. széles angol mintájú szövetek, igen jó minőség méterje 1 korona. **Mosó delainek** még néhány vég van raktáron, méterje 60 fillér; **gyapju delainek** remek színekben, friss szállitmány, méterje 1-50 kor. **Blouse kelmek**, barchetek, flanellek minden színben legnagyobb és izléses választékban, olcsó szabott árak mellett.

Tessék üzletemet felkeresni, meg fog győződni arról, hogy ruhaszövet szükségletét nálam **kitűnően veheti meg.** **Karácsonyi ajándékoknak legalkalmasabbak** a következő cikkek: Szörme boák 3 kor., 4-50 kor., és egészen nagy 7 korona. Igen szép szörme-karmantyuk (muffok) 3-50 kor. darabja. **Jó meleg keztyűk 25 krajcár párja**, minden színben. Maradékok blousoknak 1 kor., 1-50 kor. 2 kor. és 3 kor. darabja. Berliner sálók 95 krtól feljebb minden árban.

Készpénz vásárlásnál 5% pénztári engerményt nyujtok!

Kirakataim megtekintését mindenkinek ajánlom, mielőtt szükségletét beszerezné; meggyőződik, miszerint áruim minden versenyt kizárnak.

Szolid, figyelmes és pontos kiszolgálásról előre is biztosítom vevőimet. Számos támogatást kér

2782

Kiváló tisztelettel

HOFFMANN SÁNDOR

Arad, színház-épület.

Telefon szám 10.

Telefon szám 10.

Enyhe időjárás miatt
decemberben

Szörme

árut

822

félárban

árusítom.

Nassan R.

nap és esőernyő üzlete

Szabadság-tér, Rosenblüh mellett.

Albert Lajos

épület és butor-asztalos

Petőfi-utca 10. szám.

Elvállal mindennemű

asztalos munkák, bolti berendezések készítését

a legszebb kivitelben a leggyorsabban és mérsékelt árak mellett.

Becses pártfogásért esedezik,

3514

tisztelettel

ALBERT LAJOS.

Telephon szám 590.

Panker F. Viktor

mű- és építő-lakatos

Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takaréktűzhelyeket, sir és folyosó kerítések, épület rasalások, görredőnyök, napellenzők, vas-ágyak, kerti székek, padok, asztalok tömör vasból, valamint mind a szakmába vágó munkák a legolcsóbb árak mellett.

Épület szárítására vaskosarak kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltnék. 1151

Nagy választék sárkerítés mintákból természetesen nagyságban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

Megérkeztek a téli divat újdonságok!

Brunner Béla

úri divat és különlegességek üzlete

Arad, Szabadság-tér 20.

(Föray-utca sark, gróf Nádasdy-palota)

2408

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát, hol a legszebb és legdivatosabb **ingek**, gallérok, kézelők, nyakkendők, keztük, zsebkezdők, harisnyák. stb. újdonságok kaphatók. Nagy választék hazai és angol divat-kalapokban. Nagy választék fa, vászon és bőr utazóbőröndökben.

Divatújdonság francia és olasz

Illatszerek különlegességeiben.

Kamerli J. pécsi keztügyár főraktára.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltnék.

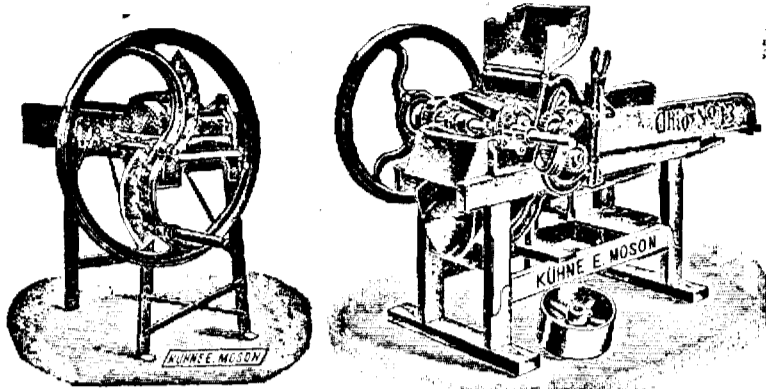
Kovács Soma és Társa Aradon,

Neuman-palota.

Gép, műszaki áruk, malomszerek és pincogazdászati eszközök

gyári raktára.

Mc. Cormick chicagói és Kühne E. mosoni gépgyárosok vezérképviselője. 1164

Tengeriszártépő, takarmányfüllesztő, szecskavágó, répavágó és zuzó, morzsoló és daráló minden nagyságban.

Alapított 1860.

MÜNZI

Állami távbeszélő

213.

Elsőrendű fehérnemű és kalap üzlete Arad.

A cs. és kir. 33. gyalogezred tisztikarának szállítója.

Ajánlok karácsonyi ajándéku alkalmas cikkeket!

Legdivatosabb bársony (Velour) és loden kalapokat,

Kifogástalan kivitelű fehér és színes ingeket,

Legizlésebb és legválogatottabb nyakkendőket,

Remek szép vászon és francia batiszt zsebkezdőket,

Kitűnő minőségű divat harisnyákat. 482

Kirakataim megtekintését kérem!

Állami tisztviselők szállítója.

A legszebb és legkedvesebb karácsonyi ajándék

egy finom illatszere.

A legdivatosabb illatszerek, újdonságok és különlegességek kimérve, valamint eredeti csomagolásban,

csinos, elegáns dobozokban 1 koronától fölfelé

illatszerek kimérve deka 50 fillér.

Nagy raktár: vegyszerek és háztartási cikkek, arckenőcsők, krémek, arc, ajak és szemőrdők festékek, fogpépek, fogporok, fogvizek, fertőtlenítő szerek, gyermek tápszerek, gyógyborok, gyógy- és pipere szappanok, haj-, bajusz- és szakálfestőszerek, hölgyporok, szobailatok, kötszerek, likör esenciákban stb.

Földes Kelemen

gyógyszertára Aradon. 308

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

888 vendéglőm

és árnyas, szép és tágas kerthelyiséggel, ugyszintén a város legkitűnőbb fedett és villanyvilágítással ellátott tekepályámat is díszesen renováltattam és azt megnyitottam.

Izletes magyaros polgári konyha. — Tiszta saját termései bork. Első magyar részvény serfőzde udvari sör. Pohár 10 fillér korsó 24 fillér.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve

tisztelettel

1408

Répássy Pál

Élő és művirágok!

Özv. Imre Mihályné és Társa

élő- és művirág kereskedése

Arad, Föray-utca 5. sz.

(a Dréher sörfőraktárral szemben.)

Ajánlja rendkívül nagy választéku

élő és művirág koszoruit.

Továbbá azonnal készít menyasszonyi és alkalmi csokrokat a legszébb kivitelben és a legjutányosabb árak mellett. 2484

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtunk tisztelettel

Özv. Imre Mihályné és Társa.

Martini János

férfi szabó

ARADON, Hunyadi-utca.

Az őszi idény beálltával aianlom dusan felszerelt raktáromat bel- és külföldi

gyapjuszövetekből

melyből a legdivatosabb ruhát a legjutányosabb áron készítem. Erről egy próba megrendelés mindenkit meggyőzhet. Elvem: csinos, divatos munka! Kevés haszon!

Szives pártfogást kér kész szolgálattal

Martini János,

2469

férfi szabó.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Aradon, Salacz-utca 3. sz. a.** egy a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

vésnöki műtermet

nyitottam.

Raktáron tartok:

réz-, rugganta-bélyegzőket, számozó gépeket, keletbelyegzőket, dombornyomó sajtókat, sablonokat és mindenféle bélyegző-festéket (Durabell-festék minden színben.)

Készítek:

monogramokat, cimereket, egyleti és sport-jelvényeket, zászló-szöveget, írás vésést és minden a szakmába vágó munkát 2749

jutányos árak mellett.

Tisztelettel

Schubauer J.

vésnök.

Üzlet:
 Andrassy-tér 13. szám
 Minorita-palota
 Telefon 333. szám.

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

Kohn József

Gyári-műhely:
 Batthyány-utca 32. sz.
 saját ház.
 Telefon 321. szám.

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

ARAD.

Fémáru gyár és játék áruk nagy raktára.

Nagy választék mindennemű

gázrechókban és legújabb szerkezetű szobafűtő gázkályhákban, ugymint karácsonyi és ujévi ajándékokban.

Legújabb mechanikai gyermekjátékok,

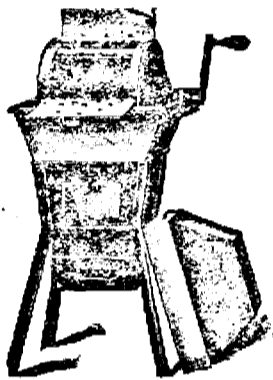
Grammofonok, fonográfok és lemezek, diszműtárgyak dus választékban raktáron és rendelésre is készítettnek.

2908

Laterna magica, kinematograf, társasjátékok, gőzgépek és mindennemű gyermek és háztartási konyhaedények nagy raktára.

Nélkülözhetetlen minden háztartásban.

A legalkalmasabb karácsonyi ajándék!

A John-féle „Teligöz“-mosógép

A jelenkor legtökéletesebb gőzmosógépe!

Időnek, munkának, szappannak, szódának, víznek és tüzelőanyag-nak 75%-ig járó megtakarítása a kézzel való mosáshoz viszonyítva.

Mosó-, főző-, gőzölési és fertőtlenítési készülék egyben. Legcsekélyebb térszükséglet.

== A mosandó darab legnagyobb kiméiése. ==

== Kezesség: kötelezettség nélküli próbaszállítás. ==

Allandó raktár:

P ö h m J á n o s vaskereskedőnél

Arad, Szabadság-tér.

2869

Nélkülözhetetlen minden háztartásban.

Utolsó hét!

Alkalmi vétel!

Az átköltözés miatt mélyen leszállított árak mellett árusítom a még raktáron levő árukat. És pedig:

1 drb. 6 személyes étkezőkészlet	12 K.-tól 40 K.-ig.
1 " 6 " teáskészlet	7 50 K.
1 " 6 " kávékészlet	7— K.
1 " 6 " moccakészlet	7 40 K.
12 " vizespohár	1 40 K.
12 " borospohár	1— K.

1 drb. francia kávédaráló	1 30 K.
1 " fa " "	1 10 K.
1 " patent konyhamérleg	3 60 K.
1 " fűszerszekrény fiókkal	— 70 fill.-től 1 80-ig
1 " borsdaráló	— 50 fill.
Káposzta-, ugorka-, almagy aluk	— 20 fill.-től 1 20-ig

továbbá mindennemű karácsonyi ajándék tárgyak a legolcsóbb árban kaphatók. A villany- és gázszilárókat nem fogom továbbra tartani és így igen olcsón kaphatók. — Azonkívül felhívom a nagyérdemű közönség figyelmét a József főhercegi uti üzletemre, ahol a legszebb karácsonyi ajándéktárgyak igen jutányos ár mellett kaphatók.

Kiváló tisztelettel

2790

RAUCH RAIMUND.

Pannónia szálló mellett.

Andrassy-tér 4.

Fogorvosi

és

fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Aradon, József főherceget ut 1. sz. házában

fogorvosi és fogtechnikai műtermet nyitottam, a hol minden a szakmába illő műtétet pontosan és és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel

VAJDA BENŐ

1572 fogorvos

Vizvezeték-műhely megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a mai kornak teljesen megfelelő vizvezeték berendező-műhelyt nyitottam, hol mindennemű csatornázást, vizvezeték, fürdőszobát, angol klusetteket, vízfűtés, acéltel és Benoid-felszerelést és vezeték minden fajtájú szivattyakat, hőlégmotor- és szivattyuk javítását és készítését vállalom.

20 évi tapasztalataim, valamint 11 évi aradi működésem biztosítékot nyújt tisztelt rendelőknek arra, hogy az elvállalt munkát szakszerűen, pontosan és lelkiismeretesen, a lehető legolcsóbban eszközölöm. 2532

Ugyane szakba vágó munkák jó karban tartását átalányban elfogadom.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri,

Kiváló tisztelettel

Mókos Márton

szerelő-mester

Petőfi-utca 4. sz.

Legfinomabb francia

Illatszerek és**Illatszer Casetták**

ajándékozásra különösen alkalmas.

Vojtek és Weisz

drogueria és parfumeria nagykereskedés

ARADON.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a mai naptól kezdődőleg, az eddig **Benkő és Pfeil** cég alatt fennállott

lakatos műhelyt
Andrássy-tér 9. szám alatt

a saját nevem alatt egyedül vezetem tovább.

Elvállalok minden e szakmába vágó műlakatos munkákat, sirke-ritések készítését, mérleg készítését és javítását, pénzszekrények javítását pontosan és gyorsan a legolcsóbb árak mellett.

Kérem a n. é. közönség szives támogatását. Tisztelettel 2591

Benkő József.**Weisz Márton**

uri női és gyermek cipész.

Van szerencsém Aradváros és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására adni, hogy az őszi idény beálltával a legfinomabb

női- és férfi cipőket

mindenféle kivitelben, valamint a legtartósabb 2596

gyermek-cipőket készítek.

Becsés megrendeléseket kérve

Weisz Márton

uri- és női cipész

Arad, Deák Ferenc-utca 4. sz.

Valódi 14 karátos aranyból
karácsonyi, újévi,
nász és alkalmi ajándéktárgyak

készpénzfizetés mellett

bámulatos nagy választékban és meglepő olcsó árak
mellett beszerezhetők

FARKAS J. STREICHER

ARAD, Tököly-tér 1. szám alatt.

2976

1 pár valódi 14 karátos arany fülbevaló 4 korona.**1 darab valódi 14 karátos arany gyűrű 5 korona.**

Benoid-gáz a legolcsóbb világítás

kastélyok villák, uradalmak, sanatoriumok, kórházak, hotelek, vendéglők, gyárak, laboratoriumok, állomások, kaszárnyák templomok, iskolák, közönségek és kis városok részére

50 normálgyertyafényű láng óránként csak 1-6 fillérbe kerül!

Nem acetylen! Robbanás veszélye kizárva! Legegyszerűbb kezelés! Bel- és külföldi ellmerő nyilatkozatok. Bel- és külföldi szabadalmak. Számos kitüntetés. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad:

Magyar Benoid-gáz Részvénytársaság

ARAD, Pécska-ut 13/14.

Telefonszám: 561.

Költségvetés ingyen, minden kötelezettség nélkül.

Telefonszám: 561.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Legalkalmasabb

karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak kaphatók

ZIMMERMANN IGNÁCZ

ujonnan berendezett Norinbergi, diszmű, férfidivat és játékaru üzletében

ARAD, Szabadság-tér 21. Lengyel Testvérek házában

(a színházzal szemben.)

2572

Szolid és pontos kiszolgálás.

Mindenféle ajándékok.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

FRATER és DÖMÖTÖR

okleveles mérnökök irodája

ARAD, SALACZ GYULA-UTCA 1 SZ.

Elvállalják

városok, községek, uradalmak felmérését, szabályozását, tagosítását, parcellázását, erdei és iparvasutak tracirozását, tervezését és építését.

Specialisták

vizszabályozások és vizierőművek tervezésében és létesítésében.

2357

BAUER GYULA

Arad, Minorita palota.

A legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok
a legnagyobb választékban.

2169

Ajánlja jótállás mellett valódi faragott tajték pipáit és szipkált, a legzebb és legfinomabb kivitelben, azonkívül valódi borostyán cigaretta és szivarszopókáit. Raktáramon tartok azonkívül a legszebb és legfinomabb esibukokat valódi tajték és török-agyagból készületeket stb.

A legjobb minőségű meggyfa és szilvafa szárok nagy raktára.

Áruim valódiságáért írásbeli jótállást vállalok.

Az eszteregályos üzlethez tartozó javítások elfogadhatnak.

Vidéki rendeléseket pontosan eszközölk.

VÁROSI ES MEGYEI TELEFON.

A látogatott

Motor-kávéház

a motorállomás tö szomszédságában, a Wankel-féle házban.

Fővárosi és összes aradi lapok.

Naponta kitünő tejes kávé. Kitünő likörökben nagy választék.

Hideg és meleg büffé. — Reggelig nyitva. Naponta az első szabadkai tambura zenekar játszik.

A t. közönség szives támogatását kéri. tisztelettel

Lukács Fülöp László

kávé.

2824

Ujévig tartó
KARÁCSONYI
OGCASSIO!
Jankovits György
divatüzlete
Aradon, Forray-utca 22. sz.

Divat blouz szövetek
Divat ruha szövetek
Divat blouz Delének
 u. m.: creton, zeffir és battisztok
 mélyen leszállított árak mellett lesznek árusítva.

Chiffon
és vászonmaradékok félárban.
 Továbbá

Damaszt asztalnemű
 és kész fehéreneműek, ingek, corsetta, nadrág, fésülő és Jouponok, Zsebkendő, harisnya. Továbbá férfi divat ingek, gallérok, kézelők, nyak-kendők, zsebkendők és harisnyákban dus választék és olcsó árak mellett lesz kiszolgálva.

Mélyen leszállított
 occassio árak!

Nagy karácsonyi kiállítás
 már megkezdődött

Reich EL.

színházi versenybazarában
Szabadság szoborral szemben.

Külön átalakított helyiségében a vevő közönség legnagyobb kényelmére **gyermekjátékokban és dísz tárgyakban az idényre óriási választék még soha nem létezett árakban 5, 16, 25, 45 és 90-es csoportokban beosztva.**

Tájékoztatásul egy rövid kivonattal szolgálók a t. vevőközönségnek:

25-ös csoport:

Óra szerkezettel, vonat, automobil, bohóc, omnibus, zenélő doboz, nickel vasaló, zongora 8 billentyűvel, elszakíthatatlan képes könyv, mesés könyvek következők: Robinson, Grün, Andersen, Ifjúsági Tündérvilág, társas játékok, 100-nál több öltözött babák, valódi francia babák 22 centiméter nagy, felhuzható zseborák, takarékos tüzhelyek, söprű készlet, bádög állatok, csengő kerék húzható, iron három részben kulcs alakban, kés, iron és toll, kardok, puskák, csákók, hegedűk, szobatorok, konyhaeszközök, vas katonák, törhetetlen celluloid babák, várázs doboz táncoló figurával, stb.

45-ös csoport:

Felhuzható óra szerkezettel, villanyos kocsis felsővezetékekkel, automobil színes vonatkocsikkal, erőművész, bohóc és minden fajta állatok, motoros omnibusz, gőzhajók, bugó onga zenével, ideál szoba fegyver céltáblával, hordós kocsis, teljes katona felszerelések, bajonet lack szíjjal, 6 személyes porcellán készlet, bárány hanggal, törhetetlen katona 6 drb., képes és mesés könyvek, baba-kocsis gummi kerékekkel, bádög konyha edények, berendezett fürdő szoba, szénvasaló, moszarak, pénzpersely órával és csengővel, csont dominó, nagy gummi babák, kettős húzható nyul, húzható bohócok, kézi nyomdák, Laterna Magicák, gőzgépek, képes kockák 12 kockával, kőépítő szekrény, számoló gép, felsőfoltható dobok, stb.

90-es csoport:

Húzható állatok bőrrel bevonva, nagy bárányok hanggal, törhetetlen lovas katonák és állatok mascheból, felszerelt vázák, állatsereglet, felhuzható vasutak sinner és minden létező alakok és állatok, gőzgépek, hajók, Richter szekrények kőből, lombfűrész garnitur, kemény Schack-figura zárható táblával, esont dominó 45 kővel és sok 100 és 100 más cikk.

Mozgékony francia babák fából.

Nagyság centiméter 26 28 30 32 34 36 39 42 46 50 54 58 64
 rak: 35 40 45 50 60 80 90 110 145 180 210 250

azonkívül bőrtestű, öltözött és celluloid babákban a legnagyobb választék. A nálam vásárolt babákat ingyen javítom és minden létező javítások elfogadtatnak.

Karácsonyfa-díszekben óriási választék.
Grammofonok és fonografok, hengerek és dupla lemezek a létező legolcsóbb árakban.

Hintalovak minden létező nagyságban.

Dísz tárgyak:

Képes lap album plüschből 45 krtól, emlékkönyv plüschből 25 krtól, varró casetták, aufzatz 6 tányérral 90 kr., pálinkás készlet 45 kr., mosdó-, étkező-, kávé- és theás készletekben óriási választék, továbbá himzett bőr tárcák, virágvázák, órák, márvány állványok, dísz asztalok, dohányzó készlet bronzból és számtalan sok más tárgyak.

China ezüst tárgyakban alkalmi vétel.

Férfi selyem ernyők otomán széllal 1 frt 70 kr. és még számtalan itt fel nem sorolt cikkek.

 Minden vevőnek ingyen fénykép nagyítás.

Karácsonyi ingyen tárlat!

WEISZ és KLEIN

modern könyv, papír, zeneműkereskedése és hirlapterjesztési vállalata
ARAD, Minorita-palota.

Városi és megyei telefon 230.

Ifjusági iratok
Mesekönyvek
Képeskönyvek
Imakönyvek
Diszlevélpapírok
Festékdobozok.

Égető apparátusok
Emlékkönyvek
Levelezőlap albumok
Eredeti olajfestmények
Művészireprodukciók
Disz szobrocskák

Hegedük és a hozzá tartozó hangszerek.

Legszebb karácsonyi és ujévi levelezőlapok.

Legdivatosabb névjegyek azonnali készítése.

Képkeretek nagy raktára. — Tintafartók dus választékban.

Karácsonyfadiszek.

Írószerek

Írószerek

A magyar, francia, angol és olasz irodalom újabb és jelesebb termékeinek állandó raktára.

Vidéki megrendelések a legpontosabban és a legnagyobb figyelemmel intéztetnek el.

Városi és megyei telefon 230.

2988

WEISZ és KLEIN

modern könyv-, papír-, zeneműkereskedése és hirlapterjesztési vállalata
ARAD, Minorita-palota.

RENDKIVÜLI ÁRLESZÁLLÍTÁS!

Csak 1908. február

Kiváló jeles könyvek teljesen új példányokban

Csak 1908. február

1-éig érvényes!

50-90% engedménnyel!

1-éig érvényes!

Kiválóan jeles könyvek jutányos beszerzése.

Ezen alkalmi könyveszállítás csupán 1908. február 1-éig marad érvényben s azontúl ismét a rendes bolti ár lép életbe. — Tekintettel a készletek csekély arányára, igen ajánlatos, hogy az érdeklődők rendeléseiket minél előbb megtegyék, mert a rendelések a beérkezések sorrendjében nyernek ellátást, s így egyik-másik mű előreláthatólag csakhamar elfogy. — Ezen leszállított árakon hirdetett könyveket csakis készpénz-fizetés, illetve utánvételes szállítás mellett adhatom.

I.

Szépirodalom. Költemények. Díszmunkák.

A Magyar Költészet Kincsesháza. Szerkesztette: Endrődi Sándor. Füzve 8 K helyett ...	Korona	4-
Balázs: Tükördarabok. Beszélygyűjtemény. 2 kötet 4 K helyett ...		2-
Bartók: Mohács után. Történeti dráma. Díszkötésben, 20 K helyett ...		6-
Bartók: Erdőzűgás. Költemények. 3 K helyett ...		1-
Benedek: A szlv könyve. 4 K helyett ...		1-60
Blackmore: Doone Lorna. Regény Exmoorból. 3 kötet 8 K helyett ...		2-
Braddon: Lady Cecil. Regény. 2 kötet, 6 K helyett ...		-60
Bulla: A tündéröv. — Regényes elbeszélés. 1 K 60 f helyett ...		-60
Calderon: Az áthatatos fejedelem. Színmű. 2 K helyett ...		1-
Calderon: A zalameai bíró. Színmű 2 K helyett ...		1-
Collins: A gleninchí rejtély. Regény. 6 K helyett ...		2-
Collins: Titokzatos hang. Regény. 2 kötetben. 5 K helyett ...		2-
Corneille: Cid. Tragédia öt felvonásban. 1 K 20 f helyett ...		-60
Czóbel: Kakukfűvek. Költemények 1890-1900. Díszkötésben. 6 K helyett ...		2-
Detleff: Apa és fia. Regény. 2 kötet. 4 K helyett ...		1-60
Eliot: Middlemarch. Tanulmány a vidéki életből. Regény. 4 kötetben. 16 K helyett ...		3-
Endrődi Sándor: Költeményei. 4 kötet. 16 K helyett ...		8-
Endrődi Sándor: Kurucz Nóták. Bőrkötés vagy pergamentkötés 6 K helyett ...		3-
Gréville: A második anya. Regény. 3 K 20 f helyett ...		1-
Hackländer: Európai rabszolgaélet. Regény. 5 kötetben. 10 K helyett ...		3-
Heine: Dalok könyve. Fordította: Endrődi Sándor. Thumann Pál rajzaival díszítve. Díszkötésben 12 K helyett ...		5-
Huszár Vilmos: Irma. Egy költő naplójából. 3 K helyett ...		1-
Jókai: Egy magyar nábob. Képes díszkiadás. Vászonskötésben. 18 K helyett ...		7-
Jósika: A két Baresay. Dráma 4 szakaszban. 1 K 40 f helyett ...		-60
König: Kalvin. Történeti regény. 3 kötet. 7 K 20 f helyett ...		2-
Kozma Andor: Szatirák. 5 K 20 f helyett ...		1-50
Martos Ferenc: Titánia. — Költemények 1896-1902. Kötve. 4 K helyett ...		1-60
Moreto: A szép Diego. Vígjáték 3 felvonásban. 2 K 60 f helyett ...		1-
Palágyi Lajos: A rabszolgák. Dráma. 1 K 60 f helyett ...		-80
Pekár: Az esztendő legendája. Minden hónap külön illusztrációval, igen díszes borítékban 6 K helyett ...		2-
Redwitz: Boszniai háreméletből. Elbeszélések. 3 K helyett ...		1-
Szalay Fruzina: Egy marék virág. Költemények. Díszkötésben 8 K helyett ...		3-
Szathmáry K.: Az ország sebei. 4 kötet. 8 K helyett ...		2-
Turgenyew: Now. (Uj föld.) Regény 4 K helyett ...		2-
Twain Márk: Az aranyszórt kor. Amerikai regény. 3 kötet 6 K helyett ...		2-40
Váradi: Iskariót. Tragédia 5 felvonásban. 1 K 60 f helyett ...		-80
Wohl: A modern asszony brevidáriuma. 2 K helyett ...		1-
Wohl: Beszélyek és tárcák. 2 K helyett ...		1-
Zichy Géza gróf: Leányvári boszorkány. Költői beszély. Díszkötésben. Zichy Mihály rajzaival. 20 K helyett ...		5-

II.

Történelem. Emlékiratok. Életrajzok.

D'Artagnan: (gr. Vay S.) Régi magyar társasélet. Két kötet. Képekkel. Füzve 12 K helyett ...	Korona	6-
Berecz: A régi fiatal Magyarország. (Emlékezések. Vázlatok.) 2 K 40 f helyett ...		1-
Böhm: Délmagyarország vagy a Bánság külön történelme. 2 kötet, 8 K helyett ...		2-
Frémann: Világtörténel, rövid előadásban. 1 K 60 helyett ...		-60
Horvát: A diplomatikai irástan alapvonalai. 3 K helyett ...		1-50
Horvát: A diplomatikai kortan alapvonala. 3 K helyett ...		1-50
Horvát: Bevezetés a magyar oklevéltanba. 2 K helyett ...		1-
Kerekes: A kereskedelem története. 2 K 40 f helyett ...		1-
Király Pál: Sarmizigetusa Metropolis. 2 K 40 f helyett ...		1-
Kohn: A szombatosok. Történetük, dogmatikájuk és irodalmuk. 5 K helyett ...		2-
Marczali: A magyar történelm külföldiek kézikönyve. 13 K helyett ...		6-
Pauler: A magyar nemzet története az árpád-házi királyok alatt. 2 kötet, 12 K helyett ...		6-
Pór: Róma története a nyugati birodalom elenyészéséig. 5 K 60 f helyett ...		2-
Radvánszky Béla, Magyar Császárság és háztartás a XVII. és XVIII. században. 3 kötet. 20 K helyett ...		10-
II. Rákóczi Ferenc emlékiratai a magyar háborúról 1703-tól végig. Füzve 3 K helyett ...		1-50
Ugyanaz köve 4 K 50 f helyett ...		2-
Ribáry: Legújabb kor története. 3 K 40 f helyett ...		1-
Sayous: Histoire Generale des Hongrois. 27 műmelléklettel és 253 képpel a szövegben. Füzve, 15 K helyett ...		7-50
Ugyanaz. Díszkötésben. 20 K helyett ...		10-
Schwarcz: Görög történelem. 14 K helyett ...		6-
Széchenyi: Levelei. 3 kötet, 28 K helyett ...		10-
Székely: Kossuth fogsága és Pest vármegye rendei. 1 K helyett ...		-50
Szilágyi Sándor: Rajzok a forradalmi idők-ből. 2 kötet 8 K helyett ...		2-
Thun: A nihilisták, az orosz forradalmi mozgalmak története. 3 K 60 f helyett ...		1-
Vukovics Sebő: Emlékiratai. 10 K helyett ...		3-

Történeti életrajzok.

Ferenczi: Báró Eötvös József. 6 K 40 f helyett ...		3-
Fraknói: Werbőczy István. 9 K 60 f helyett ...		4-
Kretschmayr: Grilli Lajos. 4 K helyett ...		1-60
Morvay: Galántai gróf Fekete János. 6 K 40 f helyett ...		3-
Pór: Keszei Miklós. 3 K 20 f helyett ...		1-
Szabó: Ghymes Forgách Ferenc. 6 K 40 f helyett ...		2-
Széchy: Gróf Zrínyi Miklós a költő. III. kötet, 9 K 60 f helyett ...		3-
— IV. kötet, 6 K 40 f helyett ...		2-
— V. kötet, 6 K 40 f helyett ...		2-

III.

Irodalomtörténet. Költészet. Szónoklat. Nyelvtudomány. Neveléstan.

Beöthy: A magyar irodalom kistükré, vázonskötésben. 4 K helyett ...		2-
Cicero Összes Levelei: fordította s magyarázó jegyzetekkel ellátta Fábrián Gábor, 7 kötet, 28 K helyett ...		10-
Endrődi Sándor: Szabadunk magyar irodalma képekben. Kötve 6 K helyett ...		3-

Ferenczi: A könyvtár alapvonatai, kötve, 4 K helyett ...	Korona	2-
Findura: Fáy András élete és művei. 2 K helyett ...		1-
Greguss: Népek lantja. Külföldi népdalok, 2 K 60 f helyett ...		1-
Halász Ferenc: Állami népoktatás, 4 K helyett ...		1-
Gymnáziumaink új szervezete, ismertetése és magyarázata. 80 f helyett ...		-40
Hock: Mátyástemplomi szentbeszéd, 1898. 2 K helyett ...		1-
Hock: Böjti szentbeszédei, 1899. 2 K helyett ...		1-
Hock: Összegyűjtött szentbeszédei, 1894-1899. 8 K helyett ...		2-
Horatius Flaccus Satiráinak két könyve. Fordította: Barna Ignác dr. 2 K 40 f helyett ...		1-
Horváth Cyrill: A régi magyar irodalom története, I. kötet. Számos szövegképpel és műmelléklettel 12 K helyett ...		4-
Isoz: Französische Conversations-Grammatik. 2 K 80 f helyett ...		1-
Kont: Histoire de la Littérature Hongroise, 20 műmelléklettel és 95 képpel a szövegben. Füzve 10 K helyett ...		5-
— Ugyanaz díszkötésben 15 K helyett ...		7-50
Ludwig-Szemenyei: Magyar diákélet és dal-egyesületek. (Evkönyv a diákegyesületek történetéről és szövetségéről), 2 K helyett ...		-50
Magyar-Orosz népdalok. Fordította: Fincicky. 2 K helyett ...		-60
Magyar Tájszótár. Szerkesztette: Szinnyei József. 2 kötet, 36 K helyett ...		15-
Népköltészeti gyűjtemény. Magyar.		
IV. kötet: Sebestyén: Regős énekek.		
V. „ Sebestyén: A regősök.		
VI. „ Vikár: Somogy megye népköltése.		
VII. „ Mailand: Székelyföldi gyűjtés. Kötetenként 6 K helyett ...		3-
Palágyi: Mudácz Imre élete és költészete. 7 K helyett ...		3-
Somogyi: Öt nyelvű szótár. A magyar, német, angol, francia és olasz nyelv szótára. Két kötet. Félbörbe kötve, 30 K helyett ...		12-
Stern: Német nyelvtan, kötve. — 1 K 60 f helyett ...		-60
Strausz: Bolgár nyelvtan, 2 K 80 f helyett ...		1-
Szabó: Zsebbe való orosz nyelvtan, 4 K helyett ...		2-
Szarvas Gábor és Simonyi Zsigmond: Magyar Nyelvtörténeti Szótár. A legrégebb nyelvemlékektől a nyelvújításig. 3 kötet. Füzve, 62 K helyett ...		20-
Szigeti: Kerüljük a germanizmust, 60 f helyett ...		-30
Thaly Kálmán: Rákóczy emlékek Törökországban. 6 K helyett ...		3-
Toldi: A magyar politikai szónoklat kézikönyve. A legrégebb időkől a jelenkorig. 2 kötet, 10 K helyett ...		5-
Vende: A Magyar Irodalomtörténet Képekben. Szemléltető képek a magyar irodalomtörténet tanításához. 2 kötet, 121 folio lapon. 12 K helyett ...		6-
Volf-Waldapfel: Emlékkönyv Kármán Mór huszonöt éves tanári munkásságának ünnepe-re, 5 K helyett ...		2-

IV.

Jogtudomány. Politika. Törvények.

Apáthy: Anyagi és alaki csődjog, 2 kötet, 10 K helyett ...		2-
Apáthy: Anyagi és alaki váltójog, 2 kötet, 10 K helyett ...		2-
Apáthy: Kereskedelmi jog, 12 K helyett ...		2-
Balás: A tanácsjegyző teendői a kir. törvényszékek és ítélőtáblák üléseiben, kötve. 4 K helyett ...		1-
Beöthy: Nemzetlét. Tanulmány a társadalmi tudományok köréből. 4 K 80 f helyett ...		1-

Megrendelhetők és kaphatók:

Ifi Klein Mór valamint Kerpel Izó könyvkereskedésében Aradon

Bekács: A dualizmus története, közjogi értelme és nemzeti törekvésünk. 4 K 80 f helyett	2-
Bekács: A magyar nemzet függetlensége. 2 K helyett	-80
Caillag: A régi magyar alkotmány és az 1848-iki és 1867-iki évek közjogi alkotásai 2 K 40 f helyett	-80
Deák: A nemzetgazdaság története Magyarországon, 2 K 40 f helyett	-60
Eötvös: A földadó és a kataszter, 3 K helyett	1-
Gaál: A nemzetgazdaságtan rendszere, két kötet, 16 K helyett	8-
Gaál: Sommás eljárás. (1883: XVIII. tcikk.) A reá vonatkozó bírói joggyakorlatokkal kiegészítve. Kötve, 3 K 60 f helyett	1-60
Grecksák: Curiai határozatok, kereskedelmi váltó- és csődügyekben. I. kötet. 1896/1898. években, 6 K helyett	1-
II. kötet. 1899. évben, 6 K helyett	1-
III. kötet. 1900. évben, 6 K helyett	1-
IV. kötet. 1901. évben, 6 K helyett	1-
V. kötet. 1902. évben, 6 K helyett	1-
Halács-Szigeti: Az állami pénztárak szervezete. Állami pénz- és értékezelés, 6 K helyett	2-
Herczegh: Telekkönyvi rendtartás Magyarországon és Erdélyben. Legújabb 5. kiadás 8 K helyett	4-
Herczegh: Telekkönyvi döntvények és végrehajtások 1861-1901-ig, 6 K helyett	2-
Herczegh: Magyar dologbeli és kötelmi jog, 6 K helyett	2-
Herczegh: Magyar családi és öröklési jog, 7 K helyett	2-
Ihering: A jogtudomány a mindennapi életben, 1 K 20 f helyett	-60

Jogi ismétlőkönyvek:

1. kötet: <i>Institutiók</i> , 1 K 60 f helyett	-80
2. " <i>Pandekták</i> , 1 K 60 f helyett	-80
3. " <i>Egyetemes európai jogtörténet</i> , 1 K 60 f helyett	-80
5. " <i>Magyar alkotmány és jogtörténet</i> , 1 K 60 f helyett	-80
7. " <i>Nemzetgazdaságtan</i> , 1 K 60 f helyett	-80
8. " <i>Magyar Közjog</i> , 1 K 60 f helyett	-80
10. " <i>Jog- és állambölcsészet</i> , 1 K 60 f helyett	-80
13. " <i>Politika</i> , 1 K 60 f helyett	-80
14. " <i>Pénzügytan</i> , 1 K 60 f helyett	-80
15. " <i>A magyar kereskedelmi jog</i> , 2 K helyett	1-
16-17. " <i>Közigazgatási jog</i> , 3 K 60 f helyett	1-60
18. " <i>Magyar pénzügyi jog</i> , 1 K 60 f helyett	-80
19. " <i>A magyar vádló jog</i> , 1 K 60 f helyett	-80
20. " <i>Statisztika</i> , 1 K 60 f helyett	-80
21-22. " <i>Magyar magánjog</i> , 3 K 20 f helyett	1-60
23. " <i>Államszámveletlenség</i> , 1 K 60 f helyett	-80
24. " <i>A bűnvádi perrendtartás</i> , 1 K 60 f helyett	-80
Knorr: Házassági perek és eljárás a házassági perekben, kötve, 2 K helyett	1-
Láng Lajos: Magyarország gazdasági statisztikája, 10 K helyett	1-50
Möhler: Pandekták sommás átnézete, 2 K 80 f helyett	1-
Németh: A gyámság és gondnokság, 6 K helyett	2-
Neumann: Kereskedelmi törvény magyarázata, 2 kötet, 24 K helyett	6-
Pap: Kötve. Vámszövetség. Bank, 2 K helyett	1-
Peregriny: Magyar- és Erdélyországi telekkönyvi törvények és rendeletek, kiegészítve a legfőbb ítélőszéki döntvényekkel (1850. 1888. évekből). 3 kötet, kötve, 16 K 40 f helyett	4-
Ragályi: Örökösödési eljárásról szóló törvény magyarázata, 12 K helyett	3-
Schreyer: Polgári törvénykezési rendtartás, 2 kötet kötve, 13 K helyett	3-
Schulhof: Magyar büntetőtörvények kézikönyve, 2 kötet kötve, 12 K helyett	3-
Széchenyi: Ünismeret, (Döblingi kéziratából) 5 K helyett	1-60
Tóth: A magyar házassági jog rendszeres kézikönyve, 3 K 60 f helyett	1-60

Országgyűlési törvények:

Egyenlő alakú zsebkönyvekben. Füzve.

1870. évi trv. cikkek. 2 K helyett	-60
1871. " " 4 K helyett	1-
1872. " " 2 K helyett	-60
1873. " " 2 K 40 f helyett	-80
1876. " " 4 K helyett	1-
1877. " " 2 K helyett	-60
1878. " " 4 K helyett	1-

1879. évi trv. cikkek. 4 K helyett	1-
1880. " " 2 K 80 f helyett	-80
1881. " " 8 K helyett	2-
1882. " " 4 K helyett	1-
1883. " " 4 K 80 f helyett	1-
1884. " " 4 K helyett	1-
1885. " " 2 K 80 f helyett	-80
1886. " " 4 K helyett	1-
1887. " " 2 K 80 f helyett	-80
1888. " " 4 K 80 f helyett	1-
1889. " " 4 K helyett	1-
1890. " " 6 K helyett	1-
1891. " " 2 K 80 f helyett	-80
1892. " " 6 K helyett	1-
1893. " " 6 K helyett	1-
1894. " " 6 K helyett	1-
1895. " " 3 K 60 f helyett	-80
1896. " " 7 K helyett	1-
1897. " " 3 K helyett	-60
1898. " " 4 K 80 f helyett	1-
1899. " " 7 K 20 f helyett	2-
1900. " " 4 K 60 f helyett	1-
1901. " " 3 K 60 f helyett	1-
1902. " " 2 K 30 f helyett	60-
Vámbéry: Kézikönyv esküdtek számára, kötve, 2 K helyett	1-
Vécsey: Római császári jog, 6 K helyett	2-
Zabulnik: A közigazgatási bíróságról szóló törvény (1896. évi XXVI. tcikk.). A végrehajtási rendeletekkel bővített kiadás 6 K helyett	2-
Zlinszky: A jogorvoslatok rendszere, tekintettel a jogfejlődésre és a különböző törvényhozásokra 6 K helyett	2-
Zlinszky: Kiseb polgári peres ügyek, 6 K helyett	2-
Zlinszky: A magyar örökösödési jog, 7 K helyett	3-

V.

Természettudomány. Orvostudomány. Gyógyászat. Népszerű orvostan.

Árkövy: Fogak gondozása, 2 K helyett	1-
Balogh: Orvosi műszóár, 6 K helyett	3-
Braidwood-Erdős: Anyák tanácsadója, gyermekeik ápolásánál, kötve 2 K helyett	1-
Csurgay: Gyógyászati tankönyv gyakorolók számára, 10 K helyett	3-
Chudovszky: Csonlórtések és ficamodások kézikönyve, 7 K helyett	3-
Flammarión: Újabb csillagászati olvasmányok, 52 szövegképpel, 6 K helyett	2-
Hanusz: Égen és földön, 46 szövegképpel 5 K helyett	2-
Hanusz: A fák birodalmából, számos, részben színnyomatú szövegképpel, 4 K 20 f helyett	1-80
Hanusz: Fában, fában, 80 szövegképpel, 2 K 50 f helyett	1-
Hanusz: A növények világából, számos, részben színnyomatú szövegképpel, 3 K helyett	1-50
Képes természetrajz, az ifjúság számára. 48 tábla színes rajzzal és 426 szövegképpel, diszkót. 8 K helyett	4-
Kneipp: Vízkúrám, 3 K 60 f helyett	1-
Kneipp: Hogyan éljünk, 2 K helyett	1-
Kneipp: Gyermekek ápolása, 2 K helyett	1-
Kneipp: Összegyűjtött előadásai, 3 K 20 f helyett	1-
Martin: Képes természetrajz, 32 táblán 262 színes ábrával s fametszetekkel. Kötve, 5 K helyett	1-
Prantl: Növénytan, 336 ábrával, 6 K helyett	2-
Schröber: Szoba-gymnasztika, 2 K helyett	1-
Stewart-Balfour: A természet elemi, 150 fametszetű ábrával és egy színes táblával, 6 K helyett	2-
Thanhoffer: A mikroszkop és alkalmazása, 7 K 20 f helyett	3-

VI.

Művészet. Bölcsészet.

Babics: Tapasztalati lélektan, 1 K helyett	-50
Benczur: A művészi ipar és dekoratív művészetek stílusa. Képzőművészek, tanárok, műiparosok részére. Több száz rajzzal és díszítésekkel a szövegben. 10 K helyett	5-
Castelar: A művészet, vallás és természet Olaszországban, 3 K helyett	1-50
Castelar: A művészet, vallás és természet Olaszországban, új sorozat, 4 K helyett	1-50
Domanovszky: A bölcsészet története, I. Ókor 5 K 60 f helyett	2-
Jankó Elemér: Utolsó rajzai, 2 K 40 f helyett	-60
Lotze: Logika és filozófia enciklopédiája, 2 K 40 f helyett	1-

Nyári: A censtochovai Pálos kolostor és magyar emlékei. Magyar és francia szöveg, 29 képmelléklettel és 4 szövegképpel, 10 K helyett	2-
Palágyi: Az ismeretlen alapvetése, 6 K helyett	2-
Simon: Az egységes értefilozófia rendszere, 8 K helyett	3-
Szana: Izó Miklós élete és munkái, 7 műlappal és számos szövegközi rajzzal 12 K helyett	4-
Szana: Jankó János élete és munkái, 1 műlappal és több szövegközi rajzzal, 12 K helyett	3-
Szana: Markó Károly és a tájfestészet, 6 műlappal és több szövegközi rajzzal 12 K helyett	4-
Vajdady: A zene-elmélet elemei, Szövegkönyv hangjegyzettel, 2 K 40 f helyett	1-

VII.

Földrajz. Utazások.

Hunfalvy: Egyetemes földrajz, III. (Északi- és Közép-Európa) 8 K helyett	1-60
Pasteiner: Római világ. Emlékkönyv a magyar tanárok olaszországi tanulmányújáról. 121 képpel, 5 K helyett	2-
Pekár Gyula: Délen és Éjszakon. Díszes képekkel 2 kötet, 16 K helyett	8-
Slatin: Tüzzel-vassal a Szudánban, küzdelmim a dervisekkel, fogságom és szökésem. 1879-1895. Egy heliogravure-arc képpel, 19 képmelléklettel és 2 térképpel, 2 kötet, 12 K helyett	4-
Szalay J.: A rubinok hazájából (Ceylon). Tizenhat fénynyomatú melléklettel, 3 K 60 f helyett	1-60
Thallóczy: Oroszország és hazánk. A szöveg közé nyomott 4 képpel 5 K helyett	1-

VIII.

Mezőgazdaság.

Brümmer: A takarmányozás gyakorlata, 4 K helyett	2-
Eisenmayer: Törvényszéki állatorvostan, 2 K 80 f helyett	1-
Gothard: Városi hulladékok értékesítése, 3 K helyett	1-
Kenessey: A buzavetőmag kezeléséről, 1 K helyett	-50
Kenessey: Trágyakezelés, 1 K helyett	-50
Kiss-Verner: Az aprójszágok tenyésztése, 32 eredeti képpel 2 K 40 f helyett	1-
Lázár: Aratás és betakarítás segédeszközei, 3 K 60 f helyett	1-60
Lecouteux: A csalamádé és egyéb zöldtakarmányok, 4 K helyett	1-60
Raiffeisen: Hitelszövetkezetek, 2 K helyett	1-
Roboz: Szénkéreg alkalmazása, 3 K helyett	1-
Rodiczky: Ipari és kereskedelmi növények, 2 kötet, 4 K 80 f helyett	2-
Rodiczky: Takarmánytermesztés kézikönyve, 3 K helyett	1-50
Rovara: Répatermelés, 5 K 20 f helyett	2-
Schmidt: Jóságaink rendezése, 2 K 60 f helyett	1-
Sporzon: Gazdasági számveletlenség, 4 K helyett	1-60
Sporzon: Mezőgazdasági üzemtan. 5 K 60 f helyett	2-
Szalay J.: A burgonya termelése, 3 K helyett	1-50
Szilassy: Fű-féle takarmánynövények és termesztésük, 4 K helyett	2-
Szücs: Mezőgazdasági becsléstan, 4 K 80 f helyett	2-
Wolff: Okszerű takarmányozás, 4 K helyett	2-

IX.

Vegyések.

Acsády: Magyar-német és német-magyar műszaki szótár, 2 kötet. Kötve, 20 K helyett	10-
Berényi: Kereskedelmi könyvitel kézikönyve, 2 kötet, kötve, 4 K 80 f helyett	2-
Fodor Sándor: Jogi Tanácsadó, 8 K helyett	2-
Frecskay: A kádárság, 60 ábrával, 3 K helyett	1-
Halász S.: A cheque-rendszer és fejlesztése Magyarországon, 5 K helyett	2-
Hock: Vigasztalások könyve. Második kiadás. Vásonba kötve, 6 K helyett	3-
Hock: Vigasztalások könyve. Harmadik képes kiadás. Vásonba kötve, 8 K helyett	4-
Horn: Bankszabadság, 6 K helyett	1-
Kempelen: Nemesség, 5 K helyett	2-50
Magyar Minerva: A magyarországi múzeumok és könyvtárak címkönyve. II. folyam. 1901. g. 5 K helyett	2-
Női székely fennirtásának, ápolásának és növelésének titkai, kötve, 3 K 60 f helyett	1-80
Székely: Művészet, kötve 4 K helyett	2-
Székely: Hölgyek kertészeti kézikönyve, számos képpel. Kötve, 4 K helyett	2-
Weninger: Polilikai számtan, 8 K helyett	1-

APRÓ HIRDETESEK.

A K I N E K

ismeretség híján

házasárra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
vinczellérre,
kertészre,

kulcsárra,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

A K I

eladni kíván

butort,
szongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

A K I

bérbeadni kíván

birtokot,
házat,
vadászterü-
letet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

A K I

mindeneket vétel vagy bérbevitel czél-
jából keresi;

A K I

valamely állást betölteni kíván: legutol-
sabbán ér czélt, ha az

"ARADI KÖZLÖNY"

kis hirdetés

rovatot használja.

Jó reggelt Édesem!

Miért nem találkozhattunk már oly
régóta? Válaszoljon okvetlenül.
Üdvözlő Cs. K. F. 3015

Kerestetik

a belvárosban, lehetőleg a főtér
közelében egy 3 szobás utcai la-
kás, minden hozzátartozó mellék-
helyiséggel január 1-ső vagy 15-re.
Cím a kiadóban. 2986

Arad legforgalmasabb helyén

levő 11 év óta fennálló hírneves
mosóda nagy vasalógépekkel fel-
szerelve, amelyben állandóan 7-8
munkás dolgozik, betegség miatt
elsejére olcsón eladó. Cím a kia-
dóban. 3005

Méz!!

5 kgr. csemege mézet posta bő-
dönökben utánvétellel bérmentve
szállít 7 koronáért Szatmári Szabó
István méhészte, Pankota. 2957

Más vállalat miatt

1908. május elsejére átadom jó for-
galmu fűszer-üzletemet, mely tra-
fik és korlátolt italmeréssel is bír.
Bővebbet Baumann Ignác, Boros
Béni-tér 22. h. sz. 2978

Rongált dobozu levélpapírokat

minden elfogadható árban kiáru-
sít **Ingoz I. és Fia** könyv-
kereskedése Arad. 361

Eladó ház!

Kossuth utca 46. számú emeletes,
még 10 évig adómentes új ház, kert-
tel, kedvező feltételek mellett el-
adó. Bővebbet Mátéffy Béla tulaj-
donosnál, Pénzügyi-palota, kincs-
tári ügyészség. 2992

Pályázati hirdetmény.

Helybeli elsőrendű irodában — egy-
előre ideiglenes minőségben —
1000 korona óvadék mellett havi
200 korona fizetéssel pénztáros-
könyvelő kerestetik. — Ajánlatok
azonnali belépésre e lap kiadási-
vatalába „Komoly” jelige alatt sür-
gősen kéretnek. 3019

Paál Jenő

olcsó és izléses nyakkendő készítő.
Közép-utca 5.

Új könyvek

50-90%-os alkalmi árleszállítás-
sal, mely 1908. február 1-ig ma-
rad érvényben. Kizárólag jó művek.
Árjegyzék ingyen. **Kerpel Izsó**
könyvkereskedése Arad. 1921

Egy jó menetű

szatócs üzlet, dohány és italmé-
réssel egybekötve, családi okok
miatt azonnal átadó. Cím a ki-
adóban. 2808

Magyar, német

felolvasónőnek ajánlkozik intelli-
gens hölgy. Cím. özv. Pollákné,
Thököly Imre-utca 5.

Gépkezelő kerestetik

paulisi gőzmalomba, ki a fűtést is
elvállalja. Bővebbet Doró Márton-
nál, Paulison. 2956

Aradi ipartestület mint iparhatóság.

1907. szám.

Hirdetmény.

Az ipartestületi békéltető bizott-
ság segéd tagjai választására 1908.
január 12-ének d. e. 9 óráját az
ipartestület helyiségébe kitűzöm
és a választás megejtésére az ipa-
ros segédek meghívom.

Választói jog gyakorolhatásá-
nak igazolására a munkakönyv
szolgál.

Választói névjegyzék az ipar-
testületben közszemlére kitétetett,
a jegyzékből kimaradó segéd fel-
vételét írásban kérelmezheti.

Arad, 1907. évi december hó
21. napján.

Dr. Varjassy Lajos,
iparhatósági biztos.

Van szerencsém a nagyérdemű
közönségnek tudomására adni, hogy

épület- és butorasztalos
műhelyemet

Károlyna-utca 3. szám alá

áthelyeztem és elvállalok ezen
szakmába vágó mindennemű mun-
kákat és pedig **hálószobákat,**
ebédlők, bolti berendezések
és irodai berendezéseket a
legszebb kivitel és a legjutányo-
sabb árak mellett.

Videki megrendelések pontosan
és gyorsan eszközöltetnek. 2905

Tisztelettel

Mádai Gyula,

épület és butorasztalos.

Legolcsóbb bevásárlási forrás Karácso-
nyi alkalmi ajándékokban!

Új üzlet!

FISCHER MÓR

Arad, Andrassy-tér 20.,

Fischer Eliz-palota.

Dus választéku raktár a
legújabb és legjobb mi-
nőségű porcellán,
üveg, lámpa, képke-
ret, china-ezüst és al-
paca, dísz tárgyak
és evőeszközökből
és modern dísztár-
gyakban.

Menyasszonyi kelengyék.

Alkalmi karácsonyi aján-
dék tárgyak és eredeti
olajfestményekből nagy
raktár. 2875

Karácsonyi ajándékok!

Minden háztartásnak

karácsonyra

SINGER

VARRÓGÉP

a leghasznosabb ajándék

Azon üzletek,
melyekben
SINGER
varrógépek
árusítatnak:

mindannyian
ezeu cégről
ismerhetők
fel.

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság

Aradon, József főherceg-ut,

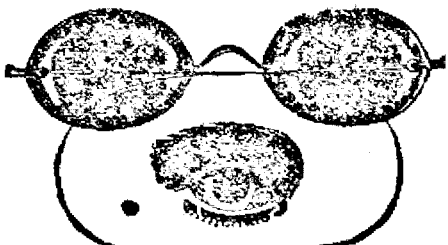
Gróf Persia-ház. 3861

Elsőrendű látszerész üzlet.

DICK SAMU

órák és látszerész

Arad, Andrassy-tér és Weitzer János-utca sarkán

Elad és javít mindennemű órákat két
évi jótállás mellett a legolcsóbb áron.
Raktáron tart mindennemű színházi látsze-
veket a legkülömbözőbb kiállításban. leg-
finomabb lorgnettek, orrcsüptetők és szem-
üvegek arany, ezüst, nickel és tekenő-
beka csont keretekben, legjobb üvegekkel.

• Nagy raktár sűrűségi fokmérők-
ben, bor, must és szesz részére, to-
vábbá mindenféle hőmérők, minden-
nemű kivitelben. 2413

Szemüvegek és orrcsüptetők or-
vosi rendelet szerint azonnal kö-
szítettnek.

Telefon szám 337.

Viola virágcsarnok

Aradon, Minorita-palota.

Igen tisztelt vevőink arról lesznek érte-
sítve, hogy

Scherhag J. utóda

virágkereskedése beszüntetve lett és

VIOLA virágcsarnok

néven tovább folytatva lesz.

Eddigi szives pártfogásukért köszönetet
mondunk és kérjük b. megrendelésükkel
továbbra is megtisztelni, melyeknek pon-
tos kiviteleért mindenkor kezesességet vál-
lalunk. 2927

Sürgöny- vagy levélcímnek elegendő:

Viola virágcsarnok Arad.

Telefon szám 601.

Jó karban lévő 6 légkőr-
nyomású

gőzkazán

(Jedeschi-féle gyártmány)

hossza 2.500 mm.

átmérője 1.300 mm.

48 db. tüzcsővel

jutányos ár mellett

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad: **Ro-
senfeld Jenő** (Turul cipőraktár)
Arad. 3910

3. szám.

Hirdetmény.

Alulírott az aradi vízművek
kirendelt bírósági zárgondnoka,
köztudomásra hozom, hogy
pénzbeszedőül Popovics Dénest,
ki e minőségben mai napig a
Vizvezetési Részvény Társaság-
nál működött, alkalmaztam. —
Az esedékes fizetések aláírá-
sokkal ellátott nyugta ellené-
ben vagy nálla, vagy pedig hi-
vatalos helyiségemben nállam
d. e. 10-11 és d. u. 4-5
között eszközölhetők.

Köztudomásra hozom továb-
bá, hogy az Aradi Vizvezetési
Részvénytársaság Igazgatósá-
gával egyértelműleg fentneve-
zett Popovics Dénes pénzbe-
szedőt felhatalmaztam, hogy
az Aradi Vizvezetési r. t. azon
követeléseire vonatkozó szám-
látat — melyekre vonatkozó
hirdetményem a helyi lapok-
ban köztudomásra hozatal cél-
jából más megjelent — kéz-
besítsen, illetőleg az esedékes
fizetéseket felvegye.

Arad 1907. december 21.

3014

Szathmáry Károly.

Tájékoztató

Arad legnagyobb

Karácsonyi tárlatáról!

Fischer Nagy Áruházában Szabadság-tér 12.
a vaskapu-épületben. ●

Kétségbevonhatatlan tény, hogy Fischer Simon Nagy Áruházának karácsonyi tárlata az országban az első helyen áll. Nincs egy sem, mely csak távolról is megközelítené! Nagyság, fény, pompa és választék dolgában még a fővárosi tárlatok sem tesznek tul.

Fischer karácsonyi tárlatán a legexclusivabb körök is megtalálják magas igényeik kielégítését. Remek játékszerek vannak ott fölhalmozva, melyeket a műipar produkált és egy-egy ilyen darab nagy értéket képvisel. S bár így a nagyigényű közönségről gondoskodva lett, mégis nem lesz érdektelen ezzel szemben megtudni azt is, hogy mit tartalmaz, mit nyújt már a népszerű egy koronás osztály Fischer Simon Nagy Áruházában. Sok bevezetés helyett álljon itt a következő rövid kivonat:

Egy koronás cikkek:

Csengelyű-kocsi
Bohócos állat
Báránka valódi gyapjuval
Tűzoltó-kocsi
Csomagoló-kocsi
Nagy nyul
Sörös kocsi
Homokos kocsi
Fényezett ló
Páros lovak
Fürdőkád babával
Nagy csacsi
Mozdony
Ugró kutyácska
Villanyos vasut
Festék doboz
Képes kockajáték
Vonat
Nagy faépitő-szekrény
Laterna-magica
Ólomkatonák
Nagy kőépitő-szekrény
Tekejáték
Katonai felszerelés
Gyermek-hegedű
Húzó-harmonika
Gyermek-citera
Legnagyobb fém-trombita

Gyermek-dob
Nickel trombita
Gyermek zongora
Szajmzsika nickelből
Celuloid-kürt domborművel
Karikalövő pisztoly
Baba ágy
Gyermek-puska
Gyermek kard
Huszár csákó
Óhangu trombita
Öltözött babák
Gummi babák
Bádog játék csoport
Valódi francia bábé
Beszélő baba
Mosdó készlet
Teljes konyha-berendezés
Tabló leánykának
Fröbel kézimunka-játék
Porcellán szerviz
Baba konyha
Baba-butorkok
Diszes tűzhely
Hinta ficska
Nagy számoló gép
Harang és kalapács
Sakkfigurák

Sakkjáték
Lottójáték
Lóverseny játék
Dominójáték
Önműködő gőzös
Képes könyv
Seprő készlet
Uzsonna-szelence
Lombfűrész-készlet
Zenélő-doboz
Finom gyermek csörgő
Öntöző kanna
Gőzhajó
Automobil
Nagy ágyuk
Kerékpáros
Bőr ostorok
Kávédaráló
Játék kut
Bárfai alakok
Mérleg
Baba diván
Vizben uszó állatok
Mángorló gép
Fa kredenc
Ekszertartó csiszolt üvegből
Levelező-lap album
Diszes tükrök

Elegáns tenta-tartók
Bársony-émlékkönyv
Csont tolltartó
Kézimunkakosár
Faldiszek
Tűtartó gyümölcs formában
Fa és fémkeretek
Bőr kézi táska
Lefinomabb bőr erszények
Levélpapír dobozban
Email-tálcák
Email gyufatartó szivarvágóval
Nickel gyertyatartó gyufatartóval
Majolika gyertyatartó bronccal
Színes és fehér kancsó
Majolika tálca
Üveg- és nikkell cukortartó
Porcukortartó nickel fogóval
Diszes vajtartó
Legyező
s ezer meg ezer itt külön föl nem sorolható tárgyak.

